

Vlaams
Parlement

stuk **2168** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 4 september 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

betreffende de lokale diensteneconomie

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	21
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	37
Advies van de Raad van State	57
Ontwerp van decreet	69
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse.....	83

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

De basisidee van de lokale diensteneconomie is de uitbouw van een dienstenaanbod vanuit de overheid dat nauw aansluit bij de maatschappelijke trends en noden waarbij tegelijk kansen worden gecreëerd voor doelgroepwerknemers. Met deze maatregel wordt een driedovoudige maatschappelijke meerwaarde beoogd door (1) een actief en competentieversterkend traject aan te bieden aan mensen voor wie de stap uit de werkloosheid om verschillende redenen niet evident is; (2) te voorzien in een aanvullend dienstenaanbod geïnitieerd vanuit de overheid, waarbij rechtstreeks kan worden ingespeeld op de lokale noden en evoluties en waardoor de maatschappelijke meerwaarde steeds centraal komt te staan en (3) de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen in diensten te verankeren. Op deze manier realiseren de lokale diensten een win-winsituatie voor doelgroepwerknemers, maatschappij en milieu.

Enerzijds focust de lokale diensteneconomie op de competentieversterking en begeleiding van kansengroepen naar volwaardig werk. Toegang tot volwaardig werk is immers een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren aan de samenleving en biedt kansen op persoonlijke en professionele ontwikkeling. Niet iedereen heeft echter onmiddellijk toegang tot de reguliere arbeidsmarkt. Sommigen hebben omwille van persoonsgebonden factoren of door de situatie waarin ze zich bevinden een zekere afstand tot de arbeidsmarkt. Dit geldt onder andere voor ex-gedetineerden, artikel 60'ers, mensen in armoede, langdurig werklozen enzovoort. Velen onder hen hebben bepaalde competenties niet kunnen opbouwen of zijn deze gaandeweg verloren. Als gevolg hiervan zijn er vaak onvoldoende kansen op werk voor hen in het normaal economisch circuit. Om (opnieuw) in een reguliere arbeidscontext te kunnen functioneren, hebben deze personen nood aan externe ondersteuning.

Het is vanuit die behoefte dat Vlaanderen in het verleden een aantal tewerkstellingsinitiatieven in wetgeving heeft verankerd. Meer bepaald gaat het om de initiatieven op het vlak van de sociale werkplaatsen, de beschutte werkplaatsen, de invoegmaatregel en de lokale diensteneconomie.

Deze initiatieven ontstonden telkens vanuit een aparte invalshoek, maar met het gemeenschappelijke doel om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te herintegreren in het arbeidsproces en om het sociaal ondernemerschap verder te stimuleren. Dit doen ze op hun eigen manier en ze richten zich hierbij tot eigen doelgroepen met een specifiek gedifferentieerd ondersteunend kader.

Vanuit de lokale diensteneconomie is er gekozen om te beantwoorden aan deze behoefte door competentieversterkende tewerkstelling en specifieke begeleiding en ondersteuning op de werkvloer aan te bieden aan doelgroepwerknemers met als doel hen weer in staat te stellen volwaardig werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt. Met andere woorden wordt een actief en ontwikkelingsgericht traject vooropgesteld als alternatief voor een passief statuut.

Anderzijds wil de lokale diensteneconomie een antwoord bieden op lokale noden. Door demografische en socio-economische ontwikkelingen ontstaan er talrijke maatschappelijke behoeften waaraan momenteel niet of onvoldoende wordt tegemoetgekomen. Om deze noden op te vangen, worden via de lokale diensteneconomie persoonlijke en collectieve diensten ontwikkeld, aanvullend aan de reguliere diensten. Deze diensten zijn bijvoorbeeld diensten aan huis (poetsen, tuinieren, strijken en andere) of diensten voor de buurt (kinderwerking, wijkrestaurant enzovoort). Het is precies deze bijkomende meerwaarde,

het voorzien in de invulling van lokale noden, dat de lokale diensteneconomie onderscheidt van andere maatregelen binnen de sociale economie.

Hierbij wordt ook sociaal en maatschappelijk verantwoord ondernemen als na te streven waarden meegenomen.

Het voorliggende wetgevingsinitiatief, het ontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie, omvat de verdere concretisering en afstemming van de engagementen die werden genomen in het Vlaamse regeerakkoord 'Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwende, duurzame en warme samenleving' (2009-2014) en in de beleidsnota van de minister bevoegd voor de sociale economie 'Op weg naar een socialere economie in Vlaanderen' (2009-2014). Hierin werd de ambitie opgenomen om de maatregelen op het vlak van sociale economie, in afstemming met het bevoegdheidsdomein Werk, te vereenvoudigen tot twee zogenaamde pijlers (maatwerk en lokale diensteneconomie) met het oog op de realisatie van een transparant inschakelingskader voor alle werkgevers. Binnen het bevoegdheidsdomein Sociale Economie wordt hierbij vormgegeven aan de collectieve ondersteuningsmaatregelen. Vanuit het bevoegdheidsdomein Werk zullen er bijsturingen gebeuren aan de bestaande maatregelen voor die personen die nog steeds behoefte hebben aan individuele ondersteuning wanneer zij doorstromen.

Historiek

De laatste decennia zijn door diverse demografische en socio-economische ontwikkelingen nieuwe behoeften ontstaan. Vergrijzing, gewijzigde familiestructuren, de stijgende participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt, groeiende milieu- en stadsverloedering, het afbrokkelen van de sociale cohesie, de individualisering, het groeiende onveiligheidsgevoel en het toenemende belang dat gehecht wordt aan de kwaliteit van het leven zijn maar enkele voorbeelden. Reeds in het Europese witboek van 1993 werd de aandacht gevestigd op de ontwikkeling van een lokale diensteneconomie die aan deze behoeften tegemoetkomt, en die bovendien een belangrijke groeipool voor werkgelegenheid ging zijn. Zowel de Hoge Raad voor Werkgelegenheid als de Europese Commissie stellen dat een beleid gevoerd moet worden om deze lokale diensteneconomie te ontwikkelen en te ondersteunen.

In het verleden werden in dit kader initiatieven genomen op experimentele schaal die samengebracht kunnen worden onder de noemer 'buurt- en nabijheidsdiensten'. Het gaat hierbij zowel om persoonsgebonden als om collectieve diensten die een positieve impact hebben op de buurt- of wijkontwikkeling, de kwaliteit van het leven verhogen of ten goede komen aan de gemeenschap. De Vlaamse en federale overheden stelden vast dat de experimenten hun nut en meerwaarde bewezen hadden en dat een structurele overkoepelende maatregel gewenst was. De verankering van de buurt- en nabijheidsdiensten gebeurde in het decreetale kader van de lokale diensteneconomie. Dit structureel kader trad op 1 januari 2008 in werking.

Vandaag zijn er in Vlaanderen 400 initiatieven inzake lokale diensteneconomie binnen 241 organisaties. Deze lokaaldiensteneconomie-initiatieven begeleiden 2027 niet-werkend werkzoekenden met een minimale werkloosheidsduur van 1 jaar en met maximaal een diploma hoger secundair onderwijs. Bovendien verzorgen ze via deze kansengroepen een dienstverlening ten voordele van de lokale gemeenschap. Het is belangrijk te noteren dat deze diensten niet-marktverstoring zijn maar zich daarentegen richten op lokale noden die niet door de normale marktwerking worden ingevuld. Initiatieven in de lokale diensteneconomie zijn aanvullend ten aanzien van het bestaande reguliere dienstenaanbod zowel wat betreft hun specificiteit als hun toegankelijkheid. Hun dienstverlening situeert zich dan ook in de volgende sectoren: aanvullende thuiszorg, buurtgerichte en occasionele kinderopvang, vervoer- en boodschappendiensten, energiesnoeiers, het uitbaten van een fietsenstalling, sociale restaurants, groen- en buurtonderhoud, onderhoud van fiets- en

wandelpaden, buurtsport, sociaal toerisme enzovoort. De dienstverlening is gericht op brede participatie, waarbij de prijzen kunnen variëren naargelang de financiële mogelijkheden van de gebruiker. Verder is ook het participatieve karakter van de lokale diensten uniek. Niet alleen de klanten en de buurtbewoners worden nauw betrokken bij de dienstverlening, ook de werknemers krijgen inspraak.

2. Doelstelling

Globale doelstelling

Algemeen beoogt dit ontwerp van decreet individueel passende en competentieversterkende tewerkstelling met kwaliteitsvolle begeleiding te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij wordt tevens een kader gecreëerd dat doorgroei en doorstroom van doelgroepwerknemers stimuleert binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisaties. Deze tewerkstelling wordt gekoppeld aan het aanbieden van een dienstverlening die inspeelt op lokale en maatschappelijke noden. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden in deze context omschreven als werkzoekenden die behoefte hebben aan een langdurige periode van begeleiding en competentieversterking ter voorbereiding op een tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit.

De doelstelling van het ontwerp van decreet kan ontrafeld worden in vier belangrijke deel-doelstellingen, met name:

1. het organiseren van een vangnet voor doelgroepwerknemers die niet terechtkunnen in het maatwerk bij collectieve inschakeling, maar die wel nood hebben aan een individueel passende en competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding;
2. het aanbieden van individueel passende en competentieversterkende tewerkstelling aan de doelgroepwerknemers en het kwaliteitsvol begeleiden van de doelgroepwerknemers op de werkvloer;
3. het creëren van een kader waarbinnen doorgroei en doorstroom van de doelgroepwerknemers gestimuleerd wordt;
4. het realiseren van dienstverlening die inspeelt op de lokale, maatschappelijke noden en het streven naar inschakelingstrajecten binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisatie.

Structuur van het ontwerp van decreet

Vooreerst wordt in hoofdstuk 1 van het ontwerp van decreet een aantal inleidende bepalingen en definities vastgelegd (artikel 1 tot en met 3). Hoofdstuk 2 (artikel 4 en 5) stelt de organisatievoorwaarden voor lokaal diensteneconomieondernemingen en de voorwaarden voor lokale diensten vast. Hoofdstuk 3 (artikel 6 tot en met 8) verleent de rechtsgrond voor de afbakening van de doelgroep, de indicering, toeleiding en bemiddeling van de doelgroepwerknemers.

Hoofdstuk 4 van het ontwerp van decreet omschrijft de dienstverlening, het inschakelingstraject, zoals vergoed in dit ontwerp van decreet, met name de kwalitatief begeleide en competentieversterkende tewerkstelling van de doelgroepwerknemers, nader (artikel 9 tot en met 12).

Hoofdstuk 5 regelt de evaluatie van de doelgroepwerknemer, de doorstroom, de verlenging van het inschakelingstraject en de opvolging van de doelgroepwerknemer (artikel 13 tot en met 21). Hoofdstuk 6 schetst de contouren van de procedure van aanmelding en toekenning van diensten (artikel 22 tot en met 23).

Hoofdstuk 7 (artikel 24 tot en met 26) bepaalt de parameters voor de vergoeding. Hoofdstuk 8 regelt de verwijzing naar de oprichting door de Vlaamse Regering van een Adviescommissie Sociale Economie (artikel 27).

Hoofdstuk 9 voorziet in de beroepsmogelijkheden voor de doelgroepwerknemer en de onderneming ten aanzien van de indicering (artikel 28 tot en met 31). Hoofdstuk 10 regelt het sanctionerende kader (artikel 32 tot en met 34). Hoofdstuk 11 stelt de slotbepalingen, waaronder de wijzigingsbepalingen en de opheffingsbepalingen, en de inwerkingtreding van het decreet vast (artikel 35 tot en met 43).

3. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1

Dit artikel stelt dat het ontwerp van decreet een aangelegenheid regelt die tot de bevoegdheid behoort van het Vlaamse Gewest.

Immers, de bevoegdheid voor het economisch beleid (artikel 6, §1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen) en de arbeidsbemiddeling (artikel 6, §1, IX, 1°, van dezelfde bijzondere wet) zijn bevoegdheden die behoren tot de gewesten.

Met haar advies 50.048/1/V van 24 augustus 2011 bevestigde de afdeling Wetgeving van de Raad van State dat de regelgeving inzake sociale economie niet de bijstand aan personen met een handicap maar wel de ondersteuning van sociaal ondernemerschap beoogt. Bijgevolg is hier sprake van economisch beleid en dus een gewestmaterie.

Artikel 2

Dit artikel verwijst naar de van toepassing zijnde Europese steunregel, met name het DAEB-besluit (DAEB: dienst van algemeen economisch belang) van 20 december 2011. Gezien er sprake is van financiering door de overheid dient er rekening te worden gehouden met de Europese staatssteunregels.

Dit besluit bepaalt de voorwaarden waarbinnen de uitvoering van deze diensten door ondernemingen kan worden vergoed.

De dienst die in dit ontwerp van decreet wordt geregeld betreft de professionele inschakeling van kansengroepen. Deze taak is van algemeen belang. Bijgevolg werd ervoor gekozen om de reglementering vorm te geven onder het bovenvermelde besluit.

Artikel 3

Dit artikel definieert een aantal in het ontwerp van decreet vaak voorkomende begrippen.

Hoofdstuk 2. Organisatievoorwaarden

Afdeling 1. Algemene voorwaarden

Artikel 4

Dit artikel stelt de algemene voorwaarden voor lokaal diensteneconomie ondernemingen vast.

De Vlaamse Regering kan een vergoeding toekennen aan lokalediensteneconomieondernemingen wanneer deze aan een aantal organisatorische voorwaarden voldoen en dit zolang het voorziene begrotingskrediet het toelaat:

- 1° de lokalediensteneconomieonderneming dient als werkgever aan minimaal vijf voltijds equivalente tewerkgestelde doelgroepwerknemers op jaarbasis op eenzelfde tewerkstellingsplaats een inschakelingstraject aan te bieden. De decreetgever beoogt hiermee een continue en duurzame tewerkstelling van de betrokken doelgroepwerknemers en een minimale schaalgrootte. Op die manier komt de kwaliteit en continuïteit van de aangeboden dienstverlening niet in het gedrang. Van deze voorwaarde kan worden afgeweken als de aard van de dienstverlening deze minimale schaalgrootte niet toelaat. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden nader bepalen;
- 2° gelet op de specifieke activiteiten die hen worden toevertrouwd, is de decreetgever van oordeel dat lokalediensteneconomieondernemingen de rechtsvorm van vennootschap zonder winstoogmerk (vzw) of vennootschap met sociaal oogmerk (vso) moeten aannemen. Het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen definieert lokalediensteneconomieondernemingen nader als sociale economieondernemingen die in hun doelstellingen de realisatie van maatschappelijke meerwaarden en principes van de sociale economie vooropstellen (*Vl. Parl. Parl.St. 2011-12, nr. 1387/1*). De rechtsvorm van vzw of vso laat het best toe de toepassing van die meerwaarden en principes te incorporeren in de bedrijfsvoering van de onderneming. Daarnaast komen ook publiekrechtelijke rechtspersonen of samenwerkingsverbanden van publiekrechtelijke rechtspersonen met rechtspersoonlijkheid in aanmerking, gezien het vaak niet-rendabele karakter en het algemeen belang van de dienstverlening die lokale diensteneconomieondernemingen verlenen;
- 3° lokalediensteneconomieondernemingen die naast hun activiteiten in het kader van dit ontwerp van decreet andere (commerciële of niet-economische) activiteiten uitoefenen, dienen een sui-generisafdeling op te richten. Deze sui-generisafdeling staat onder het toezicht van een specifieke verantwoordelijke. Deze verplichting is bedoeld om vermenging van de lokale diensteneconomieactiviteit en andere activiteiten van de onderneming te vermijden en om de financiële, administratieve en sociale controle te vergemakkelijken. Daarnaast registreert de sui-generisafdeling afzonderlijk de inhoudelijke en financiële activiteiten die in het kader van dit ontwerp van decreet worden vervuld, zijnde het kwalitatief begeleiden en competentieversterkend inschakelen van doelgroepwerknemers met het oog op doorstroom. Deze financiële registratie houdt een gescheiden boekhouding in voor ondernemingen die naast hun activiteiten in het kader van dit ontwerp van decreet tevens commerciële activiteiten uitoefenen. Dit is voor deze ondernemingen de beste oplossing om aan te tonen dat de verstrekte compensatie de precieze nettokosten van de verrichte dienst van algemeen economisch belang niet overschrijdt, en dat er dus geen sprake is van overcompensatie. Ondernemingen die naast de activiteiten in het kader van dit ontwerp van decreet tevens niet-economische activiteiten uitoefenen, dienen geen gescheiden boekhouding te voeren. Wel zouden met de interne boekhouding de kosten van het verrichten van de dienst van algemeen economisch belang moeten kunnen worden geïdentificeerd. Er dienen met andere woorden afzonderlijke kostenposten te kunnen worden geïdentificeerd. Kosten die enerzijds kunnen worden toegeschreven aan de sui-generisafdeling in het kader van dit ontwerp van decreet en anderzijds aan activiteiten buiten dit ontwerp van decreet, dienen zowel aan de sui-generisafdeling als aan de activiteiten buiten dit ontwerp van decreet te worden verrekend. De kosten toegeschreven aan de sui-generisafdeling in het kader van dit ontwerp van decreet dienen alle bij het verrichten van de activiteit in het kader van dit ontwerp van decreet ontstane variabele kosten te omvatten, plus een proportioneel aandeel in de gemeenschappelijke vaste kosten van de diensten in het kader van dit ontwerp van decreet en de activiteiten uitgevoerd buiten het kader van dit ontwerp van decreet;

- 4° de koppeling wordt gemaakt tussen de competentieversterkende inschakeling en kwaliteitsvolle begeleiding van doelgroepwerknemers met het voorzien in de uitbouw maatschappelijke dienstverlening, die omwille van kostprijs, bereik of specificiteit niet vermarktbaar of toegankelijk zijn. Lokalediensteneconomieorganisaties dienen met andere woorden zowel te voorzien in inschakelingstrajecten als in maatschappelijke dienstverlening;
- 5° gelet op de bijzondere maatschappelijke activiteit van de ondernemingen en de hieraan verbonden graad van ondersteuning stelt het ontwerp van decreet als belangrijke organisatievoorwaarde een transparante en kwalitatieve bedrijfsvoering voorop, die ook de ambities van het sociaal ondernemerschap reflecteert. Indien er een sui-generisafdeling werd opgericht, dient aan de voorwaarden betreffende de transparante en kwalitatieve bedrijfsvoering te worden voldaan op het niveau van de sui-generisafdeling. De Vlaamse Regering zal aan die kwalitatieve organisatie nadere normen en voorwaarden kunnen verbinden via uitvoeringsbesluiten.

Er wordt voor een startende lokalediensteneconomieonderneming voorzien in de toekenning van een redelijke termijn om te voldoen aan de organisatievoorwaarden met betrekking tot de tewerkstellingsvereisten (vereiste contingent). Met de delegatie aan de Vlaamse Regering beoogt de decreetgever de mogelijkheid om deze termijn aan te passen in functie van het economische klimaat. De bedrijfsgrootte speelt immers een rol in de mogelijkheid van de organisatie om aan deze voorwaarden te voldoen. Bedrijfsgrootte dient in de bepaling van de redelijke termijn een rol te spelen.

Afdeling 2. De lokale diensten

Artikel 5

Dit artikel regelt de basisvoorwaarden voor de maatschappelijke dienstverlening. Dit dienstenaanbod wordt vanuit de opdrachtgevende overheid ondersteund en dient nauw aan te sluiten bij de maatschappelijke evoluties en noden. De Vlaamse of lokale overheid is als opdrachtgever van de dienstverlening verantwoordelijk voor de invulling van deze dienstverlening. De dienstverlening kan geen verdringing van bestaande tewerkstelling veroorzaken binnen of buiten de lokalediensteneconomieorganisatie. De dienstverlening dient ingebed te zijn in het lokale socio-economische weefsel, dient aanvullend te zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod en dient kwaliteitsvol en toegankelijk te zijn. De dienstverlening moet van niet-economische aard zijn of dient als dienst van algemeen economisch belang ingevuld te worden. Daarnaast dient de lokale dienst duurzame tewerkstelling van de doelgroepwerknemers te beogen.

De tewerkstelling in het kader van de lokale diensteneconomie betreft bijkomende, nieuwe tewerkstelling en heeft niet tot gevolg dat bestaande reguliere tewerkstelling wordt verschoven naar tewerkstelling in de lokale diensteneconomie. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan een lokale overheid die in het kader van lokale diensteneconomie groendienst levert die voorheen door de technische dienst of groendienst van de gemeente werden geleverd. Dit is verdringing van de bestaande tewerkstelling, aangezien de tewerkstelling in de technische dienst of de groendienst van de gemeente wordt opgeofferd ten voordele van tewerkstelling in de lokale diensteneconomie. Er mag met andere woorden geen negatieve impact zijn op de bestaande tewerkstelling binnen of buiten de organisatie.

De lokalediensteneconomieonderneming dient ingebed te zijn in het lokale socio-economische weefsel. Hiermee bedoelen we dat er binnen het lokaal socio-economische weefsel een aantoonbare nood is die geledigd dient te worden. Op die manier dient de opdrachtgevende overheid te garanderen dat de dienstverlening effectief ingebed is in het lokale weefsel.

De aangeboden dienstverlening dient aanvullend te zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod. Aanvullend betekent dat het geen activiteit mag inhouden die de markt verstoort of die een directe concurrentie is voor een bestaande economische activiteit.

De dienstverlening verleend in het kader van de lokale diensteneconomie is vaak gericht op een minder gegoed publiek. De dienstverlening moet toegankelijk zijn in de zin dat ze betaalbaar is voor de doelgroep, maar ook in de zin dat de dienstverlening een continu aanbod heeft. Er zijn geen regelmatige onderbrekingen in de activiteiten van de diensten en de gebruikers moeten er steeds gebruik van kunnen maken. Daarnaast moet de dienstverlening kwaliteitsvol zijn.

Het ontwerp van decreet beoogt diensten die een langetermijnperspectief voor ogen hebben zodat op die manier de dienstverlening de garantie biedt dat de inschakelingstrajecten van de doelgroepwerknemers doorlopen kunnen worden. Dit is relevant omdat een inschakelingstraject mogelijk moet zijn met het oog op het bereiken van een doorstroomprofiel. Er wordt met andere woorden geen dienstverlening beoogd waar geen groeipotentieel van de doelgroepwerknemer naar boven komt, maar wel dienstverlening die een duurzame tewerkstelling mogelijk maakt voor de doelgroepwerknemer zodat deze kan groeien naar een competentieprofiel dat tewerkstelling in het normale economische circuit mogelijk maakt.

Tot slot dient de dienstverlening conform het Vlaamse beleid ter zake te zijn. Daar waar de Vlaamse Regering de volle bevoegdheid heeft, dient de dienstverlening niet in te gaan tegen de richting gekozen door de verantwoordelijke Vlaamse minister(s). Indien er geen of een gedeeltelijk Vlaams beleid ter zake is, waarvoor de Vlaamse Regering bevoegd is, dient de dienstverlening aanvullend te zijn tegenover het Vlaamse beleid. De lokale overheid blijft echter wel volledig bevoegd voor de haar toegewezen kerntaken en dus de invulling van de betreffende dienstverlening. Lokalediensteneconomieondernemingen, waarvan de dienstverlening induist tegen het Vlaamse beleid ter zake, kunnen geen inschakelingstrajecten worden toegewezen.

De toetsing van deze voorwaarden dient te gebeuren op het niveau van de opdrachtgevende overheid, die de verantwoordelijkheid van de toetsing draagt. Zoals gesteld is de opdrachtgevende overheid verantwoordelijk om na te gaan of aan de voorwaarden, bepaald in het eerste lid, wordt voldaan. De Vlaamse overheid zal niet langer instaan voor deze toetsing, waardoor geen uitgebreide motivatieverplichting van de noodzakelijkheid en aanvullendheid van de maatschappelijke dienstverlening meer dient te gebeuren aan de Vlaamse overheid en waardoor de opdrachtgevende overheid over een ruimere appreciatiebevoegdheid zal beschikken.

De opdrachtgevende overheid attesteert dat de dienstverlening voldoet aan de voorwaarden, na een voorafgaande impactanalyse. Deze impactanalyse dient minimaal gestoeld te zijn op een raadpleging van de lokale stakeholders, waarbij minimaal de sociaal-economische stakeholders dienen gehoord te worden. De Vlaamse Regering kan hiervoor een model voorzien. Wanneer de dienstverlening gemeenteoverschrijdend wordt georganiseerd, wordt het regionaal sociaal overleg geraadpleegd. Wanneer de lokale dienstverlening zich beperkt tot één gemeente, kan het Werkgelegenheidsforum geraadpleegd worden. Indien de beslissing van de opdrachtgevende overheid kennelijk geen kwaliteitsvolle impactanalyse en geen representatieve raadpleging van de lokale stakeholders en geen kwaliteitsvolle toetsing van de voorwaarden betreffende de dienstverlening bevat, kan de Vlaamse Regering geen inschakelingstrajecten toewijzen aan de dienstverlenende organisatie gekoppeld aan de beslissing van de opdrachtgevende overheid.

*Hoofdstuk 3. Doelgroepwerknemers, toeleiding en bemiddeling***Artikel 6**

De doelgroepwerknemers zoals beoogd in dit ontwerp van decreet, zijn de personen die het potentieel hebben om via een inschakelingstraject in de LDE (lokale diensteneconomie) terug aansluiting te vinden in de reguliere economie. Hun afstand tot de arbeidsmarkt is van die aard dat bij een begeleiding over een periode van vijf jaar, en bij uitzondering zes jaar, hun competenties voldoende aangescherpt zijn opdat een tewerkstelling in het reguliere economische circuit mogelijk is. Ze hebben behoefte aan een langere periode van begeleiding en competentieversterking om de brug naar de reguliere economie te kunnen maken.

In die zin wil de lokale diensteneconomie een opvangnet vormen voor personen, die omwille van de beperkte steunintensiteit en steunduur in de groepsvrijstellingsverordening, niet terechtkunnen in het maatwerk bij collectieve inschakeling of andere tewerkstellingsmaatregelen, maar die wel nood hebben aan een individueel passende en competentieversterkende inschakeling en kwaliteitsvolle begeleiding.

Artikel 7

Het ontwerp van decreet bevestigt de regierol van de VDAB (Vlaams Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) op het vlak van indicering en toeleiding van de doelgroepwerknemers. De VDAB staat in voor de screening van de werkzoekenden en stelt de individuele behoefte aan competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding nader vast op basis van indicaties.

Indicaties worden gedefinieerd als kenmerken, eigenschappen en criteria van een persoon die mogelijks een belemmerend effect hebben op de inschakelingsmogelijkheden van die persoon. Onderzoek moet uitwijzen of die indicaties een voldoende gewicht hebben om daadwerkelijk de kans op werk negatief te beïnvloeden.

Aan de verschillende indicaties zal een gewicht worden toegekend, waardoor niet alleen de indicatie maar ook het gewicht bepalend zal zijn bij het vaststellen van de behoefte aan competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding.

Het inschakelingstraject voorzien in dit ontwerp van decreet bestaat uit een competentieversterkende tewerkstelling en een kwaliteitsvolle begeleiding van doelgroepwerknemers met het oog op doorstroom. Om in aanmerking te komen voor ondersteuning krachtens dit ontwerp van decreet moet de doelgroepwerknemer minstens een geïndiceerde behoefte hebben aan competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding.

Artikel 8

Op basis van de indicering van de werkzoekende zorgt de VDAB voor de toeleiding en bemiddeling van de werkzoekende naar een lokaaldiensteneconomieorganisatie of naar een andere passende maatregel.

De VDAB stelt de kandidaten voor aan de lokaaldiensteneconomieonderneming, die zelf bevoegd blijft voor het eigen personeelsbeleid. De VDAB neemt een bemiddelende rol op tussen beide partijen en kan de werkzoekende toeleiden naar de openstaande vacature.

De lokaaldiensteneconomieonderneming dient de vacatures voor doelgroepwerknemers daartoe te bezorgen aan de VDAB teneinde een gerichte toeleiding te kunnen realiseren. Gezien de specifieke context, wordt de algemene wettelijke verplichting tot mededeling van vacatures aan de VDAB, hier nogmaals specifiek opgenomen.

Hoofdstuk 4. Inschakelingstraject

Artikel 9

Dit artikel regelt de dienst die de lokalediensteneconomieonderneming in het kader van dit ontwerp van decreet levert aan de Vlaamse Regering.

De personen die in aanmerking komen voor een inschakelingstraject in lokale diensteneconomie zijn personen met een belangrijke afstand tot de arbeidsmarkt. Er wordt van uitgegaan dat ze behoefte hebben aan een inschakelingstraject van standaard vijf jaar, uitzonderlijk verlengd tot zes jaar. Het is echter mogelijk om op basis van de geïndiceerde problematiek vanaf het begin een andere standaardduur te bepalen, waarbij vijf jaar de maximale duur is. In uitzonderlijke gevallen wordt de mogelijkheid voorzien om het inschakelingstraject met maximaal één jaar te verlengen.

Het is echter niet de bedoeling van de lokale diensteneconomie om permanente werkgelegenheid te voorzien voor personen met een stelselmatige problematiek die de toegang tot de arbeidsmarkt verhindert, doch wel om personen die omwille van specifieke kenmerken of omstandigheden een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, te ondersteunen en hun de mogelijkheid te geven om deze afstand te overbruggen op de middellange termijn.

De Vlaamse Regering kan een vergoeding toekennen aan lokalediensteneconomieondernemingen indien deze voorzien in inschakelingstrajecten voor doelgroepwerknemers. Deze inschakelingstrajecten omvatten de competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding van doelgroepwerknemers, afgestemd op de individuele nood en dit met het oog op doorstroom.

Artikel 10 en 11

De competentieversterkende tewerkstelling bestaat uit nuttig, lonend en individueel passend werk. Het mag niet gaan over onveilige of ongezonde taken.

De competentieversterkende tewerkstelling en de kwaliteitsvolle begeleiding van de doelgroepwerknemer heeft tot doel het professioneel functioneren van de doelgroepwerknemer te ondersteunen en zijn competenties verder te ontwikkelen. Door de inbedding van deze tewerkstelling en begeleiding in de lokalediensteneconomieonderneming wenst de decreetgever de competentieopbouw en het eigenaarschap binnen de organisatie te verankeren.

De ondersteuning van doelgroepwerknemers dient op een actieve wijze te gebeuren. De ondersteuning wordt gekaderd in een actiegericht POP (persoonlijk ontwikkelingsplan). Hieronder verstaan we een opvolgbaar actieplan dat de te ontwikkelen competenties en het ontwikkelpad van een persoon bevat met als doel die persoon een stevige positie op de arbeidsmarkt te bezorgen. Het actieplan wordt opgemaakt na een reflectieproces waarin einddoel(en), huidige situatie, ontwikkelpunten en ontwikkelacties worden onderzocht en bepaald. Bij de opmaak van het actieplan wordt zowel rekening gehouden met de werkpunten uit de indicering, waartoe een aantal generieke competenties behoren als het verwerven van technische competenties. Op basis van het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer wordt per doelgroepwerknemer een persoonlijk ontwikkelingsplan opgemaakt dat jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgestuurd in functie van het gewenste competentieprofiel. Jaarlijks moet op basis van de individuele evaluatie ook één verbeteractie voor zowel een generieke als een technische competentie uitgevoerd worden. Uiteraard kunnen de gekozen acties doorlopen over een aantal jaren, indien dat nodig blijkt om het gewenste niveau te bereiken.

Verder dient de doelgroepwerknemer gecoacht te worden bij zijn dagdagelijkse taken door een gekwalificeerde begeleider. De begeleider dient op aantoonbare wijze te beschikken over competenties met betrekking tot het coachen van mensen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte. De toetsing zal gebeuren op basis van opleiding (diploma), vorming (attest) of aangetoonde ervaring (cv) van de begeleiders. De Vlaamse Regering kan daarom nadere kwaliteitsvereisten opleggen.

De organisatie ondersteunt doelgroepwerknemers bij het oplossen van problemen die verder reiken dan de arbeidscontext door gerichte sociale doorverwijzing zoals schuldbemiddeling, juridische bijstand, budgetbeheer enzovoort. In functie van de evaluatie door de VDAB registreert de werkgever gegevens over de persoonlijke ontwikkeling in het cliëntvolgsysteem (CVS) en geeft hij mondelinge en/of schriftelijke toelichting over het functioneren van de doelgroepwerknemer in functie van de evaluatie en/of een doorstroomtraject.

De organisatie voorziet in een functie die aangepast is aan de noden van de doelgroepwerknemer. Hiermee wordt de zogenaamde jobcarving beoogd, hetgeen inhoudt dat werkgevers functies hertekenen om het potentieel van de doelgroepwerknemer maximaal te benutten, om een rendementsstijging te realiseren, dan wel preventief een aantal aanpassingen doorvoeren om een (groter) rendementsverlies te voorkomen.

Artikel 12

Bij het toewijzen van de inschakelingstrajecten wordt impliciet een contract afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de lokalediensteneconomieonderneming die zal instaan voor de uitvoering van de inschakelingstrajecten. De ondernemingen verlenen, binnen het DAEB-kader, de Vlaamse Regering een dienst door de competentieversterkende tewerkstelling en de kwaliteitsvolle begeleiding die ze aanbieden aan de doelgroepwerknemers. Deze dienstverlening dient minimaal te bestaan uit het realiseren van inschakelingstrajecten voor doelgroepwerknemers. Deze inschakelingstrajecten omvatten de competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding van doelgroepwerknemers, afgestemd op de individuele nood en met het oog op doorstroom. De inschakelingstrajecten dienen te voldoen aan de voorwaarden zoals bepaald in hoofdstuk 3. Deze omschrijving van de taken op het vlak van de dienstverlening worden bij de toewijzing van de inschakelingstrajecten nogmaals geëxpliciteerd. Voor het realiseren van deze dienstverlening vergoedt de Vlaamse Regering de lokalediensteneconomieondernemingen. De toekenning en de parameters van de vergoeding worden tevens geëxpliciteerd, alsook de voorwaarden, de doeleinden, de verantwoordelijkheden en de engagementen van de contracterende partijen waarvoor de vergoeding wordt toegekend. De toewijzing van de contracten mag de tien jaar niet overschrijden; een bepaling die dient te worden opgenomen volgens het Europese DAEB-besluit. Na het eind van de periode waarvoor de dienst wordt toegewezen, kan dezelfde dienstverrichter opnieuw met het verrichten van de betrokken dienst worden belast.

Hoofdstuk 5. Opvolging, evaluatie en doorstroom

Artikel 13 en 14

De VDAB evalueert de ontwikkeling en de nood van de doelgroepwerknemer aan een inschakelingstraject op vraag van de doelgroepwerknemer of de lokalediensteneconomieonderneming, na een vraag om verlenging van het inschakelingstraject of indien doorstroom niet mogelijk blijkt te zijn. Indien de lokalediensteneconomieonderneming of de doelgroepwerknemer van oordeel is dat de doelgroepwerknemer klaar is om door te stromen, dan vraagt ze een evaluatie aan bij de VDAB. De VDAB evalueert of de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn.

De evaluatie moet met de nodige omzichtigheid gebeuren en vindt plaats aan de hand van het persoonlijk ontwikkelingsplan van de doelgroepwerknemer, met inachtnaam van de informatie van de lokalediensteneconomieonderneming, een gesprek met de doelgroepwerknemer en zijn verdere loopbaanmogelijkheden, en eventueel informatie over het doorlopen doorstroomtraject.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden voor deze evaluatie nader bepalen.

Bij de evaluatie houdt de VDAB tevens rekening met (a) de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling, rekening houdend met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer; (b) de continuïteit op het vlak van de werking van de lokalediensteneconomieonderneming in functie van het behoud van de tewerkstelling van de zwakste doelgroepwerknemers, rekening houdend met de schaalgrootte van de lokalediensteneconomieonderneming.

Onder de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer wordt de haalbaarheid van een individuele inschakeling verstaan. In dit kader zullen onder meer een aantal randvoorwaarden nader onderzocht worden, bijvoorbeeld of er intussen een structurele oplossing gevonden is voor kinderopvang of een zorgproblematiek. Met het bewaken van de continuïteit van de bedrijfsvoering wordt voorzien dat een fasering in de opstart van doorstroomtrajecten mogelijk moet zijn, zodat door het vertrek van alle sterkere doelgroepwerknemers uit de dienstverlening, deze niet in het gedrang komt. Hierbij wordt rekening gehouden met de schaalgrootte van de onderneming. Dit kan evenwel niet betekenen dat doorstroomtrajecten voor onbepaalde tijd worden uitgesteld noch dat de maximale periode wordt overschreden. Met de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling wordt het vooruitzicht bedoeld op een vacature voor onbepaalde duur waarvoor de persoon in aanmerking komt en indien er nog ondersteuning nodig is, is er hiervoor een passende ondersteunende maatregel in het individuele circuit beschikbaar. Op die manier worden zinloze of onrealistische trajecten voorkomen en de kans op succes verhoogd.

Artikel 15 en 16

Doorstroom neemt een belangrijke plaats in dit ontwerp van decreet in.

Op het niveau van de organisatie wordt door de intensieve begeleiding en competentieversterking van de doelgroepwerknemer gestreefd naar een professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemers en een competentieprofiel dat toegang geeft tot het normale economische circuit. Gezien de inschakeling van de doelgroepwerknemers in de lokale diensteneconomie gericht is op een (her)intreding in het reguliere circuit, wordt het doorstroomtraject tijdens of aansluitend op het inschakelingstraject opgestart of stroomt de doelgroepwerknemer door naar de arbeidsmarkt indien doorstroom gerealiseerd kan worden zonder doorstroomtraject.

Ter bijkomende ondersteuning, van wat voor de doelgroepwerknemer een sprong in het onbekende is, kan een doorstroomtraject worden georganiseerd dat bestaat uit: (1) een kwaliteitsvolle en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit en (2) de organisatie en begeleiding van één of meerdere tijdelijke stages bij de toekomstige werkgever, met het oog op zijn duurzame aanwerving.

Om de terugkeer van de doelgroepwerknemer bij de lokalediensteneconomieonderneming te kunnen garanderen, blijft de doelgroepwerknemer tijdens het doorstroomtraject in dienst van de lokalediensteneconomieonderneming. Hiertoe wordt de duur van het inschakelingstraject met maximaal zes maanden verlengd zodat de doelgroepwerknemer

kan aanvangen met het doorstroomtraject. Op deze manier blijft de doelgroepwerknemer in dienst van de lokalediensteneconomieonderneming bij het doorlopen van het doorstroomtraject en blijft een terugkeer naar de lokalediensteneconomieonderneming mogelijk. Via deze terugkeergarantie kan de maximale duurperiode van zes jaar, vijf jaar inschakelingstraject met een maximale verlenging van één jaar, echter niet worden overschreden.

De organisatie wordt geacht de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van prestaties tijdens het doorstroomtraject. Dit betekent dat de doelgroepwerknemer veelvuldig of zelfs permanent afwezig is op de werkvloer en dus geen inkomsten genereert. Het is uiteraard niet de bedoeling om lokalediensteneconomieondernemingen af te straffen voor hun doorstroominspanningen, maar net te ondersteunen in deze trajecten.

Van de vrijstelling van arbeidsprestaties tijdens de duur van het doorstroomtraject kan worden afgeweken indien de doorstroom wordt gerealiseerd binnen de organisatie die tevens de lokale diensten en de inschakelingstrajecten aanbiedt. Lokalediensteneconomieondernemingen kunnen de doelgroepwerknemer vervangen door een reguliere werknemer en dit voor de duur van het doorstroomtraject van de doelgroepwerknemer. Bovendien kan er, binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet, een vergoeding voor het doorstroomtraject worden toegekend. Deze vergoeding is forfaitair en tijdelijk (voor de duur van de doorstroommodule) en heeft tot doel de kosten van de werkgever voor de doelgroepwerknemer in doorstroomstage te compenseren.

Om de afstemming tussen de activiteiten in het kader van het doorstroomtraject en de activiteiten op de werkvloer te garanderen, wordt een schriftelijke overeenkomst gesloten over de uitvoering van het doorstroomtraject tussen de lokalediensteneconomieonderneming, de VDAB en de doelgroepwerknemer. Deze overeenkomst houdt onder meer in dat er geen stages kunnen worden georganiseerd los van een reële vacature met het oog op een duurzame tewerkstelling bij diezelfde werkgever na de stage.

Gelet op de impact van het doorstroomtraject op de organisatie, is gekozen voor tijdelijke trajecten van zes maanden.

Het zal echter niet voor iedere doelgroepwerknemer mogelijk of zinvol zijn om een aansluitend inschakelings- en doorstroomtraject te doorlopen. Indien de doelgroepwerknemer bijvoorbeeld binnen een korte periode de arbeidsmarkt verlaat door het bereiken van de pensioengerechte leeftijd, wordt het realiseren van doorstroom zeer moeilijk gezien de beperkte vraag van (reguliere) ondernemingen naar oudere werknemers. Indien doorstroom van doelgroepwerknemers in specifieke omstandigheden die leiden tot het uittreden op de arbeidsmarkt – het betreft het naderen van de pensioengerechte leeftijd – om deze reden niet gerealiseerd kan worden, kan het inschakelingstraject verlengd worden voor onbepaalde duur. De VDAB dient te evalueren of de doelgroepwerknemer in aanmerking komt voor een verlenging van het inschakelingstraject, overeenkomstig artikel 13. De Vlaamse Regering bepaalt deze korte periode en de specifieke omstandigheden die leiden tot uittreden van de arbeidsmarkt nader.

Daarnaast kan ook een verlenging van het inschakelingstraject voorzien worden voor doelgroepwerknemers die reeds bij aanvang van voorliggend tewerkstellingsinitiatief tewerkgesteld waren in de lokale diensteneconomie, maar die bij ingang van het voorliggende wetgevingsinitiatief en dus de nieuwe indiceringsmethode, geïndiceerd worden als doelgroepwerknemer van het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling. Indien een maatwerkbedrijf of -afdeling als meest geschikte inschakeling voor de doelgroepwerknemer in kwestie wordt geïndiceerd, maar er geen geschikte tewerkstelling binnen een naburig maatwerkbedrijf of -afdeling voor handen is voor deze werknemer, dan kan het inschakelingstraject van de doelgroepwerknemer in het kader van de lokale dien-

steneconomie verlengd worden. Deze verlenging is van toepassing zolang de doelgroepwerknemer niet toegeleid kan worden.

Artikel 17 tot en met 19

Indien de lokalediensteneconomieonderneming van oordeel is dat de doelgroepwerknemer nog niet klaar is om door te stromen, kan deze een verlenging van het inschakelingstraject aanvragen bij de VDAB. Deze verlenging dient ten laatste zes maanden voor afloop van het inschakelingstraject aangevraagd te worden. Deze verlenging is eerder uitzondering dan regel. Een inschakelingstraject van vijf jaar blijft de standaardduur van het inschakelingstraject.

Indien er een verlenging wordt aangevraagd, evalueert de VDAB de nood aan kwaliteitsvolle begeleiding en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer, zoals bepaald in artikel 13. Uit de evaluatie kan blijken dat de nood aan het vervolmaken van een competentieversterkend traject in die mate hoog is, dat een collectieve ondersteunde tewerkstelling in het kader van dit ontwerp van decreet aan de orde blijft. De VDAB kan desgevallend het advies geven aan de Vlaamse Regering, die kan besluiten om de inschakeling in het kader van dit ontwerp van decreet maximaal één jaar te verlengen. Het inschakelingstraject wordt met maximaal één jaar verlengd.

Als uit de evaluatie blijkt dat de doelgroepwerknemer de stap naar de reguliere economie kan zetten, dan wordt de inschakeling in het kader van dit ontwerp van decreet verlengd met zes maanden zodat het doorstroomtraject kan worden aangevat.

Indien uit de evaluatie blijkt dat het voor de doelgroepwerknemer niet mogelijk is om door te stromen, ook niet indien het inschakelingstraject met één jaar wordt verlengd of zelfs na het doorlopen van het doorstroomtraject, dan wordt de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar andere, meer passende maatregelen. Dit kan maatwerk bij collectieve inschakeling zijn of andere tewerkstellingsmaatregelen.

Na afloop van het verlengde inschakelingstraject vangt het doorstroomtraject aan.

Doelgroepwerknemers die niet kunnen doorstromen na afloop van dit verlengde inschakelingstraject, worden door de VDAB begeleid naar andere, meer passende maatregelen.

Na afloop van het doorstroomtraject stroomt de doelgroepwerknemer door.

Indien de doelgroepwerknemer niet kan doorstromen na afloop van het doorstroomtraject van zes maanden, evalueert de VDAB de verdere behoefte aan het vervolmaken van een competentieversterkend traject.

Uit de evaluatie kan blijken dat de nood aan het vervolmaken van een competentieversterkend traject in die mate hoog is, dat een collectieve ondersteunde tewerkstelling in het kader van dit ontwerp van decreet aan de orde blijft. De VDAB kan desgevallend het advies geven aan de Vlaamse Regering, die kan besluiten om het doorstroomtraject maximaal zes maanden te verlengen.

Indien de VDAB in de evaluatie vaststelt dat de doelgroepwerknemer niet kan doorstromen na afloop van dit verlengde inschakelingstraject of indien de doelgroepwerknemer reeds een verlengd inschakelingstraject heeft doorlopen, wordt de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar andere, meer passende maatregelen.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de doelgroepwerknemer of de organisatie weigert mee te werken aan het traject. In dat geval wordt er geen inschakelingstraject meer voorzien voor de doelgroepwerknemer.

Artikel 20

De Vlaamse Regering kan tijdens de duur van het doorstroomtraject een tijdelijke vergoeding toekennen ter delging van de kosten die de lokalediensteneconomieonderneming heeft en waar ingevolge de niet-aanwezigheid van de doelgroepwerknemer geen inkomsten tegenover staan.

Artikel 21

De Vlaamse Regering kan binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, vermeld in dit ontwerp van decreet, een dienstverlener aanstellen zoals vermeld in artikel 15, vierde lid, om het doorstroomtraject uit te voeren.

Voor deze dienstverlening zal een beroep gedaan worden op de organisaties die ervaring hebben met een kwaliteitsvolle inschakeling van doelgroepwerknemers in normaal economische activiteiten.

Hoofdstuk 6. Procedure aanmelding en toekenning diensten

Artikel 22 en 23

Indien ondernemingen inschakelingstrajecten, zoals ondersteund in het kader van dit ontwerp van decreet, willen aanbieden aan doelgroepwerknemers, dienen deze ondernemingen een aanvraag te richten tot de bevoegde entiteit binnen de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid zal toetsen of de aangemelde ondernemingen voldoen aan de organisatievoorwaarden zoals bepaald in artikel 4. Indien de aanmelding negatief is, kan worden doorverwezen naar het ondersteuningsorgaan Sociale Economie. Indien de aanmelding positief is, kan een aanvraag voor ondersteuning worden ingediend.

De Vlaamse Regering werkt hiertoe de procedure verder uit.

Hoofdstuk 7. Vergoeding

Artikel 24 en artikel 25

De Vlaamse Regering vergoedt de lokalediensteneconomieonderneming voor het inschakelingstraject dat zij voor de doelgroepwerknemers realiseert. Deze vergoeding is een forfaitaire bijdrage waarvan de hoogte gebaseerd is op de dienstverlening die de lokalediensteneconomieonderneming dient aan te bieden. In concreto wordt de vergoeding voorzien voor het organiseren van een functie die de in artikel 25 elementen bevat.

De monitoring gekoppeld aan deze vergoeding vindt plaats op het niveau van het inschakelingstraject in zijn geheel en niet op het niveau van de in artikel 25 vermelde indicatoren.

Artikel 26

Het is niet mogelijk om voor de dienstverlening in het kader van dit ontwerp van decreet, zijnde de competentieversterkende inschakeling en kwaliteitsvolle begeleiding van doelgroepwerknemers, andere steun te verkrijgen, dan de vergoeding voorzien in het kader van dit ontwerp van decreet. De dienstverlening en de daaraan gekoppelde vergoeding wordt

immers gekaderd binnen het DAEB-besluit waardoor bijkomende steun voor dezelfde, geheel of gedeeltelijk overlappende, in aanmerking komende kosten kan leiden tot overcompensatie. Dit houdt in dat bijkomende de-minimis of bijkomende DAEB-de-minimis, als vergoeding voor het inschakelingstraject, niet mogelijk is.

Hoofdstuk 8. Adviescommissie Sociale Economie

Artikel 27

Thans wordt voor de uitvoering van het beleid inzake sociale economie een beroep gedaan op verschillende adviescommissies en -procedures al naar gelang van de aard van de beleidsmaatregelen.

Het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling voorziet nu in de oprichting van één adviescommissie Sociale Economie in de schoot van de Vlaamse overheid. In deze adviescommissie zullen de overheid, de interprofessionele en sectorale sociale partners, belangrijke stakeholders en experts een plaats krijgen.

De adviescommissie zal de Vlaamse Regering adviseren over de mate waarin organisaties die ondersteuning wensen in het kader van de sociale economie voldoen aan de vooropgestelde voorwaarden. De adviescommissie zal zich, zoals dat nu het geval is, niet meer uitspreken over de individuele toekenning van middelen.

Door deze werkwijze kan in de toekomst de procedure voor uitbreidingsbeleid ook veel gebruiksvriendelijker en efficiënter georganiseerd worden. Ter ondersteuning van het uitbreidingsbeleid wordt een advies gevraagd over de criteria voor toewijzing van de beschikbare middelen. Op die manier krijgen beleidskeuzes naar bijvoorbeeld doelgroep, regio of maatregel een plaats in het overleg. Daarnaast wordt de adviescommissie verzocht om op basis van een jaarlijks monitoringsrapport van de Vlaamse overheid een advies te verlenen over het bereik van de maatregel teneinde het doelgroepbereik in de maatregel te bewaken. Bovendien wordt in de mogelijkheid voorzien om de taken van de adviescommissie uit te breiden wanneer de Vlaamse Regering dit nuttig of nodig acht.

Hoofdstuk 9. Beroep

Artikel 28 en 29

Indien de doelgroepwerknemer het niet eens is met de indicering of de evaluatie, kunnen zij een verzoek indienen tot heroverweging van de nood aan ondersteuning bij de VDAB. Na behandeling van het dossier zal de VDAB het resultaat van de heroverweging en de beroepsprocedure via een aangetekende brief meedelen aan de indiener van het verzoek. Als de indiener zich niet kan vinden in het resultaat van de heroverweging, kan hij binnen de twee maanden na verzending van de aangetekende brief nog een verzoekschrift indienen bij de arbeidsrechtbank.

Artikel 30 en 31

Indien de lokaal diensteneconomieonderneming het oneens is met de indicering of de evaluatie door VDAB, kan zij een verzoek indienen tot heroverweging van de nood aan competentieversterkende en kwaliteitsvolle begeleiding bij de VDAB. Op deze manier wordt gezorgd voor een interne bewaking van de kwaliteit en uniformiteit van de beslissingen binnen de VDAB. Na behandeling van het dossier zal de VDAB het resultaat van de heroverweging en de beroepsprocedure via een aangetekende brief meedelen aan de indiener van het verzoek. Indien de indiener zich niet kan vinden in het resultaat van de herover-

weging, kan deze binnen de drie maanden na verzending van de aangetekende brief een verzoekschrift indienen bij de arbeidsrechtbank.

Hoofdstuk 10. Toezicht en handhaving

Artikel 32

Dit artikel regelt het toezicht op de uitvoering van dit ontwerp van decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan. Dit toezicht geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn (hierna genoemd decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht).

In het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht wordt het kader bepaald waarbinnen de sociaalrechtelijke inspecteurs van de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie van het Departement Werk en Sociale Economie (hierna genoemd inspectie WSE) hun inspectiebevoegdheden kunnen uitoefenen. Zij kunnen binnen het omschreven kader lokalen betreden, onderzoeken instellen, personen verhoren, documenten inzien en in beslag nemen, waarschuwingen geven en processen-verbaal opstellen.

Artikel 33 en 34

Het handhavings- en sanctioneringskader in dit ontwerp van decreet wijkt af van het kader dat in recente decretale initiatieven werd uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, of het ontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.

Dit is logisch, vermits de hierboven vermelde decretale initiatieven in een uitgebreid subsidiëeringskader voorzagen diende een uitgebreid sanctioneringskader te worden voorzien om oneigenlijk gebruik of misbruik van subsidies tegen te gaan. Dit ontwerp van decreet voorziet echter niet in de toekenning van subsidies. Conform de Europese regelgeving voorziet het daarentegen wel in een kader waarbinnen lokaalbediensteneconomieondernemingen door de overheid kunnen worden belast met de uitvoering van een inschakelings-traject. De inschakelingstrajecten worden beschouwd als een dienst van algemeen economisch belang die als een publieke opdracht kunnen worden toevertrouwd aan lokaalbediensteneconomieondernemingen.

De consequentie hiervan is dat de handhavingsbepalingen met betrekking tot het oneigenlijk gebruik of het misbruik van subsidies niet binnen dit ontwerp van decreet kunnen worden geïntegreerd. Hierdoor is het handhavingskader beperkter, en specifiek aangepast aan het functioneren van private actoren binnen een overheidsomgeving.

De sancties zullen derhalve bestaan uit de vermindering of terugvordering van de vergoeding, of uit een intrekking van de opdracht. De sanctie is afhankelijk van de ernst van de inbreuken, alsmede van de al dan niet aanwezigheid van opzet in hoofde van de betrokkene(n).

De gevallen waar de dienstverlener de opdracht niet of onvoldoende realiseert, vormen een kleinere inbreuk. In die gevallen zal de vergoeding proportioneel worden vermindert of teruggevorderd.

In gevallen waar sprake is van opzet in hoofde van betrokkene(n) en de opdracht wetens en willens niet werd uitgevoerd, kan de opdracht worden ingetrokken. Indien niet meer wordt voldaan aan de organisatievoorwaarden, kan de Vlaamse Regering de opdracht eveneens intrekken. Aangezien het voldoen aan de organisatievoorwaarden evenwel een voorafgaande voorwaarde voor de toekenning van de opdracht is, is de beoordelingsmarge van de Vlaamse Regering in dit laatste geval beperkt.

Het spreekt voor zich dat beslissingen met betrekking tot sancties slechts kunnen worden genomen nadat betrokkene werd gehoord. Dit recht wordt decretaal verankerd.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Artikel 35 tot en met 37

Via deze artikelen wordt het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht in overeenstemming gebracht met het nieuwe decreet betreffende de lokale diensteneconomie. Zo wordt in het toepassingsgebied van het decreet, het nieuwe decreet Lokale Diensteneconomie ingevoegd. Ook de bevoegdheden van de inspectie Werk en Sociale Economie worden uitgebreid.

Om de inspectie WSE toe te laten toezicht uit te oefenen op de naleving van dit decreet, wordt de definitie van werkgever in artikel 3, 3°, verruimd met de diensten van algemeen economisch belang. Ook wordt deze bevoegdheid opgenomen in artikel 6.

Artikel 38

Ook het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt in overeenstemming gebracht met het nieuwe decreet betreffende de lokale diensteneconomie.

Artikel 39 en 40

Via deze bepaling wordt het Gerechtelijk Wetboek aangepast. Bij de bevoegdheden van de arbeidsrechtbank worden de geschillen betreffende de indicering van werkzoekenden in het kader van dit ontwerp van decreet opgenomen. Hiermee wordt voorzien in de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de arbeidsrechtbank.

Deze geschillen dienen omwille van hun maatschappelijke relevantie eveneens ter advies aan het openbaar ministerie te worden voorgelegd. Dientengevolge wordt artikel 764 van het Gerechtelijk Wetboek hieraan aangepast.

Artikel 41

Het oude decreet Lokale Diensteneconomie dat door dit ontwerp van decreet wordt vervangen, wordt opgeheven.

Artikel 42

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om passende overgangsmaatregelen uit te werken om de overgang van de huidige regelgeving naar het nieuwe kader op een duidelijke en haalbare wijze te organiseren. Hierbij dienen maatregelen te worden genomen om de huidige doelgroepwerknemers in te passen in het nieuwe kader. De bestaande initiatieven dienen te worden overgezet van de vorige naar de nieuwe structuur. Hierbij wordt maximaal getracht om de administratieve belasting voor de initiatieven inzake lokale diensteneconomie zo beperkt mogelijk te houden.

Artikel 43

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om de datum van inwerkingtreding te bepalen. Het is immers noodzakelijk dat het nieuwe decreet niet in werking zou treden voordat de maatregelen zijn genomen om de nieuwe structuur in werking te stellen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De financiering van de dienstverlening met toepassing of ter uitvoering van dit decreet geschiedt met inachtneming van de voorwaarden van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° doelgroepwerknemers: de personen, vermeld in artikel 6;
- 2° doorstroom: de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer, die aansluit op een tewerkstelling in het kader van dit decreet, in een betrekking geheel zonder of met een geringere ondersteuning dan bepaald in dit decreet;
- 3° inschakelingstraject: de dienst, vermeld in hoofdstuk 4;

- 4° lokale diensteneconomie: het voorzien in de uitbouw van een dienstenaanbod, ondersteund vanuit de overheid, dat nauw aansluit bij de maatschappelijke evoluties en noden en waarbij een dubbele maatschappelijke meerwaarde wordt gecreëerd door de inschakeling en begeleiding van doelgroepwerknemers te bevorderen en de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen in diensten te verankeren. De lokale diensteneconomie vult op die manier de behoefte aan maatschappelijke dienstverlening in en voorziet in een kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemers, met het oog op doorstroom;
- 5° lokale diensteneconomieonderneming: de publieke of private rechtspersoon die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2, die wordt belast met het aanbieden van inschakelingstrajecten;
- 6° maatschappelijk verantwoord ondernemen: het continue verbeterproces, vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 7° opdrachtgevende overheid: de lokale of regionale overheid die een opdracht toekent als vermeld in artikel 5;
- 8° persoonlijk ontwikkelingsplan: een opvolgbaar actieplan dat de te ontwikkelen competenties en het ontwikkelpad van een persoon bevat met als doel die persoon een stevige positie op de arbeidsmarkt te bezorgen;
- 9° VDAB: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding";
- 10° vergoeding: een financiële compensatie voor de uitvoering van een dienst, toegekend in het kader van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 2. Organisatievoorwaarden

Afdeling 1. Algemene voorwaarden

Art. 4. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering inschakelingstrajecten toewijzen aan lokale diensteneconomieondernemingen.

De lokale diensteneconomieonderneming moet daarvoor:

- 1° als werkgever binnen eenzelfde organisatie op jaarbasis op eenzelfde tewerkstellingsplaats aan minimaal vijf gesubsidieerde voltijds equivalente doelgroepwerknemers een inschakelingstraject aanbieden, waarvoor een vergoeding overeenkomstig dit decreet wordt toegekend;
- 2° een van de volgende rechtsvormen hebben:
- a) vereniging zonder winstoogmerk;
 - b) publiekrechtelijke rechtspersoon;
 - c) vennootschap met sociaal oogmerk;
 - d) samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid tussen de rechtspersonen bepaald in punt b);
- 3° een sui-generisafdeling oprichten ter uitvoering van de diensten in het kader van het inschakelingstraject, indien zij ook andere activiteiten verricht;
- 4° lokale diensten als vermeld in artikel 5 verrichten;
- 5° een kwaliteitsvolle bedrijfsvoering hanteren op het vlak van:

- a) de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers ter bevordering van duurzame loopbanen;
- b) het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- c) de maatschappelijke inbedding;
- d) de doorstroom naar het normaal economisch circuit;
- e) maximale transparantie met betrekking tot de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers, het beheer van middelen en de betrokkenheid van interne en externe stakeholders.

Van de voorwaarde, vermeld in het tweede lid, 1°, kan worden afgeweken indien de lokale diensten, vermeld in het tweede lid, 4°, worden toegewezen door de Vlaamse Regering.

De sui-generisafdeling, vermeld in het tweede lid, 3°, voldoet minstens aan de volgende voorwaarden:

- a) er is een specifieke verantwoordelijke voor de activiteiten in het kader van dit decreet;
- b) de inhoudelijke en financiële activiteiten in het kader van het inschakelingstraject worden afzonderlijk geregistreerd.

Indien een sui-generisafdeling werd opgericht overeenkomstig tweede lid, 3°, dient aan de voorwaarde, vermeld in het tweede lid, 5°, te worden voldaan op het niveau van de sui-generisafdeling.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moet de startende lokale diensteneconomieonderneming binnen een redelijke termijn na toewijzing van de inschakelingstrajecten voldoen aan de voorwaarde, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1°.

Onder startende lokale diensteneconomieonderneming als vermeld in het eerste lid, wordt de onderneming verstaan die voor de eerste keer een aanvraag indient om de inschakelingstrajecten aan te bieden.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn, vermeld in het eerste lid.

Afdeling 2. De lokale diensten

Art. 5. Een lokale diensteneconomieonderneming verricht lokale diensten ten behoeve van een opdrachtgevende overheid. De opdrachtgevende overheid gaat na of de lokale diensten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° geen verdringing van bestaande tewerkstelling veroorzaken;
- 2° ingebed zijn in het lokale socio-economische weefsel;
- 3° aanvullend zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod;
- 4° kwaliteitsvol en toegankelijk zijn;
- 5° duurzame tewerkstelling beogen;
- 6° in overeenstemming zijn met het gevoerde Vlaamse beleid terzake of aanvullend zijn aan het Vlaamse beleid;
- 7° ofwel niet-economisch zijn ofwel gefinancierd worden met toepassing van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

De opdrachtgevende overheid gaat na of de lokale diensten die ze wil toekennen voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, aan de hand van een impactanalyse. In het kader van de impactanalyse worden de lokale stakeholders, waaronder minstens de sociaal-economische stakeholders, gehoord over de voorwaarden, met uitzondering van wat de voorwaarde, vermeld in het eerste lid, 7°, betreft. Op basis van de impactanalyse attesteert de opdrachtgevende overheid dat de lokale diensten aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, voldoen.

De Vlaamse Regering bepaalt minimaal de voorwaarden van de impactanalyse nader.

Indien de toetsing door de opdrachtgevende overheid kennelijk niet voldoet aan de voorwaarden, vermeld in het tweede lid, kan de Vlaamse Regering geen inschakelingstraject toewijzen.

Hoofdstuk 3. Doelgroepwerknemers, indicering, toeleiding en bemiddeling

Art. 6. De doelgroepwerknemers zijn werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroepwerknemers hebben behoefte aan een langdurige periode van begeleiding en competentieversterking ter voorbereiding op een tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit.

Art. 7. De VDAB stelt in functie van een vacature de individuele behoefte aan kwaliteitsvolle begeleiding en competentieversterkende inschakeling van de werkzoekende vast op basis van indicaties die bepalend zijn voor de afstand tot de arbeidsmarkt.

De Vlaamse Regering bepaalt de indicaties.

Art. 8. De VDAB zorgt voor de toeleiding en de bemiddeling van de doelgroepwerknemer.

De lokale diensteneconomieondernemingen bezorgen de vacatures voor doelgroepwerknemers aan de VDAB.

Hoofdstuk 4. Inschakelingstraject

Art. 9. Een inschakelingstraject is een traject, van maximaal vijf jaar, gericht op de doorstroom van de doelgroepwerknemer, dat bestaat uit de volgende diensten:
1° het aanbieden van competentieversterkende tewerkstelling aan doelgroepwerknemers;
2° het kwaliteitsvol begeleiden van doelgroepwerknemers op de werkvloer afgestemd op hun individuele behoeften.

Art. 10. De competentieversterkende tewerkstelling bestaat uit het nuttig, lonend en individueel passend tewerkstellen van de doelgroepwerknemer.

Art. 11. De kwaliteitsvolle begeleiding door de lokale diensteneconomieonderneming omvat minimaal:

- 1° de opmaak en jaarlijkse evaluatie van het persoonlijk ontwikkelingsplan en van het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer;
- 2° de coaching van de doelgroepwerknemer door een gekwalificeerde begeleider;
- 3° de versterking van de competenties van de doelgroepwerknemer in functie van zijn persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel;
- 4° interne informatiedoorstroom en doorverwijfsfunctie bij problemen die verder reiken dan de arbeidscontext;
- 5° de aanlevering van informatie over het functioneren van de doelgroepwerknemer met het oog op zijn doorstroom en externe evaluatie;
- 6° de preventieve en remediërende aanpassing van de arbeidsomgeving van de doelgroepwerknemer.

De competentieversterking, vermeld in het eerste lid, 3°, is gericht op de ontwikkeling en verbetering van generieke en technische competenties. De competentieversterking omvat minimaal een jaarlijkse individuele verbeteractie op het vlak van een generieke en een technische competentie waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan het bereiken van een doorstroomprofiel.

De Vlaamse Regering kan de diensten, vermeld in het eerste lid, met inbegrip van de kwalificatie van de begeleider, nader bepalen. Waarbij onder kwalificatie het afgerond en ingeschaald geheel aan competenties wordt verstaan.

Art. 12. Bij de toewijzing van de inschakelingstrajecten worden minimaal de volgende aangelegenheden geregeld:

- 1° de vermelding van de identiteit van de partijen;
- 2° de verbintenissen van de partijen, waaronder:
 - a) de omschrijving van de taken op het vlak van de inschakeling;
 - b) de toekenning van een vergoeding, met opgave van de voorwaarden en de doeleinden waarvoor de vergoeding wordt toegekend;
 - c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen;
- 3° de parameters voor de berekening van de vergoeding en een regeling voor overcompensatie.

Hoofdstuk 5. Evaluatie, doorstroom, verlenging, opvolging

Art. 13. De evaluatie van de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeleidde en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer en de mogelijkheid tot doorstroom door de VDAB voldoet minstens aan de volgende voorwaarden:

- 1° de evaluatie heeft minimaal plaats aan de hand van:
 - a) het persoonlijk ontwikkelingsplan;
 - b) de informatie van de lokale diensteneconomieonderneming;
 - c) een gesprek met de doelgroepwerknemer;
 - d) het eventuele doorstroomtraject;
- 2° bij de beoordeling van de kansen op doorstroom houdt de VDAB rekening met:

- a) de mogelijkheid van een duurzame reguliere tewerkstelling rekening houdend met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer;
- b) de continuïteit van de werking van de lokale diensteneconomieonderneming met het oog op het behoud van de tewerkstelling van de zwakste doelgroepwerknemers rekening houdend met de schaalgrootte van de lokale diensteneconomieonderneming.

De Vlaamse Regering bepaalt die voorwaarden nader.

Art. 14. §1. Tijdens of na afloop van het inschakelingstraject vangt het doorstroomtraject van de doelgroepwerknemer aan of stroomt de doelgroepwerknemer door.

§2. Van zodra de lokale diensteneconomieonderneming of de doelgroepwerknemer tijdens het inschakelingstraject van oordeel is dat de doelgroepwerknemer klaar is voor doorstroom, vraagt ze een evaluatie aan. De VDAB evalueert na aanvraag de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeleidende en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer, overeenkomstig artikel 13. Indien de VDAB na evaluatie, als vermeld in artikel 13, oordeelt dat de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn, dan moet een doorstroomtraject worden opgestart of dient de doelgroepwerknemer door te stromen.

Art. 15. Een doorstroomtraject is een traject van zes maanden dat bestaat uit:
1° een tijdelijke kwaliteitsvolle en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit;
2° de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op zijn duurzame aanwerving bij deze werkgever.

De lokale diensteneconomieonderneming stelt de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij van arbeidsprestaties tijdens de duur van het doorstroomtraject om de doelgroepwerknemer op passende wijze het doorstroomtraject te laten doorlopen.

Van de vrijstelling van arbeidsprestaties tijdens de duur van het doorstroomtraject, vermeld in het tweede lid, kan worden afgeweken indien de lokale diensten, vermeld in artikel 5, worden toegewezen door de Vlaamse Regering.

De lokale diensteneconomieonderneming, de VDAB, en de doelgroepwerknemer sluiten een schriftelijke overeenkomst over de uitvoering van het doorstroomtraject.

Art. 16. §1. Het inschakelingstraject kan worden verlengd voor de zittende doelgroepwerknemer wanneer hij in aanmerking komt voor een doorstroomtraject als vermeld in artikel 15, en dit voor de duur van het doorstroomtraject.

§2. De duur van het inschakelingstraject kan in specifieke omstandigheden voor onbepaalde duur worden verlengd indien de doelgroepwerknemer binnen een korte periode uit de arbeidsmarkt zal treden. De VDAB evalueert, overeenkomstig artikel 13, of de doelgroepwerknemer in aanmerking komt voor een verlenging van het inschakelingstraject.

De Vlaamse Regering bepaalt de specifieke omstandigheden en korte periode.

§3. De duur van het inschakelingstraject kan worden verlengd indien de doelgroepwerknemer door de VDAB wordt geïndiceerd als doelgroepwerknemer als vermeld in artikel 3, 2°, a), en b) van het decreet van [DATUM] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, waarvoor geen geschikte arbeidsplaats beschikbaar is bij een naburig maatwerkbedrijf of maatwerkafdeling. De verlenging is van toepassing zolang de doelgroepwerknemer niet kan worden toegeleid.

Art. 17. Indien de lokale diensteneconomieonderneming uiterlijk zes maanden voor het einde van het inschakelingstraject van oordeel is dat de doelgroepwerknemer nog niet klaar is voor doorstroom, vraagt ze een verlenging van het inschakelingstraject aan.

De VDAB evalueert binnen drie maanden na de aanvraag de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer, overeenkomstig artikel 13.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat de doelgroepwerknemer nog steeds behoefte heeft aan het vervolmaken van een competentieversterkend traject, kan het inschakelingstraject met maximaal één jaar worden verlengd.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat doorstroom van de doelgroepwerknemer wel mogelijk is, vangt het doorstroomtraject aan tijdens of na afloop van het inschakelingstraject, vermeld in artikel 9, of stroomt de doelgroepwerknemer rechtstreeks door.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat zelfs met een verlenging van het inschakelingstraject de doorstroom van de doelgroepwerknemer niet mogelijk zal zijn, wordt geen doorstroomtraject opgestart en de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar een andere, meer passende maatregel.

Art. 18. Na afloop van het doorstroomtraject, vermeld in artikel 15, stroomt de doelgroepwerknemer door.

Indien de doelgroepwerknemer niet kan doorstromen en indien er nog geen verlenging werd toegekend als vermeld in artikel 17, evalueert de VDAB de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer overeenkomstig artikel 13.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat de doelgroepwerknemer, na het doorlopen van het doorstroomtraject, nog steeds behoefte heeft aan het vervolmaken van een competentieversterkend traject, kan het doorstroomtraject met maximaal zes maanden worden verlengd.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat, na het doorlopen van het doorstroomtraject, de doorstroom van de doelgroepwerknemer niet mogelijk zal zijn, wordt de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar een andere, meer passende maatregel.

Indien de doelgroepwerknemer na de opstart van het doorstroomtraject zonder opgave van een door de VDAB gevalideerde reden weigert door te stromen, wordt de vergoeding stopgezet.

Art. 19. Indien het inschakelingstraject met maximaal één jaar wordt verlengd, zoals vermeld in artikel 17, derde lid, vangt het doorstroomtraject aan tijdens of na afloop van die verlenging.

Indien de lokale diensteneconomieonderneming drie maanden voor het einde van de verlenging van oordeel is dat doorstroom niet mogelijk is voor de doelgroepwerknemer vraagt ze een vrijstelling van het doorstroomtraject aan in die maand.

De VDAB evalueert binnen twee maanden na de aanvraag de mogelijkheid tot doorstroom van de doelgroepwerknemer overeenkomstig artikel 13. Indien geen antwoord binnen de termijn wordt ontvangen, moet het doorstroomtraject worden opgestart overeenkomstig het eerste lid of stroomt de doelgroepwerknemer door.

Indien de VDAB oordeelt dat er geen doorstroom mogelijk is voor de doelgroepwerknemer, wordt geen doorstroomtraject opgestart en wordt de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar een andere, meer passende maatregel. In al de andere gevallen moet het doorstroomtraject worden opgestart, overeenkomstig het eerste lid.

Art. 20. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan de lokale diensteneconomieonderneming tijdens de duur van de doorstroomstage een tijdelijke vergoeding toekennen ter delging van de kosten die de lokale diensteneconomieonderneming heeft en waar ingevolge de niet-aanwezigheid van de doelgroepwerknemer geen inkomsten tegenover staan.

De Vlaamse Regering bepaalt de vergoeding en de invulling van de vergoeding nader.

Hoofdstuk 6. Procedure en toekenning diensten

Art. 21. De ondernemingen die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2, die inschakelingstrajecten willen aanbieden en hiervoor vergoeding wensen te ontvangen, melden zich voorafgaand aan bij de Vlaamse Regering.

Tijdens de aanmelding wordt nagegaan of de onderneming voldoet aan de organisatievoorwaarden, vermeld in artikel 4.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden inzake de aanmelding van de lokale diensteneconomieonderneming en de nadere regels inzake de indiening en behandeling van de aanmelding.

Art. 22. Om in aanmerking te komen voor de vergoeding, vermeld in hoofdstuk 7, dient de lokale diensteneconomieonderneming, na aanmelding als vermeld in artikel 21, een aanvraag voor ondersteuning in bij de dienst die daartoe is aangewezen door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van de vergoeding.

Hoofdstuk 7. Vergoeding

Art. 23. De Vlaamse Regering vergoedt de inschakelingstrajecten. De opdrachtgevende overheid vergoedt de lokale diensten, vermeld in artikel 5.

Art. 24. De vergoeding wordt toegekend voor het organiseren van een functie die voorziet in:

1° het aanbieden van competentieversterkende tewerkstelling aan doelgroepwerknemers bestaande uit het aanbieden van nuttig, lonend en individueel passend werk aan de doelgroepwerknemer;

2° het kwaliteitsvol begeleiden van doelgroepwerknemers op de werkvloer afgestemd op hun individuele behoeften:

- a) het coachen van de doelgroepwerknemer door een gekwalificeerde begeleider;
- b) het opmaken en jaarlijks evalueren van het persoonlijk ontwikkelingsplan en het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer;
- c) het aanbieden van leermogelijkheden op de werkplek van de doelgroepwerknemer;
- d) het versterken van de generieke en technische competenties van de doelgroepwerknemer in functie van zijn persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel;
- e) het geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de doelgroepwerknemer voor het leveren van arbeidsprestaties bij het volgen van interne of externe opleiding met het oog op zijn competentieversterking;
- f) het opvolgen en bijsturen van het functioneren en de evaluatie van de doelgroepwerknemer op regelmatige basis;
- g) het verzorgen van de interne informatiedoorstroom;
- h) het invullen van de doorverwijsfunctie bij problemen die verder reiken dan de arbeidscontext;

3° het bereiken van doorstroom:

- a) het begeleiden van de doelgroepwerknemer naar doorstroom op basis van een competentieprofiel;
- b) het aanleveren van informatie over het functioneren van de doelgroepwerknemer met het oog op diens doorstroom en externe evaluatie;
- c) het geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de doelgroepwerknemer voor het leveren van arbeidsprestaties gedurende de duur van het doorstroomtraject;
- d) het coachen en begeleiden van de doelgroepwerknemer en de werkgever tijdens het doorstroomtraject;
- e) het geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de doelgroepwerknemer voor het leveren van arbeidsprestaties bij sollicitaties;
- f) het verzorgen van nazorg bij doorstroom;

4° het kwaliteitsvol organiseren van de werking van de lokale diensteneconomieonderneming met het oog de duurzame tewerkstelling van de doelgroepwerknemers waarbij de principes van sociaal ondernemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen worden toegepast op de dienst.

De Vlaamse Regering stelt het bedrag van de vergoeding voor deze diensten vast.

De financiering voor de verschillende diensten wordt afzonderlijk geregistreerd.

Art. 25. De vergoeding voorzien in dit decreet wordt niet gecumuleerd met enige andere steun met betrekking tot dezelfde, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappende, in aanmerking komende kosten.

Hoofdstuk 8. Adviescommissie Sociale Economie

Art. 26. De Vlaamse Regering richt een Adviescommissie Sociale Economie op die tot opdracht heeft de Vlaamse Regering te adviseren:

- 1° bij de beoordeling van de aanvragen voor ondersteuning, vermeld in artikel 22;
- 2° over de criteria voor de toewijzing van inschakelingstrajecten;
- 3° over het bereik van de maatregelen op basis van een jaarlijks monitoringrapport, opgesteld door de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering kan de taken van de Adviescommissie Sociale Economie specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie, de samenstelling en de werkwijze van de Adviescommissie Sociale Economie.

Hoofdstuk 9. Beroep

Art. 27. De werkzoekende die een beslissing van de VDAB als vermeld in artikel 7 betwist, kan bij de VDAB een verzoek indienen tot heroverweging.

De heroverweging moet, op straffe van nietigheid, met redenen worden omkleed. Het resultaat van de heroverweging wordt bij een ter post aangetekende brief aan de werkzoekende ter kennis gegeven. De kennisgeving vermeldt minstens de volgende elementen:

- 1° de mogelijkheid om bij de bevoegde rechtbank beroep in te stellen;
- 2° de wijze waarop tegen de heroverweging beroep kan worden ingesteld;
- 3° de termijn om beroep in te stellen.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn en de procedure voor de heroverweging.

Art. 28. De werkzoekende die de heroverweging van de VDAB, vermeld in artikel 27, betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van drie maanden na de verzending van de kennisgeving van de heroverweging, door middel van de neerlegging van een verzoekschrift overeenstemmend met de bepalingen van artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek, beroep aan bij de arbeidsrechtbank.

Art. 29. De lokale diensteneconomieonderneming die een beslissing van de VDAB als vermeld in artikel 7, artikel 17 tot en met 19 betwist, kan bij de VDAB een verzoek indienen tot heroverweging.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn voor de indiening van het verzoek en de procedure voor de heroverweging.

Het verzoek tot heroverweging heeft een schorsende werking.

Art. 30. De heroverweging van de VDAB moet, op straffe van nietigheid, met redenen worden omkleed. Het resultaat van de heroverweging wordt met een aangetekende brief ter kennis gebracht van de lokale diensteneconomieonderneming.

Hoofdstuk 10. Toezicht en handhaving

Art. 31. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen met toepassing van de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 32. De Vlaamse Regering kan, nadat de lokale diensteneconomieonderneming de mogelijkheid werd geboden om haar verweermiddelen naar voren te brengen, de in artikel 24 bedoelde vergoeding verminderen of terugvorderen indien de lokale diensteneconomieonderneming de verbintenissen, vermeld in hoofdstuk 4, niet voldoende naleeft.

Art. 33. De Vlaamse Regering kan, nadat de lokale diensteneconomieonderneming de mogelijkheid werd geboden om haar verweermiddelen naar voren te brengen, het inschakelingstraject schorsen of intrekken indien de lokale diensteneconomieonderneming:

- 1° de verbintenissen, vermeld in hoofdstuk 4, wetens en willens niet naleeft;
- 2° niet meer voldoet aan de organisatievoorwaarden, vermeld in artikel 4.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Art. 34. In artikel 2, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010, 10 december 2010 en 17 februari 2012, wordt punt 17° vervangen door wat volgt:

“17° het decreet van [DATUM] betreffende de lokale diensteneconomie;”

Art. 35. Aan artikel 3, 3°, van hetzelfde decreet wordt een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“f) zij die door de Vlaamse Regering met het beheer van diensten van algemeen economisch belang zijn belast;”.

Art. 36. In artikel 6, § 1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 toezicht en controle uit te oefenen op werkgevers die door de Vlaamse Regering met het beheer van diensten van algemeen economisch belang zijn belast in het kader van het decreet, vermeld in artikel 2, eerste lid, punt 17°;”.

Art. 37. In artikel 5, §1, van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° de lokale diensteneconomieondernemingen, vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van [DATUM] betreffende de lokale diensteneconomie;”.

Art. 38. Aan artikel 582 van het Gerechtelijk Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 4 juli 2011, wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° van de geschillen betreffende de indicering van de individuele behoefte aan kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de werkzoekende op basis van een lijst met indicaties en de nood aan een inschakelingstraject, vermeld in artikel 26 van het decreet van [DATUM] houdende de lokale diensteneconomie.”.

Art. 39. In artikel 764, 10°, van hetzelfde wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 6 juni 2010, worden de getallen “582, 1°, 2°, 6°, 8° en 9°,” vervangen door de getallen “582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° en 15°,”.

Art. 40. Het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie, gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2012, wordt opgeheven.

Art. 41. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van het in artikel 40 vermelde decreet naar dit decreet op een coherente manier te laten verlopen.

Art. 42. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Decreet lokale diensteneconomie

Brussel, 29 april 2013

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie
Adviesvrager: Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie
Ontvangst adviesvraag: 9 april 2013
Adviestermijn: 30
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring/bekrachtiging raad: 29 april 2013

Aan Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie
Martelaarsplein 7

1000 BRUSSEL

contactpersoon
Katrijn Vanderweyden
kvanderweyden@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20130429_lokale_diensteneconomie_kvdiwit

Brussel
29 april 2013

Advies voorontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie

Mevrouw de minister,

Op 9 april 2013 vroeg u de SERV advies over het voorontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie. Bijgevoegd vindt u het advies van de SERV.

De SERV is vragende partij voor een vereenvoudiging van het landschap van de sociale economie, voor een transparant en coherent beleidskader voor alle werkgevers en doelgroepwerknemers en voor de verankering van het concept individuele en collectieve inschakeling. Ook hecht de SERV veel belang aan het inbouwen en verankeren van het doorstroomperspectief in de maatregelen van de sociale economie. Zowel in het voorontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling als in het voorliggende voorontwerp over de lokale diensteneconomie (LDE) wil u op deze elementen inzetten. De SERV steunt u dan ook in uw hertekening van het landschap maar merkt op dat bij beide decreten in de operationalisering nog heel wat vragen onbeantwoord blijven.

Met betrekking tot voorliggend voorontwerp van decreet formuleert de SERV een aantal bemerkingen en aanbevelingen met betrekking tot:

- de aanpak inzake screening en indicering, doelgroepafbakening en doorstroom
- de afbakening en toetsing van de aard van de dienstverlening, de rol van de lokale overheden en de betrokkenheid van de sociale partners
- de financiële implicaties van de hervorming.

De SERV wil zeker ook graag bij de verdere uitwerking van de regelgeving worden betrokken.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn,

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

Kopie: minister van Werk Philippe Muyters

Inhoud

Krachtlijnen van het advies	43
Advies	45
1. Situering adviesvraag	45
2. Aanbevelingen en bemerkingen	45
2.1. Nood aan een transparant en coherent beleidskader	45
2.2. Vraag naar financiële implicaties	47
2.3. Indicering, screening en doelgroepafbakening vragen verdere verduidelijking.....	47
2.4. Doorstroom gepast invullen	49
2.5. Afbakening dienstverlening goed bewaken bij implementatie	51
2.6. Toetsingsprocedure biedt voor sociale partners nog onvoldoende garanties	51
2.7. Nood aan scheiding rol actor en regisseur	53
2.8. Aandachtspunten bij de organisatievoorwaarden.....	54
2.9. Rol adviescommissie vergt nog verduidelijking	54

Krachtlijnen van het advies

De SERV is vragende partij voor een vereenvoudiging van het landschap van de sociale economie, voor een transparant en coherent beleidskader voor alle werkgevers en doelgroepwerknemers en voor de verankering van het concept individuele en collectieve inschakeling. Ook hecht de SERV veel belang aan het inbouwen en verankeren van het doorstroomperspectief in de maatregelen van de sociale economie. Zowel in het voorontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling als in het voorliggende voorontwerp over de lokale diensteneconomie (LDE) wil de minister op deze elementen inzetten. De SERV steunt de minister dan ook in haar hertekening van het landschap maar merkt op dat bij beide decreten in de operationalisering nog heel wat vragen onbeantwoord blijven. Ook vindt de SERV het essentieel dat in het Vlaamse arbeidsmarktbeleid het luik individueel maatwerk (voor de inschakeling van een beperkt aantal doelgroepmedewerkers op dezelfde werkvloer) wordt ingevuld en dat hier toe de nodige stappen worden gezet. De SERV wijst ook op de nood aan een goede beleidsmatige afstemming tussen de diverse maatregelen en werkvormen - binnen het beleidsdomein werk en sociale economie - gericht op inschakeling van doelgroepen op de arbeidsmarkt.

De SERV formuleert onder meer volgende bemerkingen en aanbevelingen bij het voorontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie:

- In zijn advies van 13 oktober 2010 inzake de lokale diensteneconomie stelde de SERV dat de focus van de lokale diensteneconomie moet liggen op personen die het potentieel hebben om via een traject van competentieversterking en tewerkstelling in een lokale diensteneconomieonderneming terug de aansluiting te vinden met de reguliere economie. De SERV vindt deze focus in het voorliggende voorontwerp van decreet terug. Wel vraagt de SERV zich af hoe voor de doelgroep van de lokale diensteneconomie de afstand tot de arbeidsmarkt en de nood aan competentieversterking en begeleiding concreet zullen worden bepaald. De SERV vraagt dat voor de lokale diensteneconomie en de verschillende aanpalende maatregelen snel werk wordt gemaakt van de aangepaste methodiek inzake screening en indicering en van een duidelijke onderlinge positionering qua finaliteit en doelgroep.
- De SERV hecht veel belang aan het inbouwen en verankeren van het doorstroomperspectief in de maatregelen van de sociale economie. Aangezien voor de lokale diensteneconomie de focus ligt op personen die het potentieel hebben om de aansluiting te vinden met de reguliere economie, is de verankering van het doorstroomperspectief hier essentieel. Voor de SERV is het van belang dat de doorstroom, waar dit kan vanuit het perspectief van de werknemer, en van zodra dit kan vanuit het perspectief van de werkgever, ook effectief tijdig wordt gerealiseerd. Een goed doorstroombeleid houdt voor de SERV in dat er een warme overdracht naar de job in de reguliere economie wordt voorzien, dat er voldoende mogelijkheden voor een adequate nazorg zijn en dat ook, waar nodig en wenselijk, terugkeer mogelijk is. De SERV vraagt dat er voor iedereen een gepaste toeleiding naar werk of andere maatregelen wordt gerealiseerd.
- De aard van de dienstverlening is één van de kerndeterminanten van de lokale diensteneconomie. Zoals aangegeven in het advies van 2010 moet voor de SERV

de dienstverlening cumulatief aan drie criteria of voorwaarden voldoen: de activiteiten moeten én aanvullend zijn én een maatschappelijke meerwaarde hebben én er moet sprake zijn van de creatie van bijkomende tewerkstelling. Deze voorwaarden maken dat de lokale diensteneconomie effectief kan worden gezien als een DAEB (diensten van algemeen economisch belang), gekenmerkt door een, door de overheid gesubsidieerde, dienstverlening die lokale, sociale noden invult via niet-commercieel ondernemerschap. Voor de SERV staat of valt alles met een correcte implementatie van de voorwaarden.

- De SERV vraagt om de evolutie van de budgetten goed op te volgen, blijvend in te zetten op een efficiënte en effectieve besteding van middelen en in overleg met de sociale partners ter zake gepaste keuzes te maken. De SERV vraagt zich bij het nieuwe LDE-kader af hoe de financieringsstromen en de klaverbladfinanciering er zullen uitzien en in hoeverre de lokale diensteneconomieondernemingen over een sluitende, kostendekkende financiering zullen kunnen beschikken. De SERV wil weten wat de budgettaire implicaties zijn van de nieuwe methodiek van screening en indicering die door de VDAB dient te worden uitgewerkt en toegepast.
- De SERV hecht veel belang aan de adviesrol van de sociale partners bij de toewijzingen van de inschakelingstrajecten. De SERV stelt zich nog heel wat vragen bij de nieuwe toetsingsprocedure die in het voorontwerp van decreet wordt voorzien. Het 'horen' van de lokale stakeholders, en minimaal de sociaal-economische stakeholders, biedt voor de SERV onvoldoende garanties op inspraak van de sociale partners en op een adequate toetsing van de voorwaarden betreffende de dienstverlening.
- Voor de SERV dienen de rol van regisseur en de rol van actor van de lokale besturen in de lokale dienstverlening duidelijk gescheiden te zijn. De SERV herhaalt de vraag naar een beheersmatige scheiding van deze rollen aangezien ook met het voorliggende ontwerpdecreet hier onvoldoende antwoorden worden geboden. De SERV stelt voor om in de toetsingsprocedure de SERR in plaats van het RESOC te betrekken.
- De SERV vraagt dat de taken van de adviescommissie sociale economie, die op basis van voorliggend voorontwerp van decreet wordt opgericht, verder worden verduidelijkt. De SERV vraagt dat de adviescommissie onder meer ook blijvend waakt over de aard en relevantie van de dienstverlening en over de invulling, het bereik en de benutting van de plaatsen voor de doelgroepwerknemers. De SERV vraagt dat de taken van de adviescommissie Sociale Economie goed worden afgestemd met de taken van de commissie Sociale Economie die op basis van het Ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 bij de SERV werd opgericht.
- De SERV vraagt dat er snel werk wordt gemaakt van de uitvoeringsbesluiten en dat de SERV hierbij om advies wordt gevraagd.

Advies

1. Situering adviesvraag

Op 9 april 2013 vroeg minister Van den Bossche aan de SERV advies over het voorontwerp van decreet betreffende de lokale diensteneconomie.

Het decreet wil een vereenvoudigd en afgestemd kader realiseren voor de collectieve inschakeling van personen met nood aan een individueel, competentieversterkend inschakelingstraject. Deze inschakeling is gekoppeld aan het realiseren van dienstverlening die inspeelt op lokale, maatschappelijke noden en die geïnitieerd wordt door de overheid. De minister van Sociale Economie wil zowel met het decreet Maatwerk bij collectieve inschakeling (waarover de SERV op 18 februari 2013 advies uitbracht¹) als met het decreet Lokale diensteneconomie werk maken van een vereenvoudiging van de maatregelen van de sociale economie. Het toekomstige landschap is gebaseerd op twee pijlers: een pijler maatwerk en een pijler lokale diensteneconomie (LDE).

In dit advies formuleert de SERV aanbevelingen en bemerkingen m.b.t. het ruimere kader (2.1), de financiële implicaties (2.2), de indicering, screening en doelgroepafbakening (2.3), de invulling van de doorstroom (2.4), de afbakening van de dienstverlening (2.5), de toetsingsprocedure (2.6), de scheiding van de rollen actor en regisseur (2.7), de organisatievoorwaarden (2.8) en de rol van de adviescommissie (2.9).

2. Aanbevelingen en bemerkingen

2.1. Nood aan een transparant en coherent beleidskader

De SERV is vragende partij voor een vereenvoudiging van het landschap van de sociale economie, voor een transparant en coherent beleidskader voor alle werkgevers en doelgroepwerknemers en voor de verankering van het concept individuele en collectieve inschakeling. Ook hecht de SERV veel belang aan het inbouwen en verankeren van het doorstroomperspectief in de maatregelen van de sociale economie. Zowel in het voorontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling als in het voorliggende voorontwerp over de lokale diensteneconomie wil de minister op deze verschillende elementen inzetten. De SERV steunt de minister dan ook in haar hertekening van het landschap maar merkt op dat bij beide decreten in de operationalisering nog heel wat vragen onbeantwoord blijven.

¹ [Advies maatwerkdecreet van 18 februari 2013.](#)

De SERV wijst ook op de nood aan een goede beleidsmatige afstemming tussen de diverse maatregelen en werkvormen - binnen het beleidsdomein werk en sociale economie - gericht op inschakeling van doelgroepen op de arbeidsmarkt (cf. de aanbevelingen ter zake in 2.3).

De SERV wil graag enkele aandachtspunten formuleren die ook in het advies maatwerkdecreet naar voor werden gebracht:

- Het collectieve en het individuele luik maatwerk dienen samen één sterk, transparant, sluitend geheel te vormen. De SERV vindt het essentieel dat het individuele luik (voor de inschakeling van een beperkt aantal doelgroepwerknemers op dezelfde werkvloer) ook wordt ingevuld. Wanneer dit luik ontbreekt, kunnen doelgroepwerknemers die individueel worden ingeschakeld niet op dezelfde ondersteuning rekenen als doelgroepwerknemers die collectief worden ingeschakeld. De SERV vraagt niet om de noodzakelijke hervormingen in het landschap van de sociale economie vandaag on hold te zetten, maar wil wel wijzen op de ernstige tekortkomingen van het huidige proces en vraagt dat deze tekortkomingen worden weggewerkt. Voor de SERV dient niet op de overdracht van bevoegdheden en middelen in het kader van de zesde staatshervorming te worden gewacht. Ook vandaag kan worden bekeken hoe maatregelen kunnen worden aangepast of geheroriënteerd om invulling aan het individuele luik maatwerk te geven (VOP, 50+premie, Werkervaringsprojecten (Wep+), CIBO). De SERV vraagt hierover verder overleg. Ook voor afwegingen op het vlak van verdere groeipaden voor de sociale economie, zou het volledige kader voorhanden moeten zijn. Door het ontbreken van het luik individueel maatwerk zijn er voor werkzoekenden uit de doelgroepen weinig kansen om rechtstreeks in te stromen in het reguliere circuit. Dit verhoogt de druk op de sociale economie en vermindert het draagvlak bij reguliere ondernemingen.
- De SERV benadrukt dat bij de implementatie van het nieuwe kader voor de sociale-economiemaatregelen sterk moet worden ingezet op communicatie naar alle betrokkenen en op gepaste overgangsmaatregelen. Bij de implementatie van het nieuwe screenings- en indiceringssysteem voor de doelgroep (cf. 2.3) zal voor een gefaseerde aanpak en een goede overgangsregeling moeten worden gezorgd. Het is alleszins cruciaal dat er een coherente en transparante aanpak komt die gedragen wordt door alle actoren. Werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt zullen adequaat moeten worden geïnformeerd over modaliteiten op het vlak van de collectieve en individuele inschakeling en de wijze waarop de screening, indicering en evaluatie verlopen. Ook de werkgevers zullen goed moeten worden geïnformeerd over de hervorming binnen de sociale economie. Dit geldt zowel voor diegenen die vandaag vanuit de sociale economie gesubsidieerd worden, diegenen die er zich in de toekomst in willen inschrijven als de ondernemingen die met (doorstroom van) doelgroepwerknemers te maken zullen krijgen.
- Zowel in het decreet maatwerk bij collectieve inschakeling als in het voorliggend voorontwerp van decreet over de lokale diensteneconomie zijn nog heel wat aspecten niet geregeld. De SERV vraagt dat er op korte termijn van de uitvoeringsbesluiten grondig werk wordt gemaakt en dat de SERV voor al de uitvoeringsbesluiten die zullen volgen, om advies wordt gevraagd.

2.2. Vraag naar financiële implicaties

De SERV stelt zich vragen bij de financiële implicaties van de hervorming.

- De SERV vraagt om de evolutie van de budgetten voor de lokale diensteneconomie en de collectieve inschakeling via maatwerk goed op te volgen en blijvend in te zetten op een efficiënte en effectieve besteding van middelen. Dit geldt evenzeer voor het nog uit te werken individuele luik. De sociale partners willen bij de budgettaire keuzes betrokken worden. Er dient opgemerkt te worden dat het budget van de lokale diensteneconomie sinds de aanvang van de maatregel een sterk stijgende lijn vertoont.
- De SERV stelt zich vragen bij de implicaties van het nieuwe LDE-kader voor de wijze waarop de financiering verloopt. Het concept klaverbladfinanciering² is in het voorontwerp van decreet niet opgenomen terwijl in het LDE-kader met klaverbladfinanciering zal worden gewerkt. De SERV vraagt zich af hoe de diverse financieringsstromen er concreet zullen uitzien en in hoeverre de lokale diensteneconomie-ondernemingen over een sluitende, kostendekkende financiering zullen kunnen beschikken. Welke lessen worden uit de huidige werkwijze met Vlaamse en lokale klaverbladen getrokken? De SERV vraagt dat er werk wordt gemaakt van realistische modellen en een goede afstemming tussen de verschillende bestuurlijke niveaus en de betrokken Vlaamse beleidsvelden. Ook stelt zich de vraag welke consequenties art. 25 heeft (waarin cumul verboden wordt met andere steun voor dezelfde of gedeeltelijk overlappende kosten) voor het gebruik van sine-premies in de lokale diensteneconomie.
- De SERV wil zicht krijgen op de budgettaire implicaties van de nieuwe methodiek van screening en indicering die door de VDAB dient te worden uitgewerkt en toegepast (zie 2.3).
- De SERV vraagt zich af of er voldoende middelen voor de doorstroom (vergoeding voor de doorstroomtrajecten) zijn voorzien. Hoe valt een stelselmatige aangroei van het aantal doorstroomtrajecten te rijmen met een ongewijzigd kredietvolume voor de maatregel?

2.3. Indicering, screening en doelgroepafbakening vragen verdere verduidelijking

In zijn advies van 13 oktober 2010 inzake de lokale diensteneconomie stelde de SERV dat de focus van de lokale diensteneconomie moet liggen op personen die het potentieel hebben om via een traject van competentieversterking en tewerkstelling en in een lokale diensteneconomieonderneming terug de aansluiting te vinden met de reguliere

² Financiering waarbij de Vlaamse overheid, de dienstverlenende overheid (bij de lokale klaverbladen zijn dit de lokale overheden), de federale overheid (tussenkomen voor rendementsverlies) en de klant elk een financiële bijdrage leveren.

economie. De SERV vindt deze focus in het voorliggende voorontwerp van decreet terug.

Wel vraagt de SERV zich af hoe voor de doelgroep van de lokale diensteneconomie de afstand tot de arbeidsmarkt en de nood aan competentieversterking en begeleiding (in een specifieke werkvorm?) concreet zullen worden bepaald. De SERV beseft dat maatwerk een aangepaste methodiek van indicering en screening vergt die, wanneer deze adequaat wordt uitgewerkt en toegepast, heel wat onduidelijkheden inzake de doelgroepafbakening kan wegnemen. De SERV vindt het dan ook cruciaal snel zicht te krijgen op de uitwerking en implementatie van deze methodiek. De SERV vraagt dat de nieuwe aanpak efficiënt en effectief is en op duidelijke criteria is gebaseerd. Er is nood aan een coherente, transparante en objectieve aanpak die gedragen wordt door alle actoren. De SERV wil zicht krijgen op de operationele uitwerking van de aanpak en op de benodigde inzet van mensen en middelen bij de VDAB.

Vandaag zijn er binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie een aantal maatregelen die focussen op dezelfde of aanpalende doelgroepen met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt en die een verschillend bereik en een verschillende finaliteit hebben. Het gaat hierbij onder meer over de doelgroepen van de lokale diensteneconomie, het collectief maatwerk, Wep+ en de curatieve IBO:

- In het nieuwe decreet lokale diensteneconomie wordt de doelgroep omschreven als 'werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die behoefte hebben aan een langdurige periode van begeleiding en competentieversterking ter voorbereiding op een tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit'. In de Memorie van Toelichting wordt verduidelijkt dat de lokale diensteneconomie een opvangnet wil vormen voor personen die omwille van de beperkte steunintensiteit en steunduur in de groepsvrijstellingsverordening, niet terechtkunnen in het maatwerk bij collectieve inschakeling of andere tewerkstellingsmaatregelen, maar die wel nood hebben aan een individueel passende en competentieversterkende inschakeling en kwaliteitsvolle begeleiding. Pro memorie: In de huidige regelgeving (decreet inzake de lokale diensteneconomie van 2006) bestaat de doelgroep uit personen die maximum een diploma hoger secundair onderwijs hebben en minimum één jaar ingeschreven zijn bij de VDAB als niet-werkende werkzoekende. Ook personen die minstens zes maanden gerechtigd zijn op het leefloon of op financiële maatschappelijke hulp komen vandaag in aanmerking.
- Op basis van het nieuwe maatwerkdecreet bestaat de doelgroep voor de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen uit personen met een arbeidshandicap, personen met een psycho-sociale problematiek (psp) en uiterst kwetsbare personen (minstens 24 maanden werkzoekend), die nood hebben aan werkondersteunende maatregelen zoals voorzien in het maatwerkdecreet. De indiceringsmethodiek voor deze groepen dient nog verder te worden uitgewerkt of aangepast.
- De doelgroep Wep+ (Werkervaring) bestaat vandaag uit personen die minstens 24 maanden werkzoekend zijn. Zij kunnen maximum 18 maanden werkervaring opdoen bij een promotor die tot de niet-commerciële sector behoort, en dit als brug naar tewerkstelling op de reguliere arbeidsmarkt. De komende maanden wordt door het beleid en de sociale partners de toekomstige invulling van de maatregel Wep+ bekeken.

- De curatieve IBO (met een looptijd tussen 4 en 52 weken) is gericht op personen die minstens 12 maanden werkzoekend zijn (min 25-jarigen), of 24 maanden werkzoekend (plus 25-jarigen).

De verschillende maatregelen zouden in een continuüm moeten kunnen worden geplaatst, waarbij voor elke maatregel een voldoende duidelijk beeld van de finaliteit van de maatregel en van het profiel van de doelgroep (zowel op het moment van de instroom als op het moment van de uitstroom) wordt bepaald. Op basis van het totale plaatje dient te worden nagegaan of de maatregelen een voldoende coherent en sluitend geheel vormen en of alle groepen adequaat worden bereikt.

Specifiek wat de lokale diensteneconomie betreft wil de SERV volgende aandachtspunten naar voor schuiven:

- Bij de screening van de doelgroep zal moeten bepaald worden hoe de toeleiding en doorverwijzing naar de beschikbare vacatures bij de lokale diensteneconomieondernemingen verloopt. In het voorontwerp van decreet is opgenomen dat 'de VDAB in functie van een vacature de individuele behoefte aan kwaliteitsvolle begeleiding en competentieversterkende inschakeling van de werkzoekende vaststelt op basis van indicaties die bepalend zijn voor de afstand tot de arbeidsmarkt' (art. 7). De SERV vraagt zich af hoe de matching van gescreende/geïndiceerde personen en de beschikbare vacatures bij de lokale diensteneconomieondernemingen concreet zal verlopen.
- Bij de implementatie van het nieuwe decreet moet voor een gefaseerde aanpak en een goede overgangsregeling worden gezorgd. Er moet ook vermeden worden dat er ongewenste regionale verschillen ontstaan in de toepassing van de VDAB-aanpak.
- Een goede aanpak op basis van duidelijke en transparante criteria moet er voor zorgen dat het aantal verzoeken tot heroverweging beperkt blijft.
- De SERV wenst de link te leggen met de PWA-werknemers. Ook in eerdere adviezen vroeg de SERV aandacht voor het PWA-perspectief. In het kader van de regionalisering van de PWA-bevoegdheid dient bekeken te worden op welke wijze de lokale diensteneconomie voor een deel van de PWA-werknemers de aangewezen werkvorm kan zijn.

2.4. Doorstroom gepast invullen

De SERV hecht veel belang aan het inbouwen en verankeren van het doorstroomperspectief in de maatregelen van de sociale economie. Aangezien voor de lokale diensteneconomie de focus ligt op personen die het potentieel hebben om de aansluiting te vinden met de reguliere economie, is de verankering van het doorstroomperspectief hier essentieel. In het voorontwerp van decreet wordt een inschakelingstraject van maximaal vijf jaar voorzien, mogelijks te verlengen met één jaar, aangevuld met een doorstroomtraject van zes maanden.

Voor de SERV is het van belang dat de doorstroom, waar dit kan vanuit het perspectief van de werknemer, ook effectief gerealiseerd wordt, en dat uitgaande van art. 13 ge-

paste afwegingen inzake het realiseren van doorstroom worden gemaakt. Continuïteit van de werking van de lokale diensteneconomieonderneming wordt hierbij meegenomen maar dit kan enkel impact hebben op de modaliteiten van de doorstroom. De SERV wil opmerken dat een voldoende schaalgrootte voor de lokale diensteneconomieondernemingen de doorstroomkansen kan verhogen omdat dit het verzekeren van de continuïteit eenvoudiger maakt.

Voor de SERV is het belangrijk dat daar waar doorstroom op relatief korte termijn mogelijk is (sneller dan na een inschakelingstraject van vijf jaar), deze doorstroom ook effectief tijdig wordt bewerkstelligd. In de Memorie van Toelichting wordt de optie vermeld om op basis van de geïndiceerde problematiek vanaf het begin van het inschakelingstraject een andere (kortere) standaardduur dan vijf jaar te bepalen. De SERV vindt het belangrijk dat deze optie in de praktijk, waar relevant, ook effectief wordt toegepast. De SERV vraagt dat de VDAB een gepaste aanpak uitwerkt voor de opvolging van deze kortere trajecten.

Een goed doorstroombeleid houdt voor de SERV in dat er een warme overdracht naar de job in de reguliere economie wordt voorzien, dat er voldoende mogelijkheden voor een adequate nazorg zijn en dat ook, waar nodig en wenselijk, terugkeer mogelijk is.

De SERV stelt zich op basis van het voorliggend decreet nog verschillende vragen bij de uitwerking en uitvoering van het luik doorstroom.

- Hoe ziet de concrete flow er uit van de verschillende trajecten die zich bij doorstroom kunnen voordoen (inclusief wanneer de doorstroom niet succesvol is)?
- Welke middelen zullen voor de doorstroom worden voorzien?
- Zal er voor alle doelgroepwerknemers een gepaste maatregel voorhanden zijn indien doorstroom naar het regulier circuit niet haalbaar is?
- Vanaf welke leeftijd zullen doelgroepwerknemers 'die de pensioengerechtigde leeftijd bereiken' (art. 16) voor onbepaalde duur in het inschakelingstraject kunnen blijven? Met welke factoren zal rekening worden gehouden?
- De SERV merkt op dat, in tegenstelling tot bij LDE, bij het collectief maatwerk geen termijn voor de doorstroomtrajecten wordt voorzien. Bij de lokale diensteneconomie worden, in tegenstelling tot bij het collectief maatwerk, geen dienstverleners betrokken bij de uitvoering van de doorstroomtrajecten (cf. schriftelijke overeenkomst inzake doorstroomtrajecten). Wat zijn de argumenten van de minister voor deze verschillende keuzes?

Voor de SERV is het belangrijk dat er voor iedereen een gepaste toeleiding naar werk of andere maatregelen kan worden gerealiseerd.

Voor doorstroom naar het regulier circuit is uiteraard de evolutie van de tewerkstellingskansen in het reguliere circuit van belang en dit is mede afhankelijk van de economische conjunctuur. Het loont de moeite om te bekijken hoe een beleid inzake doorstroom verder kan worden ondersteund via instrumenten zoals de sectorconvenanten waar acties gerelateerd aan doorstroom vanuit de lokale diensteneconomie kunnen worden voorzien. Voor de SERV is het essentieel dat elk jaar voldoende doorstroom wordt bereikt om zo de capaciteit binnen de sociale economie te vergroten. Afwegingen op het vlak van verdere groeipaden dienen (ook) in dit kader te worden bekeken.

2.5. Afbakening dienstverlening goed bewaken bij implementatie

De aard van de dienstverlening is één van de kerndeterminanten van de lokale diensteneconomie. Zoals aangegeven in het advies van 2010 moet voor de SERV de dienstverlening cumulatief aan drie criteria of voorwaarden voldoen: de activiteiten moeten én aanvullend zijn én een maatschappelijke meerwaarde hebben én er moet sprake zijn van de creatie van bijkomende tewerkstelling:

- Aanvullend betekent dat de dienstverlening geen economisch rendabele activiteit mag inhouden, de markt niet mag verstoren en geen directe concurrentie mag vormen voor een bestaande economische activiteit of een activiteit in de social profit.
- Een activiteit heeft een maatschappelijke meerwaarde indien het een bestaande behoefte invult en gebeurt op een maatschappelijk verantwoorde wijze.
- Creatie van bijkomende tewerkstelling houdt in dat er geen negatieve impact mag zijn op de bestaande tewerkstelling binnen of buiten de organisatie.

Zoals de SERV in zijn advies van 13 oktober 2010 stelde, maken bovenstaande criteria m.b.t. de dienstverlening dat de lokale diensteneconomie effectief kan worden gezien als een DAEB (diensten van algemeen economisch belang), gekenmerkt door een, door de overheid gesubsidieerde, dienstverlening die lokale, sociale noden invult via niet-commercieel ondernemerschap. In het voorliggend voorontwerp van decreet zijn de voorwaarden of criteria die de SERV in 2010 formuleerde, opgenomen (zie de zes voorwaarden die in 2.6 worden geciteerd) en wordt de lokale diensteneconomie als DAEB verankerd. De SERV vindt dit een goede zaak. Wel staat of valt alles met een correcte implementatie van deze voorwaarden (zie ook 2.6).

2.6. Toetsingsprocedure biedt voor sociale partners nog onvoldoende garanties

In het voorliggend voorontwerp van decreet wordt de procedure voor toetsing van de voorwaarden waaraan de lokale diensteneconomieondernemingen moeten voldoen, herzien.

- Vandaag formuleren zowel het RESOC (of het Forum Lokaal Werkgelegenheidsbeleid) als het departement Werk en Sociale Economie een advies aan het Vlaams Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie. Het advies van het RESOC heeft betrekking op de beschikbaarheid van de doelgroepwerknemers, het belang van het project in het kader van het regionaal werkgelegenheidsbeleid en op het eventueel samenvallen of concurrentie met werkzaamheden met andere regionale activiteiten. Het Subsidieagentschap verstrekt zelf ook een advies. Dit advies heeft betrekking op de door de aanvrager na te leven en te onderschrijven verbintenissen, zoals bepaald in de regelgeving. Beide adviezen (Subsidieagentschap en RESOC) worden besproken op de Erkenningscommissie. Die Erkenningscommissie geeft op

zijn beurt een eindadvies aan de Vlaamse minister Sociale Economie die dan de beslissing neemt.

- In het voorliggend voorontwerp van decreet zal de Vlaamse Regering de voorwaarden niet meer toetsen. Het is de opdrachtgevende (lokale of regionale) overheid die de voorwaarden toetst aan de hand van een impactanalyse. Het decreet voorziet dat in het kader van deze impactanalyse de lokale stakeholders, waaronder minimaal de sociaal-economische stakeholders, gehoord worden over de volgende voorwaarden:

1. Geen verdringing van bestaande tewerkstelling veroorzaken
2. Ingebed zijn in het lokale socio-economische weefsel
3. Aanvullend zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod
4. Kwaliteitsvol en toegankelijk zijn
5. Duurzame tewerkstelling beogen
6. In overeenstemming zijn met het gevoerde Vlaamse beleid ter zake of aanvullend zijn aan het Vlaams beleid.

In de Memorie van Toelichting wordt verduidelijkt dat wanneer de dienstverlening gemeente-overschrijdend wordt georganiseerd, het RESOC wordt geraadpleegd. Wanneer de lokale dienstverlening zich beperkt tot één gemeente, kan, aldus de Memorie van Toelichting, het Werkgelegenheidsforum geraadpleegd worden. Indien de beslissing van de opdrachtgevende overheid kennelijk geen kwaliteitsvolle impactanalyse en geen representatieve raadpleging van de lokale stakeholders en geen kwaliteitsvolle toetsing van de voorwaarden betreffende de dienstverlening bevat, kan de Vlaamse Regering geen inschakelingstrajecten toewijzen aan de dienstverlenende organisatie gekoppeld aan de beslissing van de opdrachtgevende overheid.

De ondernemingen die binnen de lokale diensteneconomie inschakelingstrajecten willen aanbieden, dienen zich nog wel voorafgaand bij de Vlaamse overheid te melden. De Vlaamse overheid gaat dan na of de onderneming aan de organisatievoorwaarden (zie o.a. 2.8) voldoet.

De SERV hecht veel belang aan de adviesrol van de sociale partners bij de toewijzingen voor de lokale diensteneconomie. De SERV stelt zich nog heel wat vragen bij de nieuwe procedure die in het voorontwerp van decreet wordt voorzien. Het 'horen' van de lokale stakeholders, en minimaal de sociaal-economische stakeholders, biedt voor de SERV onvoldoende garanties op inspraak van de sociale partners en op een adequate toetsing van de voorwaarden.

In het advies van 13 oktober 2010 wees de SERV op twee centrale pijnpunten in de huidige procedure: de dubbele rol die lokale besturen momenteel innemen (regisseur en actor, zie 2.7) en het gevoel bij leden van het RESOC dat hun advisering er vandaag vaak weinig of niks toe doet. De SERV formuleerde ook een aantal concrete aanbevelingen met betrekking tot de adviesfunctie in de erkenningsprocedure. Hierop verder bouwend vraagt de SERV vandaag volgende zaken:

- De lokale besturen komen door hun vertegenwoordiging in het RESOC in een rechter-en-partij-situatie te zitten. Reeds in 2006 stelde de SERV daarom voor om de SERR te laten adviseren. De SERV herhaalt deze vraag. De SERV gaat er van uit dat deze piste uitvoerbaar is mits de overheid de nodige juridische regelingen treft.
- Het is belangrijk dat de aanvragers met betrekking tot de criteria in het aanvraagdossier zelf een gedegen analyse maken en voldoende argumenten aanreiken waarom aan de voorwaarden is voldaan. De SERV benadrukt het belang van (sub)regionale of provinciale omgevingsanalyse. Dit is noodzakelijk om als lokaal bestuur de verschillende voorwaarden (geen concurrentie/aanvullend karakter) te kunnen inschatten. Behoeftedetectie en omgevingsanalyse leiden bovendien tot een betere regionale spreiding van de lokale diensteneconomieondernemingen.
- De SERV suggereert om op basis van een evaluatie van de werking van de Werkgelegenheidsfora na te gaan of het nog aangewezen is advisering vanuit deze fora te voorzien.

2.7. Nood aan scheiding rol actor en regisseur

In het voorliggend voorontwerp van decreet zijn geen bepalingen opgenomen in verband met de regierol op het vlak van de sociale economie. De regierol van de gemeenten werd verankerd in het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen (kortweg 'ondersteuningsdecreet'). Op 26 oktober 2012 keurde de Vlaamse Regering een uitvoeringsbesluit goed over de bepaling van de regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie. Dit besluit zal op 1 januari 2014 in werking treden. De SERV bracht op 5 september 2012 over het besluit advies³ uit. In dit advies liet de SERV weten het voornemen te steunen om verdere invulling te geven aan de ondersteuning voor gemeenten die een regierol opnemen op het vlak van sociale economie. Verder gaf de SERV aan dat de rol van regisseur en de rol van actor van de lokale besturen in de lokale dienstverlening duidelijk gescheiden moet zijn. De SERV vroeg om in de regelgeving de omschrijving van de regierol nader te specificeren. Ook in voorgaande adviezen waarschuwde de SERV voor de dubbele rol - regisseur en actor - die lokale besturen in het lokale diensteneconomieverhaal innemen. Deze dubbele rol kan leiden tot situaties waarin de lokale besturen tegelijk rechter en partij zijn en, bijvoorbeeld doordat de behoefte aan bijkomende tewerkstelling/dienstverlening in conflict komt met het criterium van aanvullendheid t.o.v. het bestaande lokale aanbod, onvoldoende objectief kunnen oordelen. De SERV herhaalt vandaag de vraag naar een beheersmatige scheiding van de rol van actor en regisseur aangezien ook met het voorliggende ontwerpdecreet hier onvoldoende antwoorden worden geboden. De SERV verwijst graag naar de suggestie opgenomen in 2.6 om bij de impactanalyse de SERR te laten adviseren in plaats van het RESOC.

³ [Advies regierol gemeenten op het vlak van de sociale economie van 5 september 2012.](#)

2.8. Aandachtspunten bij de organisatievoorwaarden

In het decreet is voorzien dat lokale diensteneconomieondernemingen de rechtsvorm hebben van een van een vereniging zonder winstoogmerk (vzw), een publiekrechtelijke rechtspersoon of een vennootschap met sociaal oogmerk (vso). Voor de SERV is het essentieel dat vergoedingen bedoeld voor tewerkstelling in het kader van voorliggend decreet ook effectief volledig naar de doelgroep en hun omkadering gaan. Dit moet bij de introductie van het vso-statuuut goed worden bewaakt.

Aangezien er voor de lokale diensteneconomieondernemingen een minimum schaalgrootte van 5 VTE wordt ingevoerd, zullen de huidige ondernemingen de nodige ruimtemoeten krijgen om van schaalvergroting werk te maken.

2.9. Rol adviescommissie vergt nog verduidelijking

Vandaag wordt voor de beleidsmaatregelen sociale economie een beroep gedaan op verschillende adviescommissies en –procedures. Het decreet voorziet nu in de oprichting van één adviescommissie sociale economie in de schoot van de Vlaamse overheid. In deze adviescommissie zullen ‘de overheid, de interprofessionele en sectorale sociale partners, belangrijke stakeholders en experts’ een plaats krijgen. De opdracht van de adviescommissie sociale economie bestaat uit het adviseren van de Vlaamse Regering

- bij de beoordeling van de aanvragen van de ondersteuning door de lokale diensteneconomieondernemingen (en op basis van het maatwerkdecreet ook van de aanvragen van ondersteuning door de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen)
- over de criteria voor de toewijzing van inschakelingstrajecten (en op basis van het maatwerkdecreet ook over de criteria voor de toewijzing van de beschikbare werkondersteunende maatregelen binnen dat decreet)
- over het bereik van de maatregelen van de lokale diensteneconomie op basis van het jaarlijkse monitoringrapport, opgesteld door de Vlaamse overheid (en op basis van het maatwerkdecreet ook over het bereik van de maatregelen binnen het maatwerkdecreet).

In zijn advies van 13/10/2010 inzake de lokale diensteneconomie vroeg de SERV reeds om de diverse commissies die op Vlaams niveau adviseren met betrekking tot de verschillende vormen van sociale economie te integreren in één adviescommissie. Dit geeft het voordeel dat de adviserende personen de mogelijkheid hebben het gehele instrumentarium te overzien en beter de afbakening tussen specifieke doelstellingen en doelgroepen te bewaken. De SERV vindt het dan ook goed dit in het voorliggende decreet de oprichting van één adviescommissie sociale economie wordt voorzien. De SERV steunt ook de keuze om deze commissie zich niet meer te laten uitspreken over

de individuele toekenning van middelen zoals vandaag in de betreffende commissies het geval is.

De SERV vraagt dat de taken van de adviescommissie verder worden verduidelijkt. De SERV vraagt ook dat de adviescommissie waakt over de aard en relevantie van de dienstverlening (o.a. om marktverstoring blijvend te vermijden) en over de invulling, het bereik en de benutting van de plaatsen voor de doelgroepwerknemers. Voor de SERV is het belangrijk dat de adviescommissie een helikopterzicht op de lokale diensteneconomie heeft en zo de uitgezette lijnen mee kan bewaken. Ook zouden aldus de SERV geen nieuwe niches mogen worden aangeboord indien er niet minstens twee beleidsdomeinen met financiering hebben ingestemd.

Tot slot vraagt de SERV dat de taken van de adviescommissie Sociale Economie goed worden afgestemd met de taken van de commissie Sociale Economie die op basis van het 'decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen' van 17 februari 2012 bij de SERV werd opgericht. Tot op heden trad deze commissie bij de SERV nog niet in werking. De opdracht van de commissie bestaat uit overleg over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het adviseringsluik blijft voorbehouden voor de SERV als SAR (Strategische adviesraad) voor Werk en Sociale Economie. Deze afbakening bouwt voort op het advies van de SERV van 28 september 2011 ('advies decreet ondersteuning sociale economie').

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 53.412/1
van 24 juni 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘betreffende de lokale
diensteneconomie’

Op 23 mei 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘betreffende de lokale diensteneconomie’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 13 juni 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Paul DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd en Nathalie VAN LEUVEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 24 juni 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet bevat een kaderregeling voor de lokale diensteneconomie. Lokale diensteneconomie wordt in het ontwerp omschreven als het voorzien in de uitbouw van een dienstenaanbod, ondersteund vanuit de overheid, dat nauw aansluit bij de maatschappelijke evoluties en noden en waarbij een dubbele maatschappelijke meerwaarde wordt gecreëerd door de inschakeling en begeleiding van doelgroepwerknemers te bevorderen en de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen in diensten te verankeren. Het ontwerp beoogt meer bepaald een regeling te treffen voor de inschakeling en de doorstroom van doelgroepwerknemers die niet in aanmerking komen voor de regeling inzake het maatwerk bij collectieve inschakeling of voor andere tewerkstellingsmaatregelen maar die wel nood hebben aan een individueel passend en competentieversterkend inschakelingstraject en kwaliteitsvolle begeleiding.

2.2. Hoofdstuk 1 van het ontwerp (artikelen 1 tot 3) bevat een aantal inleidende bepalingen en definities. Hoofdstuk 2 (artikelen 4 en 5) bepaalt de organisatievoorwaarden voor lokale diensteneconomieondernemingen en de voorwaarden voor lokale diensten. Hoofdstuk 3 (artikelen 6 tot 8) bepaalt de doelgroep en regelt de indicering, toeleiding en bemiddeling ten behoeve van de doelgroepwerknemers. Hoofdstuk 4 (artikelen 9 tot 12) regelt het inschakelingstraject, dat bestaat uit het aanbieden van competentieversterkende tewerkstelling aan en het kwaliteitsvol begeleiden van doelgroepwerknemers. Hoofdstuk 5 (artikelen 13 tot 20) regelt de evaluatie van de doelgroepwerknemer, de doorstroom, de verlenging van het inschakelingstraject en de opvolging van de doelgroepwerknemer. Hoofdstuk 6 (artikelen 21 en 22) regelt de procedure van aanmelding voor ondernemingen die inschakelingstrajecten willen aanbieden. Hoofdstuk 7 (artikelen 23 tot 25) bevat een regeling voor de vergoeding van inschakelingstrajecten. Hoofdstuk 8 (artikel 26) regelt de oprichting door de Vlaamse Regering van een Adviescommissie Sociale Economie. Hoofdstuk 9 (artikelen 27 tot 30) voorziet in beroepsmogelijkheden voor de doelgroepwerknemer en de lokale diensteneconomieonderneming. Hoofdstuk 10 (artikelen 31 tot 33) regelt het toezicht op en de handhaving van de ontworpen regeling. Hoofdstuk 11 (artikelen 34 tot 42) bevat slotbepalingen, waaronder wijzigings- en opheffingsbepalingen en de inwerkingtreding van het ontworpen decreet.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt daaronder de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

BEVOEGDHEID

3. Het voorliggende ontwerp van decreet regelt een aangelegenheid die behoort tot de bevoegdheden van de gewesten, meer bepaald de bevoegdheid voor het economisch beleid (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’) en de arbeidsbemiddeling (artikel 6, § 1, IX, 1°, van dezelfde bijzondere wet).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. Het ontworpen decreet bevat geen alomvattende regeling van de lokale diensteneconomie maar heeft een meer beperkte doelstelling. Het houdt een regeling in voor het toewijzen van inschakelingstrajecten aan lokale diensteneconomieondernemingen, het toeleiden van doelgroepwerknemers naar een inschakelingstraject en vervolgens naar een doorstroomtraject. Tevens voorziet het ontwerp in een vergoeding voor de daarbij betrokken ondernemingen. De voorwaarden die in het ontwerp worden bepaald met betrekking tot de lokale diensteneconomieondernemingen en de lokale diensten die ze aanbieden, moeten dan ook uitsluitend in het licht van die doelstelling worden begrepen. Zo heeft de ontworpen regeling als zodanig geen betrekking op het soort lokale diensten die kunnen worden aangeboden of op de vergoeding die in voorkomend geval voor het aanbieden van die diensten kan worden verkregen. Het verdient aanbeveling om deze beperkte doelstelling van het ontwerp beter tot uitdrukking te brengen in het dispositief ervan.

5.1. Artikel 2 van het ontwerp bepaalt dat de steun verleend met toepassing of ter uitvoering van dit besluit, wordt toegekend met inachtneming van de voorwaarden van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 ‘betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen’ (hierna DAEB-besluit).

5.2. De compensatie die voor het verrichten van openbardienstverplichtingen verleend wordt, moet worden beoordeeld in het licht van de Europese regels die van toepassing zijn inzake staatssteun. Volgens een arrest van het Hof van Justitie van 24 juli 2003² zijn compensaties voor een openbare dienst geen staatssteun in de zin van artikel 107 VWEU indien aan elk van de volgende vier criteria wordt voldaan:

- de begunstigde onderneming moet daadwerkelijk met de uitvoering van openbardienstverplichtingen zijn belast en die verplichtingen moeten duidelijk zijn omschreven;
- de parameters op basis waarvan de compensatie wordt berekend, moeten vooraf op objectieve en transparante wijze zijn vastgesteld;

² HvJ 24 juli 2003, C-280/00, *Altmark Trans GmbH en Regierungspräsidium Magdeburg*.

- de compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbaredienstverplichtingen, rekening houdende met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst, geheel of gedeeltelijk te dekken;
- wanneer de met de uitvoering van openbaredienstverplichtingen te belasten onderneming in een concreet geval niet is gekozen in het kader van een openbare aanbesteding waarbij de kandidaat kan worden geselecteerd die deze diensten tegen de laagste kosten voor de gemeenschap kan leveren, moet de noodzakelijke compensatie worden vastgesteld op basis van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde en afdoende uitgeruste onderneming zou hebben gemaakt.

5.3. Het DAEB-besluit bepaalt onder welke voorwaarden compensatie van ondernemingen ten behoeve van de verrichting van openbare diensten verenigbaar is met de staatssteunregels en niet vooraf bij de Europese Commissie behoort te worden aangemeld. Indien een regeling niet aan die voorwaarden voldoet, valt zij onder de toepassing van de Communautaire kaderregeling ‘inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst’ (2005/C 297/04) en moet zij bij de Commissie worden aangemeld.

5.3.1. Het toepassingsgebied van het DAEB-besluit wordt in artikel 2, lid 1, c), ervan omschreven als “compensatie ten behoeve van het verrichten van diensten van algemeen economisch belang waarmee wordt voldaan aan sociale behoeften wat betreft gezondheidszorg en langdurige zorg, kinderopvang, toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding, sociale huisvesting en de zorg voor en sociale inclusie van kwetsbare groepen”.

De te verrichten dienst inzake inschakelingstrajecten, bedoeld in het ontwerp, kan geacht worden onder de omschrijving ‘toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding’ te vallen.

5.3.2. De periode waarvoor de onderneming met een openbare dienst wordt belast, mag volgens het DAEB-besluit (artikel 2, lid 2) niet langer zijn dan tien jaar.

Het ontwerp bevat evenwel geen regeling op het vlak van de duur van de te verrichten dienst inzake inschakelingstrajecten.

5.3.3. Artikel 4 van het DAEB-besluit bepaalt dat een onderneming met een openbare dienst wordt belast door middel van één of meer besluiten, waarvan de vorm vrij door de lidstaten kan worden bepaald, en stelt de elementen vast die in die besluiten vermeld moeten worden.

Blijkens de memorie van toelichting bij artikel 12 van het ontwerp wordt in dat verband uitgegaan van een ‘impliciet contract’ tussen de Vlaamse overheid en de lokale diensteneconomieonderneming. Bovendien stemmen de in artikel 12 opgesomde elementen niet geheel overeen met die vermeld in artikel 4 van het DAEB-besluit.

5.3.4. Artikel 5 van het DAEB-besluit bevat een regeling inzake compensatie of vergoeding voor de openbaredienstverplichting. Deze mag niet hoger zijn dan hetgeen nodig is voor de dekking van de nettokosten voor de uitvoering van de openbaredienstverplichting, met inbegrip van een redelijke winst. Naast regels inzake de wijze van berekening voorziet artikel 5 ook in regels betreffende het bijhouden van een gescheiden interne boekhouding.

Het ontwerp bepaalt dat de dienst inzake inschakelingstrajecten door de Vlaamse Regering wordt vergoed (artikel 23), dat de vergoeding wordt toegekend voor het organiseren van een “functie” die een aantal elementen omvat (artikel 24) en dat bij de toewijzing van de inschakelingstrajecten een regeling wordt getroffen inzake “de parameters voor de berekening van de vergoeding” (artikel 12, 3°). Voorts wordt voorgeschreven dat de lokale diensteneconomieonderneming in voorkomend geval een sui generisafdeling moet oprichten (artikel 4, § 1, tweede lid, 3°), waarvan de “financiële activiteiten in het kader van het inschakelingstraject afzonderlijk [worden] geregistreerd” (artikel 4, § 1, vierde lid, b).

5.3.5. Volgens artikel 6 van het DAEB-besluit moeten de lidstaten erop toezien dat er geen overcompensatie plaatsvindt en dienen zij daartoe op regelmatige basis controles uit te voeren.

Het ontwerp zelf bevat geen regeling op dit punt. Wel bepaalt artikel 12, 3°, van het ontwerp dat bij de toewijzing van de inschakelingstrajecten een regeling voor overcompensatie wordt getroffen.

5.4. Uit hetgeen voorafgaat moet worden afgeleid dat het geenszins duidelijk is dat de ontworpen regeling in overeenstemming is met het DAEB-besluit. Vraag is dan ook of het in dat verband kan volstaan om in het ontworpen decreet een beginselbepaling op te nemen waarin wordt gesteld dat de financiering van de dienstverlening met toepassing of ter uitvoering ervan geschiedt met inachtneming van het DAEB-besluit, en of niet veeleer uit de ontworpen regeling zelf moet kunnen worden afgeleid dat voldaan wordt aan de voorwaarden van dat besluit. De steller van het ontwerp dient dan ook na te gaan of de ontworpen regeling in dat opzicht geen aanvulling of verduidelijking behoeft, inzonderheid wat de hiervoor besproken punten betreft.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Opschrift

6. Vermits het ontworpen decreet niet zozeer de lokale diensteneconomie zelf regelt, maar wel de inschakeling en doorstroom van doelgroepwerknemers in het kader van de lokale diensteneconomie, verdient het aanbeveling het opschrift in die zin aan te passen.

Artikel 3

7. In artikel 3, 1° en 3°, van het ontwerp dient een inhoudelijke definitie te worden opgenomen van respectievelijk “doelgroepwerknemer” en “inschakelingstraject”, in plaats van louter te verwijzen naar de bepalingen van het ontwerp waarin die aangelegenheden worden geregeld.

8. De definitie *sub* artikel 3, 5°, van het ontwerp redigere men als volgt:

“lokale diensteneconomieonderneming: de publieke of private rechtspersoon die wordt belast met het aanbieden van inschakelingstrajecten”.³

9. De definitie *sub* artikel 3, 7°, van het ontwerp stelle men beter als volgt:

“opdrachtgevende overheid: de lokale of regionale overheid die een lokale dienst opdraagt aan een lokale diensteneconomieonderneming”.

Artikel 4

10. Artikel 4, § 1, derde lid, van het ontwerp bepaalt dat van de voorwaarde dat de lokale diensteneconomieonderneming aan minimaal vijf gesubsidieerde voltijds equivalente doelgroepwerknemers een inschakelingstraject moet aanbieden, kan worden afgeweken indien de lokale diensten toegewezen worden door de Vlaamse Regering. Die specifieke mogelijkheid tot afwijking dient uiteraard in overeenstemming te zijn met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en niet-discriminatie, wat impliceert dat een redelijke verantwoording voorhanden dient te zijn voor het niet voorzien in een dergelijke mogelijkheid wanneer de lokale diensten worden toegewezen door een andere overheid.

Het verdient bovendien aanbeveling om de voorwaarden waaronder van die voorwaarde kan worden afgeweken, nader te bepalen in het ontwerp.

11. Dezelfde opmerking geldt *mutatis mutandis* voor artikel 15, derde lid, van het ontwerp.

Artikel 5

12. Men redigere artikel 5, derde lid, van het ontwerp als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de minimale voorwaarden waaraan de impactanalyse moet voldoen”.

13. In artikel 5, vierde lid, van het ontwerp dient wellicht te worden geschreven “Indien de impactanalyse uitgevoerd door de opdrachtgevende overheid kennelijk niet voldoet aan de minimale voorwaarden bedoeld in het derde lid, ...”.

Artikel 9

14. De memorie van toelichting bij artikel 9 van het ontwerp, waarin sprake is van een verlenging van het inschakelingstraject met maximaal twee jaar, dient in overeenstemming te

³ Het is overbodig te bepalen dat die onderneming dient te voldoen aan de voorwaarden bepaald in hoofdstuk 2 van het ontwerp. Dit volgt immers uit hoofdstuk 2 zelf.

worden gebracht met de artikelen 17, derde lid, en 19, eerste lid, van het ontwerp, waarin telkens sprake is van een verlenging met maximaal één jaar, wat volgens de gemachtigde overeenstemt met de bedoeling van de steller van het ontwerp.

Artikel 11

15. De machtiging opgenomen in artikel 11, derde lid, van het ontwerp, om de diensten vermeld in het eerste lid nader te bepalen, dient wellicht zo begrepen te worden dat de Vlaamse Regering de aspecten van de minimale begeleiding die in het eerste lid worden opgesomd, nader kan regelen. Indien die machtiging echter zo moet worden begrepen dat de Vlaamse Regering nog andere aspecten van de begeleiding kan toevoegen aan die welke reeds in het eerste lid worden opgesomd, is de machtiging te ruim en dient ze nader te worden afgebakend.

Dezelfde opmerking geldt *mutatis mutandis* voor artikel 13, tweede lid, van het ontwerp (zie evenwel ook opmerking 18).

16. Nog wat die machtiging betreft is het niet duidelijk wat wordt verstaan onder “het afgerond en ingeschaald geheel aan competenties”. Dit dient te worden verduidelijkt.

Artikel 12

17. Men schrijve duidelijkheidshalve “Bij de toewijzing van de inschakelingstrajecten door de Vlaamse Regering aan de lokale diensteneconomieonderneming, worden ...”.

Artikel 15

18. Uit de door de gemachtigde verstrekte toelichting kan worden afgeleid dat de in artikel 15, derde lid, van het ontwerp bedoelde afwijking niet zozeer lokale diensten die worden toegewezen door de Vlaamse Regering als voorwerp heeft, dan wel lokale diensten binnen welke een doorstroom in de eigen organisatie mogelijk is (bijv. de kinderopvang), ook al worden laatstgenoemde diensten *de facto* inzonderheid door de Vlaamse Regering toegewezen. Vraag is dan ook of in artikel 15, derde lid, niet veeleer dient te worden gerefereerd aan lokale diensten binnen welke een doorstroom in de eigen organisatie mogelijk is, dan wel aan lokale diensten die worden toegewezen door de Vlaamse Regering.

Artikel 18

19. Aan het einde van artikel 18, vijfde lid, van het ontwerp dient duidelijkheidshalve te worden geschreven “..., wordt de vergoeding bedoeld in artikel 23 stopgezet”.

Artikel 19

20. Er dient te worden nagegaan of het tweede en het derde lid van artikel 19 niet van plaats moeten wisselen. Het derde lid lijkt immers geen betrekking te hebben op de aanvraag tot vrijstelling bedoeld in het tweede lid.

Artikel 24

21. In artikel 24, eerste lid, 4°, van het ontwerp dient te worden geschreven “met het oog op de duurzame tewerkstelling”.

Artikel 26

22. Het voorontwerp van decreet ‘betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling’, waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 14 mei 2013 advies 53.181/1 heeft gegeven, voorziet eveneens in de oprichting van een Adviescommissie Sociale Economie. Volgens de gemachtigde is het de bedoeling dat in het voorliggende ontwerp naar de commissie opgericht bij dat decreet wordt verwezen. Artikel 26 van het ontwerp dient in die zin te worden aangepast.

Artikel 32

23. Overeenkomstig de regeling die inzake terugvordering van toegekende subsidies is uitgewerkt in de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’,⁴ wordt in een algehele terugvordering van subsidies voorzien ingeval de voorwaarden waaronder de subsidie werd verleend niet werden nageleefd, de subsidie niet werd aangewend voor de doeleinden waarvoor ze werd verleend, of de noodzakelijke controle wordt verhinderd (artikel 13 van de wet). Artikel 32 van het ontwerp, waarin melding wordt gemaakt van de mogelijkheid van een terugvordering (“kan”), is daarmee niet in overeenstemming en dient bijgevolg te worden aangepast.

Artikel 38

24. In het ontworpen artikel 582, 15°, van het Gerechtelijk Wetboek moet worden geschreven “..., vermeld in artikel 28 (niet: 26) van het decreet van ...”.

⁴ Die wet is, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, in werking getreden op 1 januari 2012.

Artikel 41

25. De machtiging aan de Vlaamse Regering om de maatregelen te bepalen die nodig zijn om de overgang van de regeling opgenomen in het op te heffen decreet van 22 december 2006 ‘houdende de lokale diensteneconomie’ naar de voorliggende regeling op een coherente manier te laten verlopen, kan uiteraard niet zo worden begrepen dat de Vlaamse Regering door het vaststellen van overgangsmaatregelen zou kunnen afwijken, hetzij van het decreet van 22 december 2006, hetzij van het voorliggende ontworpen decreet. Indien dat wel degelijk de bedoeling is, zullen die maatregelen door de decreetgever zelf moeten worden vastgesteld en zal het ontwerp in die zin moeten worden aangevuld.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De financiering van de dienstverlening met toepassing of ter uitvoering van dit decreet geschiedt met inachtneming van de voorwaarden van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° doelgroepwerknemers: de personen, vermeld in artikel 6;
- 2° doorstroom: de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer, die aansluit op een tewerkstelling in het kader van dit decreet, in een betrekking geheel zonder of met een geringere ondersteuning dan bepaald in dit decreet;
- 3° inschakelingstraject: de dienst, vermeld in hoofdstuk 4;
- 4° lokale diensteneconomie: het voorzien in de uitbouw van een dienstenaanbod, ondersteund vanuit de overheid, dat nauw aansluit bij de maatschappelijke evoluties en noden en waarbij een dubbele maatschappelijke meerwaarde wordt gecreëerd door de inschakeling en begeleiding van doelgroepwerknemers te bevorderen en de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen in diensten te verankeren. De lokale diensteneconomie vult op die manier de behoefte aan maatschappelijke dienstverlening in en voorziet in een kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemers, met het oog op doorstroom;
- 5° lokaaldiensteneconomieonderneming: de publieke of private rechtspersoon die wordt belast met het aanbieden van inschakelingstrajecten;
- 6° maatschappelijk verantwoord ondernemen: het continue verbeterproces, vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 7° opdrachtgevende overheid: de lokale of regionale overheid die een lokale dienst opdraagt aan een lokaaldiensteneconomieonderneming;
- 8° persoonlijk ontwikkelingsplan: een opvolgbaar actieplan dat de te ontwikkelen competenties en het ontwikkelpad van een persoon bevat met als doel die persoon een stevige positie op de arbeidsmarkt te bezorgen;

- 9° VDAB: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”;
- 10° vergoeding: een financiële compensatie voor de uitvoering van een dienst, toegekend in het kader van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 2. Organisatievoorwaarden

Afdeling 1. Algemene voorwaarden

Art. 4. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering inschakelingstrajecten toewijzen aan lokalediensteneconomieondernemingen.

De lokalediensteneconomieonderneming moet daarvoor:

- 1° als werkgever binnen eenzelfde organisatie op jaarbasis op eenzelfde tewerkstellingsplaats aan minimaal vijf gesubsidieerde voltijds equivalente doelgroepwerknemers een inschakelingstraject aanbieden, waarvoor een vergoeding overeenkomstig dit decreet wordt toegekend;
- 2° een van de volgende rechtsvormen hebben:
 - a) vereniging zonder winstoogmerk;
 - b) publiekrechtelijke rechtspersoon;
 - c) vennootschap met sociaal oogmerk;
 - d) samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid tussen de rechtspersonen bepaald in punt b);
- 3° een sui-generisafdeling oprichten ter uitvoering van de diensten in het kader van het inschakelingstraject, indien zij ook andere activiteiten verricht;
- 4° lokale diensten als vermeld in artikel 5 verrichten;
- 5° een kwaliteitsvolle bedrijfsvoering hanteren op het vlak van:
 - a) de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers ter bevordering van duurzame loopbanen;
 - b) het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
 - c) de maatschappelijke inbedding;
 - d) de doorstroom naar het normaal economisch circuit;
 - e) maximale transparantie met betrekking tot de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers, het beheer van middelen en de betrokkenheid van interne en externe stakeholders.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder kan worden afgeweken van de voorwaarde, vermeld in het tweede lid, 1°.

De sui-generisafdeling, vermeld in het tweede lid, 3°, voldoet minstens aan de volgende voorwaarden:

- a) er is een specifieke verantwoordelijke voor de activiteiten in het kader van dit decreet;
- b) de inhoudelijke en financiële activiteiten in het kader van het inschakelingstraject worden afzonderlijk geregistreerd.

Indien een sui-generisafdeling werd opgericht overeenkomstig het tweede lid, 3°, dient aan de voorwaarde, vermeld in het tweede lid, 5°, te worden voldaan op het niveau van de sui-generisafdeling.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moet de startende lokalediensteneconomieonderneming binnen een redelijke termijn na toewijzing van de inschakelingstrajecten voldoen aan de voorwaarde, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1°.

Onder startende lokalediensteneconomieonderneming als vermeld in het eerste lid, wordt de onderneming verstaan die voor de eerste keer een aanvraag indient om de inschakelingstrajecten aan te bieden.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn, vermeld in het eerste lid.

Afdeling 2. De lokale diensten

Art. 5. Een lokalediensteneconomieonderneming verricht lokale diensten ten behoeve van een opdrachtgevende overheid. De opdrachtgevende overheid gaat na of de lokale diensten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° geen verdringing van bestaande tewerkstelling veroorzaken;
- 2° ingebed zijn in het lokale socio-economische weefsel;
- 3° aanvullend zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod;
- 4° kwaliteitsvol en toegankelijk zijn;
- 5° duurzame tewerkstelling beogen;
- 6° in overeenstemming zijn met het gevoerde Vlaamse beleid ter zake of aanvullend zijn aan het Vlaamse beleid;
- 7° ofwel niet-economisch zijn ofwel gefinancierd worden met toepassing van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

De opdrachtgevende overheid gaat na of de lokale diensten die ze wil toekennen, voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, aan de hand van een impactanalyse. In het kader van de impactanalyse worden de lokale stakeholders, waaronder minstens de sociaal-economische stakeholders, gehoord over de voorwaarden, met uitzondering van wat de voorwaarde, vermeld in het eerste lid, 7°, betreft. Op basis van de impactanalyse attesteert de opdrachtgevende overheid dat de lokale diensten aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, voldoen.

De Vlaamse Regering bepaalt de minimale voorwaarden waaraan de impactanalyse moet voldoen.

Indien de impactanalyse uitgevoerd door de opdrachtgevende overheid kennelijk niet voldoet aan de minimale voorwaarden, vermeld in het derde lid, kan de Vlaamse Regering geen inschakelingstraject toewijzen.

Hoofdstuk 3. Doelgroepwerknemers, indicering, toeleiding en bemiddeling

Art. 6. De doelgroepwerknemers zijn werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroepwerknemers hebben behoefte aan een langdurige periode van begeleiding en competentieversterking ter voorbereiding op een tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit.

Art. 7. De VDAB stelt in functie van een vacature de individuele behoefte aan kwaliteitsvolle begeleiding en competentieversterkende inschakeling van de werkzoekende vast op basis van indicaties die bepalend zijn voor de afstand tot de arbeidsmarkt.

De Vlaamse Regering bepaalt de indicaties.

Art. 8. De VDAB zorgt voor de toeleiding en de bemiddeling van de doelgroepwerknemer.

De lokalediensteneconomieondernemingen bezorgen de vacatures voor doelgroepwerknemers aan de VDAB.

Hoofdstuk 4. Inschakelingstraject

Art. 9. Een inschakelingstraject is een traject, van maximaal vijf jaar, gericht op de doorstroom van de doelgroepwerknemer, dat bestaat uit de volgende diensten:

- 1° het aanbieden van competentieversterkende tewerkstelling aan doelgroepwerknemers;
- 2° het kwaliteitsvol begeleiden van doelgroepwerknemers op de werkvloer afgestemd op hun individuele behoeften.

Art. 10. De competentieversterkende tewerkstelling bestaat uit het nuttig, lonend en individueel passend tewerkstellen van de doelgroepwerknemer.

Art. 11. De kwaliteitsvolle begeleiding door de lokalediensteneconomieonderneming omvat minimaal:

- 1° de opmaak en jaarlijkse evaluatie van het persoonlijk ontwikkelingsplan en van het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer;
- 2° de coaching van de doelgroepwerknemer door een gekwalificeerde begeleider;
- 3° de versterking van de competenties van de doelgroepwerknemer in functie van zijn persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel;
- 4° interne informatiedoorstroom en doorverwijfsfunctie bij problemen die verder reiken dan de arbeidscontext;
- 5° de aanlevering van informatie over het functioneren van de doelgroepwerknemer met het oog op zijn doorstroom en externe evaluatie;
- 6° de preventieve en remediërende aanpassing van de arbeidsomgeving van de doelgroepwerknemer.

De competentieversterking, vermeld in het eerste lid, 3°, is gericht op de ontwikkeling en verbetering van generieke en technische competenties. De competentieversterking omvat minimaal een jaarlijkse individuele verbeteractie op het vlak van een generieke en een technische competentie waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan het bereiken van een doorstroomprofiel.

De Vlaamse Regering kan de diensten, vermeld in het eerste lid, met inbegrip van de kwalificatie van de begeleider, nader bepalen. Waarbij onder kwalificatie het afgerond en ingeschaald geheel aan competenties wordt verstaan.

Art. 12. Bij de toewijzing van de inschakelingstrajecten door de Vlaamse Regering aan de lokalediensteneconomieonderneming, worden minimaal de volgende aangelegenheden geregeld:

- 1° de vermelding van de identiteit van de partijen;
- 2° de verbintenissen van de partijen, waaronder:
 - a) de omschrijving van de taken op het vlak van de inschakeling;
 - b) de toekenning van een vergoeding, met opgave van de voorwaarden en de doeleinden waarvoor de vergoeding wordt toegekend;
 - c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de partijen;
- 3° de parameters voor de berekening van de vergoeding en een regeling voor overcompensatie;
- 4° de duur van de toewijzing, die tien jaar niet overschrijdt.

Hoofdstuk 5. Evaluatie, doorstroom, verlenging en opvolging

Art. 13. De evaluatie van de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer en de mogelijkheid tot doorstroom door de VDAB voldoet minstens aan de volgende voorwaarden:

- 1° de evaluatie heeft minimaal plaats aan de hand van:
 - a) het persoonlijk ontwikkelingsplan;
 - b) de informatie van de lokalediensteneconomieonderneming;
 - c) een gesprek met de doelgroepwerknemer;
 - d) het eventuele doorstroomtraject;
- 2° bij de beoordeling van de kansen op doorstroom houdt de VDAB rekening met:
 - a) de mogelijkheid van een duurzame reguliere tewerkstelling rekening houdend met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer;
 - b) de continuïteit van de werking van de lokalediensteneconomieonderneming met het oog op het behoud van de tewerkstelling van de zwakste doelgroepwerknemers rekening houdend met de schaalgrootte van de lokalediensteneconomieonderneming.

De Vlaamse Regering bepaalt die voorwaarden nader.

Art. 14. §1. Tijdens of na afloop van het inschakelingstraject vangt het doorstroomtraject van de doelgroepwerknemer aan of stroomt de doelgroepwerknemer door.

§2. Van zodra de lokalediensteneconomieonderneming of de doelgroepwerknemer tijdens het inschakelingstraject van oordeel is dat de doelgroepwerknemer klaar is voor doorstroom, vragen ze een evaluatie aan. De VDAB evalueert na aanvraag de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer, overeenkomstig artikel 13. Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in artikel 13, oordeelt dat de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn, dan moet een doorstroomtraject worden opgestart of dient de doelgroepwerknemer door te stromen.

Art. 15. Een doorstroomtraject is een traject van zes maanden dat bestaat uit:

- 1° een tijdelijke kwaliteitsvolle en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit;
- 2° de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op een duurzame aanwerving bij deze werkgever.

De lokalediensteneconomieonderneming stelt de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij van arbeidsprestaties tijdens de duur van het doorstroomtraject om de doelgroepwerknemer op passende wijze het doorstroomtraject te laten doorlopen.

Van de vrijstelling van arbeidsprestaties tijdens de duur van het doorstroomtraject, vermeld in het tweede lid, kan worden afgeweken indien de doorstroom gerealiseerd wordt binnen de lokalediensteneconomieonderneming.

De lokalediensteneconomieonderneming, de VDAB, de dienstverlener en de doelgroepwerknemer sluiten een schriftelijke overeenkomst over de uitvoering van het doorstroomtraject.

Art. 16. §1. Het inschakelingstraject kan worden verlengd voor de zittende doelgroepwerknemer wanneer hij in aanmerking komt voor een doorstroomtraject als vermeld in artikel 15, en dit voor de duur van het doorstroomtraject.

§2. De duur van het inschakelingstraject kan in specifieke omstandigheden voor onbepaalde duur worden verlengd indien de doelgroepwerknemer binnen een korte periode uit de arbeidsmarkt zal treden. De VDAB evalueert, overeenkomstig artikel 13, of de doelgroepwerknemer in aanmerking komt voor een verlenging van het inschakelingstraject.

De Vlaamse Regering bepaalt de specifieke omstandigheden en korte periode.

§3. De duur van het inschakelingstraject kan worden verlengd indien de doelgroepwerknemer door de VDAB wordt geïndiceerd als doelgroepwerknemer als vermeld in artikel 3, 2°, a) en b), van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, waarvoor geen geschikte arbeidsplaats beschikbaar is bij een naburig maatwerkbedrijf of maatwerkdienst. De verlenging is van toepassing zolang de doelgroepwerknemer niet kan worden toegeleid.

Art. 17. Indien de lokaaldiensteneconomieonderneming uiterlijk zes maanden voor het einde van het inschakelingstraject van oordeel is dat de doelgroepwerknemer nog niet klaar is voor doorstroom, vraagt ze een verlenging van het inschakelingstraject aan.

De VDAB evalueert binnen drie maanden na de aanvraag de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer, overeenkomstig artikel 13.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat de doelgroepwerknemer nog steeds behoefte heeft aan het vervolmaken van een competentieversterkend traject, kan het inschakelingstraject met maximaal één jaar worden verlengd.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat doorstroom van de doelgroepwerknemer wel mogelijk is, vangt het doorstroomtraject aan tijdens of na afloop van het inschakelingstraject, vermeld in artikel 9, of stroomt de doelgroepwerknemer rechtstreeks door.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat zelfs met een verlenging van het inschakelingstraject de doorstroom van de doelgroepwerknemer niet mogelijk zal zijn, wordt geen doorstroomtraject opgestart en wordt de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar een andere, meer passende maatregel.

Art. 18. Na afloop van het doorstroomtraject, vermeld in artikel 15, stroomt de doelgroepwerknemer door.

Indien de doelgroepwerknemer niet kan doorstromen en indien er nog geen verlenging werd toegekend als vermeld in artikel 17, evalueert de VDAB de verdere behoefte aan kwaliteitsvol begeide en competentieversterkende inschakeling van de doelgroepwerknemer overeenkomstig artikel 13.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat de doelgroepwerknemer, na het doorlopen van het doorstroomtraject, nog steeds behoefte heeft aan het vervolmaken van een competentieversterkend traject, kan het doorstroomtraject met maximaal zes maanden worden verlengd.

Indien de VDAB na evaluatie als vermeld in het tweede lid, vaststelt dat, na het doorlopen van het doorstroomtraject, de doorstroom van de doelgroepwerknemer niet mogelijk zal zijn, wordt de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar een andere, meer passende maatregel.

Indien de doelgroepwerknemer na de opstart van het doorstroomtraject zonder opgave van een door de VDAB gevalideerde reden weigert door te stromen, wordt de vergoeding, bedoeld in artikel 24, stopgezet.

Art. 19. Indien het inschakelingstraject met maximaal één jaar wordt verlengd, zoals vermeld in artikel 17, derde lid, vangt het doorstroomtraject aan tijdens of na afloop van die verlenging.

Indien de lokalediensteneconomieonderneming drie maanden voor het einde van de verlenging van oordeel is dat doorstroom niet mogelijk is voor de doelgroepwerknemer vraagt ze een vrijstelling van het doorstroomtraject aan in die maand.

De VDAB evalueert binnen twee maanden na de aanvraag, vermeld in het tweede lid, de mogelijkheid tot doorstroom van de doelgroepwerknemer overeenkomstig artikel 13.

Indien de VDAB binnen de termijn, vermeld in het derde lid, oordeelt dat er geen doorstroom mogelijk is voor de doelgroepwerknemer, wordt geen doorstroomtraject opgestart en wordt de doelgroepwerknemer door de VDAB begeleid naar een andere, meer passende maatregel. In al de andere gevallen moet het doorstroomtraject worden opgestart overeenkomstig het eerste lid of stroomt de doelgroepwerknemer door.

Art. 20. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan de lokalediensteneconomieonderneming tijdens de duur van de doorstroomstage een tijdelijke vergoeding toekennen ter delging van de kosten die de lokalediensteneconomieonderneming heeft en waar ingevolge de niet-aanwezigheid van de doelgroepwerknemer geen inkomsten tegenover staan.

De Vlaamse Regering bepaalt de vergoeding en de invulling van de vergoeding nader.

Art. 21. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, vermeld in dit decreet, kan de Vlaamse Regering een dienstverlener aanstellen zoals vermeld in artikel 15, vierde lid, om het doorstroomtraject uit te voeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de aanstellingsprocedure en de voorwaarden op het vlak van de dienstverlening.

Hoofdstuk 6. Procedure en toekenning van diensten

Art. 22. De ondernemingen die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2, en die inschakelingstrajecten willen aanbieden en hiervoor een vergoeding wensen te ontvangen, melden zich voorafgaand aan bij de Vlaamse Regering.

Tijdens de aanmelding wordt nagegaan of de onderneming voldoet aan de organisatievoorwaarden, vermeld in artikel 4.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden inzake de aanmelding van de lokalediensteneconomieonderneming en de nadere regels inzake de indiening en behandeling van de aanmelding.

Art. 23. Om in aanmerking te komen voor de vergoeding, vermeld in hoofdstuk 7, dient de lokalediensteneconomieonderneming, na aanmelding als vermeld in artikel 22, een aanvraag voor ondersteuning in bij de dienst die daartoe is aangewezen door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van de vergoeding.

Hoofdstuk 7. Vergoeding

Art. 24. De Vlaamse Regering vergoedt de inschakelingstrajecten. De opdrachtgevende overheid vergoedt de lokale diensten, vermeld in artikel 5.

Art. 25. De vergoeding wordt toegekend voor het organiseren van een functie die voorziet in:

- 1° het aanbieden van competentieversterkende tewerkstelling aan doelgroepwerknemers bestaande uit het aanbieden van nuttig, lonend en individueel passend werk aan de doelgroepwerknemer;
- 2° het kwaliteitsvol begeleiden van doelgroepwerknemers op de werkvloer, afgestemd op hun individuele behoeften:
 - a) het coachen van de doelgroepwerknemer door een gekwalificeerde begeleider;
 - b) het opmaken en jaarlijks evalueren van het persoonlijk ontwikkelingsplan en het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer;
 - c) het aanbieden van leermogelijkheden op de werkplek van de doelgroepwerknemer;
 - d) het versterken van de generieke en technische competenties van de doelgroepwerknemer in functie van zijn persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel;
 - e) het geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de doelgroepwerknemer voor het leveren van arbeidsprestaties bij het volgen van interne of externe opleiding met het oog op zijn competentieversterking;
 - f) het opvolgen en bijsturen van het functioneren en de evaluatie van de doelgroepwerknemer op regelmatige basis;
 - g) het verzorgen van de interne informatiedoorstroom;
 - h) het invullen van de doorverwijsfunctie bij problemen die verder reiken dan de arbeidscontext;
- 3° het bereiken van doorstroom:
 - a) het begeleiden van de doelgroepwerknemer naar doorstroom op basis van een competentieprofiel;
 - b) het aanleveren van informatie over het functioneren van de doelgroepwerknemer met het oog op diens doorstroom en externe evaluatie;
 - c) het geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de doelgroepwerknemer voor het leveren van arbeidsprestaties gedurende de duur van het doorstroomtraject;
 - d) het coachen en begeleiden van de doelgroepwerknemer en de werkgever tijdens het doorstroomtraject;
 - e) het geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de doelgroepwerknemer voor het leveren van arbeidsprestaties bij sollicitaties;
 - f) het verzorgen van nazorg bij doorstroom;
- 4° het kwaliteitsvol organiseren van de werking van de lokalediensteneconomieonderneming met het oog op de duurzame tewerkstelling van de doelgroepwerknemers waarbij de principes van sociaal ondernemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen worden toegepast op de dienst.

De Vlaamse Regering stelt het bedrag van de vergoeding voor deze diensten vast.

De financiering voor de verschillende diensten wordt afzonderlijk geregistreerd.

Art. 26. De vergoeding, voorzien in dit decreet, wordt niet gecumuleerd met enige andere steun met betrekking tot dezelfde, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappende, in aanmerking komende kosten.

Hoofdstuk 8. Adviescommissie Sociale Economie

Art. 27. De adviescommissie Sociale Economie, vermeld in artikel 35 van het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling van 12 juli 2013, krijgt bijkomend tot opdracht de Vlaamse Regering te adviseren:

- 1° bij de beoordeling van de aanvragen voor ondersteuning, vermeld in artikel 23;
- 2° over de criteria voor de toewijzing van inschakelingstrajecten;
- 3° over het bereik van de maatregelen op basis van een jaarlijks monitoringrapport, opgesteld door de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering kan deze taken specificeren.

Hoofdstuk 9. Beroep

Art. 28. De werkzoekende die een beslissing van de VDAB als vermeld in artikel 7 betwist, kan bij de VDAB een verzoek indienen tot heroverweging.

De heroverweging moet, op straffe van nietigheid, met redenen worden omkleed. Het resultaat van de heroverweging wordt bij een ter post aangetekende brief aan de werkzoekende ter kennis gegeven. De kennisgeving vermeldt minstens de volgende elementen:

- 1° de mogelijkheid om bij de bevoegde rechtbank beroep in te stellen;
- 2° de wijze waarop tegen de heroverweging beroep kan worden ingesteld;
- 3° de termijn om beroep in te stellen.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn en de procedure voor de heroverweging.

Art. 29. De werkzoekende die de heroverweging van de VDAB, vermeld in artikel 28, betwist, tekent op straffe van verval binnen een termijn van drie maanden na de verzending van de kennisgeving van de heroverweging, door middel van de neerlegging van een verzoekschrift overeenstemmend met de bepalingen van artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek, beroep aan bij de arbeidsrechtbank.

Art. 30. De lokaalbediensteneconomieonderneming die een beslissing van de VDAB als vermeld in artikel 7 en artikel 17 tot en met 19 betwist, kan bij de VDAB een verzoek indienen tot heroverweging.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn voor de indiening van het verzoek en de procedure voor de heroverweging.

Het verzoek tot heroverweging heeft een schorsende werking.

Art. 31. De heroverweging van de VDAB moet, op straffe van nietigheid, met redenen worden omkleed. Het resultaat van de heroverweging wordt met een aangetekende brief ter kennis gebracht van de lokaalbediensteneconomieonderneming.

Hoofdstuk 10. Toezicht en handhaving

Art. 32. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen met toepassing van de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 33. De Vlaamse Regering dient, nadat de lokaalbediensteneconomieonderneming de mogelijkheid werd geboden om haar verweermiddelen naar voren te brengen, de in artikel 25 bedoelde vergoeding te verminderen of terug te vorderen indien de lokale diensteneconomieonderneming de verbintenissen, vermeld in hoofdstuk 4, niet voldoende naleeft.

Art. 34. De Vlaamse Regering kan, nadat de lokalediensteneconomieonderneming de mogelijkheid werd geboden om haar verweermiddelen naar voren te brengen, het inschakelingstraject schorsen of intrekken indien de lokale dienstenonderneming:

- 1° de verbintenissen, vermeld in hoofdstuk 4, wetens en willens niet naleeft;
- 2° niet meer voldoet aan de organisatievoorwaarden, vermeld in artikel 4.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Art. 35. In artikel 2, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010, 10 december 2010 en 17 februari 2012, wordt punt 17° vervangen door wat volgt:

“17° het decreet van [...] betreffende de lokale diensteneconomie;”.

Art. 36. Aan artikel 3, 3°, van hetzelfde decreet wordt een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

- “f) zij die door de Vlaamse Regering met het beheer van diensten van algemeen economisch belang zijn belast;”.

Art. 37. In artikel 6, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 toezicht en controle uit te oefenen op werkgevers die door de Vlaamse Regering met het beheer van diensten van algemeen economisch belang zijn belast in het kader van het decreet, vermeld in artikel 2, eerste lid, punt 17°;”.

Art. 38. In artikel 5, §1, van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° de lokalediensteneconomieondernemingen, vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van [...] betreffende de lokale diensteneconomie;”.

Art. 39. Aan artikel 582 van het Gerechtelijk Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 4 juli 2011, wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° van de geschillen betreffende de indicering van de individuele behoefte aan kwaliteitsvol begeleide en competentieversterkende inschakeling van de werkzoekende op basis van een lijst met indicaties en de nood aan een inschakelingstraject, vermeld in artikel 29 van het decreet van [...] houdende de lokale diensteneconomie.”.

Art. 40. In artikel 764, 10°, van hetzelfde wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 6 juni 2010, worden de getallen “582, 1°, 2°, 6°, 8° en 9°,” vervangen door de getallen “582, 1°, 2°, 6°, 8°, 9° en 15°,”.

Art. 41. Het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie, gewijzigd bij het decreet van 17 februari 2012, wordt opgeheven.

Art. 42. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van het in artikel 40 vermelde decreet naar dit decreet op een coherente manier te laten verlopen.

Art. 43. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel, 12 juli 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
REGULERINGSIMPACTANALYSE

RIA

Reguleringsimpactanalyse voor het decreet betreffende de lokale diensteneconomie (LDE)

1 Titel

Decreet betreffende de lokale diensteneconomie.

2 Aanleiding en doel

2.1 Beknopte situatieschets van de huidige situatie

Niet iedereen is makkelijk inzetbaar in een arbeidscontext. Sommigen hebben omwille van persoonsgebonden factoren of door de situatie waarin ze zich bevinden een zekere afstand tot de arbeidsmarkt. Dit geldt onder andere voor ex-gedetineerden, artikel 60-ers, mensen in armoede en langdurig werklozen,... Velen onder hen hebben bepaalde competenties niet kunnen opbouwen of zijn deze gaandeweg verloren. Als gevolg hiervan zijn er vaak onvoldoende kansen op werk voor hen in het normaal economisch circuit. Om (opnieuw) in een reguliere arbeidscontext te kunnen functioneren hebben deze personen nood aan externe ondersteuning. De lokale diensteneconomie focust zich op de competentieversterking en begeleiding van deze kansengroepen naar volwaardig werk. Toegang tot volwaardig werk is immers een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren aan de samenleving en biedt kansen op persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Anderzijds zijn de laatste decennia door diverse demografische en socio-economische ontwikkelingen nieuwe behoeften ontstaan. Vergrijzing, gewijzigde familiestructuren, de stijgende participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt, groeiende milieu- en stadsverloedering, het afbrokkelen van de sociale cohesie, de individualisering, het groeiende onveiligheidsgevoel en het toenemend belang dat gehecht wordt aan de kwaliteit van het leven zijn maar enkele voorbeelden. Reeds in het Europees Witboek van 1993 werd de aandacht gevestigd op de ontwikkeling van een lokale diensteneconomie die aan deze behoeften tegemoetkomt, en die bovendien een belangrijke groeipool voor werkgelegenheid ging zijn. Zowel de Hoge Raad voor Werkgelegenheid als de Europese Commissie stellen dat een beleid gevoerd moet worden om deze lokale diensteneconomie te ontwikkelen en te ondersteunen. De lokale diensteneconomie wenst een antwoord te bieden op deze lokale noden door het ontwikkelen van persoonlijke en collectieve diensten, aanvullend aan de reguliere diensten. Deze diensten zijn bijvoorbeeld diensten

aan huis (poetsen, tuinieren, strijken, e.a.) of diensten voor de buurt (kinderwerking, wijkrestaurant,...). Het is precies deze bijkomende meerwaarde, het voorzien in de invulling van lokale noden, dat lokale diensteneconomie onderscheid van andere maatregelen binnen de sociale economie.

De verankering van de koppeling van inschakeling van kansengroepen aan het voorzien van een dienstenaanbod door de overheid gebeurde het decretale kader van de lokale diensteneconomie. Dit structureel kader trad op 1 januari 2008 in werking.

Vandaag zijn er in Vlaanderen 400 initiatieven lokale diensteneconomie binnen 241 organisaties. Deze lokale diensteneconomie-initiatieven begeleiden 2027 niet-werkend werkzoekenden met een minimale werkloosheidsduur van 1 jaar en met maximaal een diploma hoger secundair onderwijs.

De overheid steunt lokale diensteneconomieorganisaties door een tussenkomst in de loonkost van de doelgroepwerknemer en de omkaderingskost.

2.2 Aanleiding

De belangrijkste aanleidingen tot het vernieuwen van de decretale grondslag voor het beleid betreffende de lokale diensteneconomie zijn:

1. De remediëring naar aanleiding van de evaluatie van het huidig decreet betreffende de lokale diensteneconomie (zie knelpunten in huidig decretaal kader)
2. De nood aan afstemming binnen sociale economie en het bredere inschakelingbeleid (zie politiek kader)
3. De nood aan bijsturing van het bestaande decreet door een bijsturing van de EU-regelgeving waarbij het DAEB-kader grondig verdiept werd (zie juridisch kader)

Het maatschappelijk kader schets kort de context van het huidig decreet op de lokale diensteneconomie en kadert een aantal knelpunten binnen dit maatschappelijk kader.

MAATSCHAPPELIJK KADER

De basisidee van de lokale diensteneconomie is de uitbouw van een dienstenaanbod vanuit de overheid dat nauw aansluit bij de maatschappelijke trends en noden waarbij tegelijk kansen worden gecreëerd voor doelgroepwerknemers. Met deze maatregel wordt een drievoudige maatschappelijke meerwaarde beoogd door (1) een actief en competentieversterkend traject aan te bieden aan mensen voor wie de stap uit de werkloosheid om verschillende redenen niet evident is, (2) door te voorzien in een aanvullend dienstenaanbod geïnitieerd vanuit de overheid, waarbij rechtstreeks kan worden ingespeeld op de lokale noden en evoluties en waardoor de maatschappelijke meerwaarde steeds centraal komt te staan en (3) door de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen in diensten te verankeren. Op deze manier realiseren de lokale diensten een win-win situatie voor doelgroepwerknemers, maatschappij en milieu.

Enerzijds focust de lokale diensteneconomie op de competentieversterking en begeleiding van kansengroepen naar volwaardig werk. Toegang tot volwaardig werk is immers een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren aan de samenleving en biedt kansen op persoonlijke en professionele ontwikkeling. Niet iedereen heeft echter onmiddellijk toegang tot de reguliere arbeidsmarkt. Sommigen hebben omwille van persoonsgebonden factoren of door de situatie waarin ze zich bevinden een zekere afstand tot de arbeidsmarkt. Velen onder hen hebben bepaalde competenties niet kunnen opbouwen of zijn deze gaandeweg verloren. Als gevolg hiervan zijn er vaak onvoldoende kansen op werk voor hen in het normaal economisch circuit. Om (opnieuw) in een reguliere arbeidscontext te kunnen functioneren hebben deze personen nood aan externe ondersteuning.

Het is vanuit die behoefte dat Vlaanderen in het verleden een aantal tewerkstellingsinitiatieven in wetgeving heeft verankerd. Meer bepaald gaat het om de initiatieven op het vlak van de sociale werkplaatsen, de beschutte werkplaatsen, de invoegmaatregel en de lokale diensteneconomie.

Deze initiatieven ontstonden telkens vanuit een aparte invalshoek, maar met het gemeenschappelijke doel om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te herintegreren in het arbeidsproces en om het sociaal ondernemerschap verder te stimuleren. Dit doen ze op hun eigen manier en ze richten zich hierbij tot eigen doelgroepen met een specifiek gedifferentieerd ondersteunend kader.

Anderzijds wil de lokale diensteneconomie een antwoord bieden op lokale noden. Door demografische en socio-economische ontwikkelingen ontstaan er immers talrijke maatschappelijke behoeften waaraan momenteel niet of onvoldoende wordt tegemoetgekomen. Om deze noden op te vangen worden via de lokale diensteneconomie persoonlijke en collectieve diensten ontwikkeld, aanvullend aan de reguliere diensten. Deze diensten zijn bijvoorbeeld diensten aan huis (poetsen, tuinieren, strijken, e.a.) of diensten voor de buurt (kinderwerking, wijkrestaurant,...). Het is precies deze bijkomende meerwaarde, het voorzien in de invulling van lokale noden, dat lokale diensteneconomie onderscheid van andere maatregelen binnen de sociale economie.

De lokale diensteneconomie wil blijven investeren in diensten en activiteiten die inspelen op maatschappelijke noden, gekoppeld aan de tewerkstelling en begeleiding van doelgroepwerknemers. Hierbij wordt ook sociaal en maatschappelijk verantwoord ondernemen als na te streven waarden meegenomen

Het voorliggend wetgevingsinitiatief, het decreet betreffende de lokale diensteneconomie, omvat de verdere concretisering en afstemming van de engagementen die werden genomen in het Vlaams Regeerakkoord *'Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwende, duurzame en warme samenleving'* (2009-2014) en in de beleidsnota van de minister bevoegd voor de sociale economie, *'Op weg naar een socialere economie in Vlaanderen'* (2009-2014). Hierin werd een engagement genomen tot vereenvoudiging van de diverse maatregelen Sociale Economie naar twee pijlers maatwerk en lokale diensteneconomie. Omwille van de organische groei van dit beleid is immers een complex geheel aan maatregelen ontstaan dat nu gestroomlijnd wordt.

Deze stroomlijning gebeurt in afstemming met de bevoegdheid Werk met het oog op een transparant inschakelingskader voor alle werkgevers. Binnen sociale economie worden collectieve maatregelen vorm gegeven, vanuit de bevoegdheid Werk krijgen individuele maatregelen vorm waarbij Werk specifieke maatregelen zal nemen om de doorstroom vanuit het collectieve systeem naar het individuele kader te ondersteunen voor personen die na doorstroom nog steeds nood hebben aan ondersteuning.

KNELPUNTEN IN HUIDIG DECRETAAL KADER

In 2011 vond een grondige kwalitatieve evaluatie plaats van de bestaande regelgeving houdende de lokale diensteneconomie (LDE) door het Departement Werk en Sociale Economie. Zowel de SERV, de Koepel Lokale Diensteneconomie, VVSG, het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie, de Inspectie voor Werk en Sociale Economie als de bestaande LDE-projecten gaven hun advies. Deze evaluatie bracht een aantal zwakke punten en onduidelijkheden in de bestaande regelgeving met betrekking tot de doelgroep, doorstroom, organisaties, schaalgrootte, dienstverlening en financiering naar boven.

Doelgroep

De doelgroep zoals afgebakend in het huidig decreet bestaat uit langdurig werklozen die niet hooggeschoold zijn (hoogst behaalde diploma is hoogstens een diploma van het hoger secundair onderwijs) én minstens 1 jaar ingeschreven zijn als niet-werkende werkzoekenden bij de VDAB. Ook personen die minstens 6 maanden gerechtigd zijn op het leefloon of op financiële maatschappelijke hulp, komen in aanmerking. De doelgroepafbakening zoals gedefinieerd in het huidige decreet kent een te beperkte invulling. Naast de bestaande categorieën, zouden ook andere potentiële werkzoekenden in aanmerking moeten kunnen komen. Bovendien zijn de huidige criteria niet de meest geschikte indicatoren. Een kwalitatieve appreciatie die rekening houdt met de gezinsituatie, de sociale situatie, andere omgevingsfactoren,... zou meer opportuun zijn. Tot slot dient de definiëring van de doelgroep afhankelijk te zijn van het globale aanbod binnen de sociale economie en de eigenheid van de te onderscheiden werkvormen.

Doorstroom

Doorstroom van doelgroepwerknemers naar het reguliere circuit is binnen de sociale economie één van de generieke discussiethema's. Binnen het huidig decreet is het creëren van doorstroom en doorgroeimogelijkheden ingeschreven als voorwaarde voor de erkenning van projecten, maar kreeg geen concrete vertaling. Er wordt in de evaluatie dan ook gepleit voor de creatie van een doorstroomkader waarbij kwalitatieve doorstroom naar de reguliere economie kan gerealiseerd worden. Dergelijk kader stimuleert doorstroom, maar houdt ook rekening met de organisatiebelangen. Vanuit het perspectief van de doelgroepwerknemers zijn competentieontwikkeling, competentie management, loopbaandenken en het POP (= persoonlijk ontwikkelingsplan) belangrijke instrumenten om inschakeling te creëren. Een goed doorstroombeleid houdt ook in dat er een warme overdracht naar de job in de reguliere economie voorzien is. Een instrumentalisering van het POP kan hier een meerwaarde zijn.

Organisaties

Het huidig decreet beperkt het aantal potentiële werkgevers. Enkel verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's), gemeenten, autonome gemeentebedrijven, gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechterlijke vorm (met uitzondering van vennootschappen), dienstverlenende verenigingen en opdrachthoudende verenigingen, OCMW's, verenigingen van OCMW's, provincies, autonome provinciebedrijven en provinciaal extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechterlijke vorm (met uitzondering van vennootschappen) kunnen een erkenning krijgen. Een motie van het Vlaams Parlement, naar aanleiding van de beleidsbrief Sociale Economie 2010-2011, stelt dat ook ondernemingen toegang moeten krijgen tot de sociale economie. Dit met deze nuance dat de lokale diensteneconomie beperkt dient te blijven tot niet-commerciële initiatieven. Het verruimen van de werkgevers naar alle organisatievormen mits VSO-statuuut (vennootschap met sociaal oogmerk) biedt hier een opportuniteit.

Schaalgrootte

Het huidig decreet stelt geen voorwaarden naar minimale schaalgrootte. Het stelt enkel dat de erkende organisaties een kwaliteitsvolle en toegankelijke dienstverlening dienen te verstrekken. Continuïteit van de dienstverlening speelt hier uiteraard een cruciale rol. Ook na de doorstroom van doelgroepwerknemers. Nu vormt de kleinschaligheid van de LDE-initiatieven een gevaar voor de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening na het doorstromen van doelgroepwerknemers naar het Normaal Economisch Circuit. Bovendien vormt de kleinschaligheid van het merendeel van de projecten ook een probleem voor de begeleiding van de doelgroepwerknemers en zorgt het er voor dat vele initiatieven geïntegreerd worden in bestaande entiteiten, wat niet alleen de aparte identiteit van de

LDE-initiatieven niet ten goede komt, maar ook niet in overeenstemming is met de bestaande sui generis-verplichting binnen het kader van de DAEB-verordening.

Dienstverlening

Het huidige decreet betreffende de Lokale Diensten economie stelt dat de lokale dienstverlening aanvullend moet zijn op reeds bestaande dienstverlening opdat de lokale dienstverlening kan erkend worden binnen de LDE. In de memorie van toelichting wordt aanvullendheid gepreciseerd als dienstverlening complementair aan een bestaande dienstverlening op Vlaams niveau, waarvoor men dan een specifiek kader creëert of de invulling van een lokale niche waarvoor geen kader op Vlaams of Federaal niveau bestaat. Dit principe is moeilijk toetsbaar door vaagheid en algemeenheid van de definitie, maar is voor vele stakeholders van cruciaal belang.

Financiering

Het huidige kader bepaalt dat de financiering van de LDE projecten verloopt volgens het klaverbladmodel. Naast de Vlaamse inbreng financieren ook andere overheden mee. Het achterliggend principe is een win-winsituatie voor alle partijen waarin ieder de kosten draagt voor de eigen baten. De som van het bedrag aan subsidies, toegekend binnen de klaverbladfinanciering, en de eventuele inkomsten kan niet hoger zijn dan wat nodig is om de kosten van de uitvoering van het erkende initiatief lokale diensten economie geheel of gedeeltelijk te dekken. En precies daar wringt het schoentje.

POLITIEK KADER

Bovenstaande evaluatie vloeide voort uit het engagement dat de Vlaamse Regering in haar regeerakkoord 2009-2014 aanging om werk te maken van een hervorming van de sociale economie. Hierbij werd vooropgesteld om de structuren en de regelgeving te vereenvoudigen, waarbij de sociale economie wordt gereduceerd naar twee pijlers. De eerste pijler betreft de maatwerkbedrijven en is gericht op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De lokale diensten economie (LDE) wil, als tweede pijler, ondersteuning aanbieden aan maatschappelijk verantwoorde diensten die economisch niet rendabel zijn en die personen die nood hebben aan een competentieversterkend traject inschakelen.

De huidige maatregelen binnen de sociale economie (beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen, invoegbedrijven, lokale diensten economie) zijn immers los van elkaar ontstaan, telkens vanuit een specifieke nood. Wat hun verbindt is de inschakeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en een engagement naar sociaal ondernemerschap. Wat hun onderscheidt zijn de respectievelijke doelgroepen, de kaders waarbinnen ze opereren en de ondersteuning die vanuit de overheid geboden wordt. De afstemming tussen enerzijds het maatwerkdecreet en anderzijds het nieuwe lokale diensten economiedecreet zorgt voor een duidelijk, afgebakend, vereenvoudigd en toetsbaar kader binnen de sociale economie, gebaseerd op twee pijlers.

Het nieuwe decreet betreffende de lokale diensten economie beoogt de afstemming met het maatwerkdecreet en de verdere concretisering en precisering van de onduidelijkheden in de bestaande regelgeving.

Zowel het Vlaams Regeerakkoord als de bevoegdheid Sociale Economie bepalen deze vrijheidsgraden.

het Vlaams regeerakkoord (2009-2014)

Duurzame jobs in sociale economie

"Er komt een groeipad voor de sociale economie. Tegelijk maken we werk van een hervorming van de sociale economie. Waar dat mogelijk is vereenvoudigen we de structuren en regelgeving.

Maatgerichte begeleiding en loonkostenondersteunende en -verlagende maatregelen zijn daarbij twee onlosmakelijk verbonden instrumenten. Met dat doel wordt de sociale economie verder vereenvoudigd tot twee pijlers: een pijler maatwerkbedrijven voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt - rekening houdend met het principeakkoord-maatwerk - en een pijler lokale diensten voor ondersteuning in het aanbieden van maatschappelijk verantwoorde diensten die economisch niet rendabel zijn. De klaverbladfinanciering voor lokale diensteneconomie binnen andere beleidsdomeinen wordt structureel verankerd. Alle werkvormen worden onder die twee pijlers (of een combinatie ervan) gepositioneerd.

Het ondersteuningsaanbod aan sociale economiebedrijven wordt hervormd op basis van de behoeften van de sector en met het oog op de vereenvoudiging en ondersteuning van innovatie in de sociale economie.

Om de doorstroom van sociale economie naar reguliere bedrijven te bevorderen wordt een beleidskader uitgewerkt voor een versterkte begeleiding op de werkvloer. We werken ook het rugzakprincipe verder uit met het oog op een optimale doorstroom van kansengroepen op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt en het rendementsverlies van de doelgroepmedewerker. Maatwerkbedrijven die voldoende doelgroepmedewerkers tewerkstellen krijgen ondersteuning. Met duidelijke afspraken tussen de reguliere en sociale economie voorkomen we concurrentievervalsing."

Een eenduidig kader voor de inschakeling van doelgroepen op de reguliere arbeidsmarkt

"Werkgevers en werknemers zien vaak door de bomen het bos van de tewerkstellingsmaatregelen niet meer. Daarom heroriënteren we de bestaande tewerkstellingsmaatregelen naar een eenduidig kader om inschakeling van doelgroepen op de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen. Die instrumenten moeten voldoen aan de regels voor staatsteun. We evalueren de instrumenten die onlangs zijn uitgewerkt voor de integratie van personen met een handicap afhankelijk van het bereik van de doelgroep, het uitstroomresultaat naar werk en de vereenvoudiging van de procedures. "

"In functie van de afwikkeling van het belangenconflict met de federale overheid over het doelgroepenbeleid neemt de Vlaamse Regering alle gepaste maatregelen om een sterk eigen doelgroepenbeleid te ontwikkelen."

De bevoegdheid van het beleidsveld sociale economie

Om de politieke en financiële verantwoordelijkheden tussen de ministers bevoegd voor Werk en Sociale Economie te bepalen werd een principekader voor de uitvoering van de tewerkstellingsmatrix afgesproken. Waarbij 'Het beleidsveld Sociale Economie verantwoordelijk is voor de uitwerking van de modules van collectieve inschakeling (minstens 5 VTE op dezelfde werkvloer) en bij doorstroom vanuit de sociale economie gedurende de periode van terugkeergarantie voor de eventuele modules loonpremie, de begeleiding en immateriële arbeidspostaanpassing', afgestemd op de individuele inschakeling binnen het beleidsveld Werk.¹

Impact

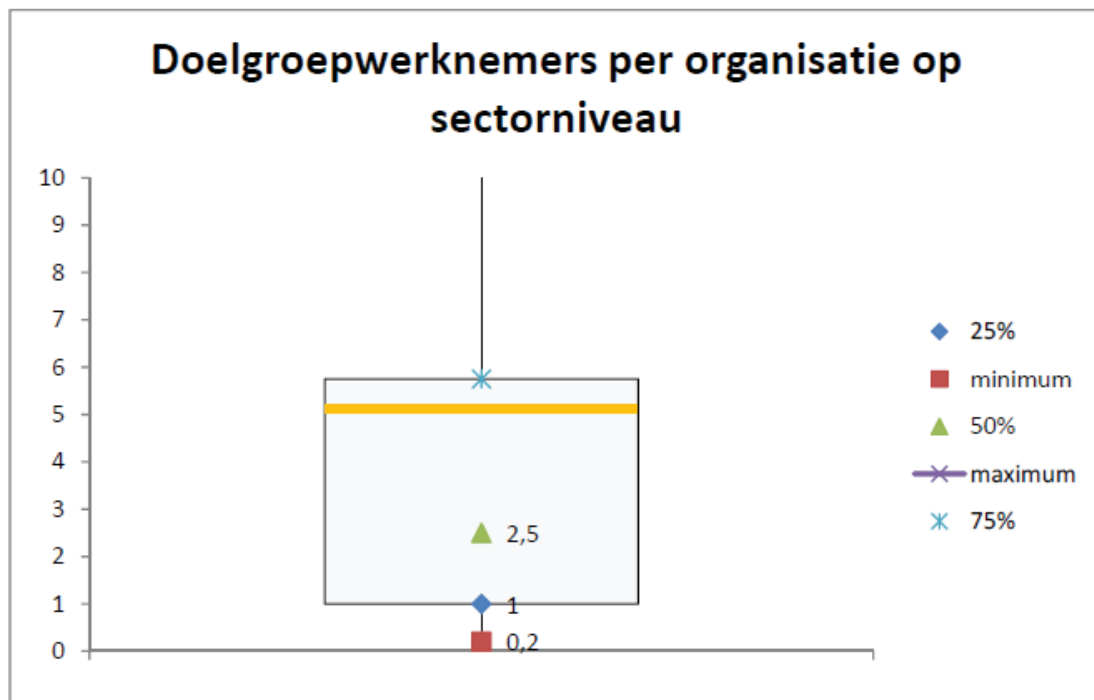
¹ het principe-akkoord werd onderschreven door de sectorale werkgevers en werknemersorganisaties, het gebruikersoverleg Handicap & Arbeid, het Vlaams netwerk waar armen het woord nemen, Vosec vzw met het akkoord van het Vlaams Parlement en de partners binnen VESOC

De ondergrens van 5 VTE is een politieke afspraak tussen de ministers van Werk en Sociale Economie en biedt dus geen vrijheidsgraden ten aanzien van de decretale invulling.

Op vraag van de Vlaamse Regering wordt de impact van deze beslissing op de huidige situatie geschetst.

De impact van deze bevoegdheidsverdeling op organisatieniveau is visueel voorgesteld in onderstaande boxplot. Deze grafiek geeft collectief (op sectorniveau) het aantal tewerkgestelde doelgroepwerknemers per organisatie weer. Het minimum aantal VTE dat door een organisatie ingeschakeld wordt is 0,2 VTE. Het maximum aantal VTE dat tewerkgesteld wordt door een organisatie in het kader van de lokale diensteneconomie is 127 VTE (deze waarde valt buiten het bereik van onderstaande grafiek).

Deze grafiek maakt ook duidelijk dat de helft van de lokale diensteneconomieorganisaties 2,5 VTE of minder tewerkstelt en bijna 75% van de organisaties minder dan 5 VTE tewerkstelt, en dus in principe niet voldoet aan de minimale schaalgrootte van 5 VTE.

Het idee achter de collectieve inschakeling is een schaalgrootte die het mogelijk maakt om inschakelingstrajecten aan de organisatie toe te kennen in functie van de individuele begeleiding van doelgroepwerknemers gekoppeld aan een stuk gemeenschappelijk ontwikkelingstraject. Puur theoretisch begint 'collectief' bij 2 personen. In het principeakkoord werd 5 VTE als ondergrens vooropgesteld. Deze keuze is eerder pragmatisch gemaakt op basis van de huidige minimale ratio doelgroep/omkadering die in de regelgeving werd vastgelegd. De decreetgever is van mening dat dit een minimale schaalgrootte is om zich als werkgever efficiënt te organiseren. Met de invulling van collectieve inschakeling (minstens 5 VTE op dezelfde werkvloer) werd zo een ondergrens voor dit decreet gedefinieerd.

Werkgevers die inschakeling voor één persoon of een kleinere groep mensen wensen te realiseren, zullen conform de tewerkstellingsmatrix een beroep kunnen doen op modules van individuele inschakeling.

De plaats binnen de organisatie waar de mensen ingeschakeld worden, is voor de decreetgever ondergeschikt aan het traject en het perspectief dat de mensen geboden wordt. Het begrip 'werkvloer' verwijst in die zin naar de standplaats van de begeleider die dezelfde moet zijn als die van de doelgroepwerknemer.

JURIDISCH KADER

Voor de huidige maatregelen is de volgende **Vlaamse regelgeving van toepassing**:

1. Het Decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie
2. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 betreffende de lokale diensteneconomie
3. Het Ministerieel besluit van 17 december 2008 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 houdende de lokale diensteneconomie

Naar de huidige maatregel wordt eveneens verwezen in andere regelgeving. Hiermee moet rekening worden gehouden bij het opstellen van de nieuwe regelgeving. De huidige maatregel wordt in het beschikkend gedeelte van de volgende **Vlaamse regelgeving genoemd**:

1. Het Decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.
2. Het Decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd. Meer specifiek artikel 12.
3. Het Decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Meer specifiek artikel 5 en 15.
4. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie. Meer bepaald artikelen 54, 60, 69 bis en 69 ter.
5. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2001 tot regeling van de subsidiëring van de diensten voor logistieke hulp en aanvullende thuiszorg, artikel 1 en 11 quinquies.
6. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2008 houdende de voorwaarden voor toestemming voor en subsidiëring van lokale diensten buurtgerichte kinderopvang . Meer specifiek artikelen 1, 2, 24, 31 en 33.
7. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2008 betreffende de erkenning van initiatieven huisbewaarder in de sociale huisvesting in het kader van de lokale diensteneconomie. Meer specifiek artikelen 1, 2, 3, 6, 7 en 8.
8. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2009 houdende de voorwaarden voor de erkenning en subsidiëring als gemandateerde voorziening, coördinatiepunt en flexibele opvangpool van doelgroepwerknemers. Meer specifiek artikelen 1, 53, 54, 63, 64 en 69.
9. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

10. Het Ministerieel Besluit van 3 februari 2009 tot bepaling van de voorwaarden waaronder de kosten voor het invullen van de functie van een conciërge in aanmerking genomen worden voor de berekening van de gewestelijke sociale correctie. Meer specifiek artikel 1.
11. Het Besluit van de administrateur-generaal van 22 december 2008 houdende subdelegatie van sommige bevoegdheden aan personeelsleden van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale economie. Meer specifiek artikel 9.

Bij de implementatie van de maatregel dient rekening te worden gehouden met de volgende **Europese Regelgeving**:

1. Artikel 107 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.
2. Beschikking (EG) nr. 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

Impact Europees DAEB kader

De Europese Commissie heeft op 20 december 2011 de nieuwe Europese regelgeving inzake DAEB goedgekeurd. Dit vernieuwd Europees kader is van kracht sinds 31 januari 2012. Het decreet betreffende de Lokale Diensten economie moet met de nieuwe Europese regelgeving in overeenstemming worden gebracht. De vernieuwde Europese beschikking bakent diensten van algemeen belang duidelijker af, maar is ook strenger ten aanzien van de compensaties die worden toegekend aan de dienstverleners belast met een DAEB.

Bij het belasten van een onderneming met het beheer van een DAEB dienen niet enkel de parameters voor de berekening, monitoring en herziening van de compensatie te worden bepaald, maar ook een extra beschrijving van het compensatiemechanisme.

De lokale diensteneconomie ressorteert onder de Europese beschikking betreffende 'diensten van algemeen economisch belang'. Dit zijn diensten van economische aard, die door de overheid aan organisaties zijn opgedragen in het kader van het realiseren van het algemeen belang. Vaak zijn het diensten die de overheid in het algemeen belang vindt, maar die alleen op een gewenste manier kunnen worden aangeboden met behulp van specifieke sturing en (eventueel) financiering van de overheid. Het gaat vaak om dienstverlening die door de markt als niet-rendabel wordt beschouwd.

Met betrekking tot de lokale diensteneconomie is dit DAEB-kader op twee manieren van toepassing:

1. De dienstverlening, als invulling van een maatschappelijke nood, die wordt voorzien door de lokale diensteneconomie onderneming, tenzij deze niet economisch zou zijn;
2. De inschakeling en begeleiding van de doelgroepwerknemers.

Voorliggend wetgevend initiatief focust zich, voornamelijk, op de inschakeling en begeleiding van doelgroepwerknemers. De invulling van het DAEB-kader rond de dienstverlening is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgevende Vlaamse of lokale overheid, en wordt dan ook niet nauwer bepaald in voorliggend wetgevend initiatief.

Hoewel momenteel in het lokale diensteneconomiedecreet wordt verwezen naar de Europese DAEB-regels, is de maatregel niet volledig in overeenstemming met de huidige DAEB invulling en bijgevolg ook niet met de Europese regels. In de huidige vorm kan de subsidiëring eerder als staatsteun (en derhalve als verdoken staatsteun) gekwalificeerd worden. Het statuut van werknemer of werkzoekende maakt in de context van staatsteun,

met name het economisch voordeel dat de begunstigde onderneming krijgt, geen enkel verschil.

Derhalve dient het bestaande decreet betreffende de lokale diensteneconomie aangepast te worden. Concreet gaat het om de tweede deeldoelstelling (zie infra) en de daaraan gekoppelde financiering:

1. Er dient een nieuw transparant en objectief compensatiemechanisme worden uitgewerkt. Alle bepalingen met betrekking tot compensaties en vergoedingen moeten onderbouwd en hervormd worden in de DAEB-logica. De vergoedingen zijn immers de compensatie voor de geleverde openbare dienst en geen premie of subsidie meer. De loon- en omkaderingspremie, zoals gekend in het huidige decreet betreffende de lokale diensteneconomie, wordt hervormd naar een vergoeding.
2. Daaruit voortvloeiend dient de dienst, toegewezen aan de onderneming, duidelijk geformuleerd en afgebakend te worden. Deze dienst, de competentieversterkende tewerkstelling en kwalitatieve begeleiding, is als dusdanig een vertaling van de tewerkstelling en begeleiding in het huidige decreet op de lokale diensteneconomie.

Bovenstaande houdt in dat een aantal veranderingen in het nieuwe decreet ten opzichte van het huidige decreet louter aanpassingen zijn in het kader van het vernieuwde Europese DAEB-besluit. Deze wijzigingen worden bijgevolg niet uitgewerkt in de opties (zie infra), gezien het slechts de uitwerking is van Europese normering. Bij het niet doorvoeren van deze aanpassingen bestaat het risico dat de financiering die in het kader van het decreet betreffende de lokale diensteneconomie betaald wordt, door Europa als niet-toegelaten staatsteun wordt gekwalificeerd, en derhalve moet worden teruggevorderd bij de lokale diensteneconomieondernemingen. Dit met terugwerkende kracht, wat desastreuze gevolgen zou hebben voor het werkveld.

2.3 Doelstelling

DOELSTELLINGEN DECREET

Algemeen beoogt het decreet een vereenvoudigd en afgestemd kader voor de collectieve inschakeling van personen met nood aan een individueel passend en competentieversterkende inschakelingstraject en kwalitatief begeleiding waarbij een kader wordt gecreëerd dat doorgroei en doorstroom van doelgroepwerknemers stimuleert en dit binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisaties. Deze inschakeling wordt gekoppeld aan het realiseren van dienstverlening die inspeelt op lokale, maatschappelijke noden en die wordt geïnitieerd vanuit de overheid.

Voor de uitwerking van deze impactanalyse kiezen we ervoor om deze brede doelstelling te ontrafelen in deeldoelstellingen waarbij deze telkens dienen als basis voor verdere analyse. Hierbij worden steeds de efficiëntie en de effectiviteit, de afstemming met het brede werkgelegenheidsbeleid, de Europese regelgeving en de ambitie tot vereenvoudiging voor ogen gehouden.

1. **Een eerste deeldoelstelling:** Het organiseren van een vangnet voor doelgroepwerknemers die omwille van de beperkte steunintensiteit en de steunduur in de Europese groeiprijstellingsverordening, niet terecht kunnen in het maatwerk bij collectieve inschakeling of in andere tewerkstellingsmaatregelen, maar die wel nood hebben aan een individueel passende en competentieversterkend inschakelingstraject en kwaliteitsvolle begeleiding.

2. **Een tweede deeldoelstelling:** het aanbieden van een individueel passende en competentieversterkende inschakelingstraject aan de doelgroepwerknemers en het kwalitatief begeleiden van de doelgroepwerknemers op de werkvloer.

3. **Een derde deeldoelstelling:** het creëren van een kader waarbinnen doorgroei en doorstroom van de doelgroepwerknemers gestimuleerd worden.

4. **Een vierde deeldoelstelling** het realiseren van dienstverlening die inspeelt op de lokale, maatschappelijke noden en het streven naar inschakelingstrajecten binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisatie.

3 Opties

In dit hoofdstuk worden de verschillende opties besproken om de hoger vermelde deeldoelstellingen te realiseren. Elke deeldoelstelling wordt afzonderlijk behandeld omdat de aard van de problemen en de mogelijke oplossingen een afzonderlijke afweging noodzakelijk maken.

Volgende opties worden onderzocht:

1. Opties voor het aanbieden van een vangnet voor doelgroepwerknemers.
2. Opties voor het creëren van een kader dat doorgroei en doorstroom van de doelgroep stimuleert.
3. Opties voor het realiseren van dienstverlening die inspeelt op de lokale, maatschappelijke noden en het streven naar inschakelingstrajecten binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisatie.

De opties voor het aanbieden van individueel passende en competentieversterkende tewerkstelling aan de doelgroepwerknemers en kwalitatief begeleiden van de doelgroepwerknemers op de werkvloer en de daaraan gekoppelde financieringsmechanisme worden niet verder besproken, aangezien deze rechtstreeks voortvloeien uit het feit dat de deeldoelstelling slechts vertaald dient te worden binnen het Europese DAEB-kader.

3.1 Opvangnet voor doelgroepwerknemers

OPTIE 1: NULOPTIE: HUIDIG DECREET

Er blijft één specifieke doelgroep behouden op basis van objectieve, kwantitatieve kenmerken: werkloosheidsduur en scholingsgraad. Het is een eenvoudig categoriaal systeem, dat evenwel geen aandacht heeft voor de individuele noden en de individuele context van de doelgroepwerknemers.

OPTIE 2: CATEGORIALE BENADERING VAN DOELGROEPEN

Er wordt een meer uitgebreide categoriale verdeling gemaakt op basis van criteria zoals werkloosheidsduur, scholingsgraad, leeftijd, etniciteit, geslacht in sectoren met een onevenwichtige genderverdeling,... Door de combinatie van indicatoren worden er categorieën gecreëerd van doelgroepwerknemers die in aanmerking komen voor de inschakeling binnen dit decreet.

OPTIE 3: WERKEN MET INDICERING

De indicering van de situatie en de noden van een werkzoekende bepalen de nood aan competentieversterkende inschakeling en kwaliteitsvolle begeleiding. De inschaling gebeurt op individuele basis na indicering van de nood aan competentieversterking en begeleiding. Hierbij wordt rekening gehouden met de persoonlijke situatie van de potentiële doelgroepwerknemer en met zijn vermogen om, mits een periode van

competentieversterking en begeleiding, door te stromen naar een tewerkstelling binnen het normaal economisch circuit. Deze aanpak gaat verder dan de categoriale benadering van doelgroepen, in die zin dat er per werkzoekende een indicering plaats vindt en wordt bepaald of deze in aanmerking komt voor ondersteuning in het kader van dit decreet. Deze doelgroepwerknemers hoeven hierbij niet noodzakelijk te behoren tot 'standaardcategorieën'.

3.2 Er wordt een kader gecreëerd dat doorgroei en doorstroom van de doelgroep stimuleert

OPTIE 1: NULOPTIE: HUIDIG DECREET

In het huidig systeem is de intentie tot doorstroom opgenomen in de regelgeving, maar is hieraan geen specifieke uitvoeringsmodaliteit gekoppeld. Doorstroom wordt vooropgesteld als doelstelling, maar er wordt geen kader of mechanisme uitgewerkt. Doorstroom kent geen verplichtend of automatisch karakter. De lokale diensteneconomieondernemingen realiseren zelf doorstroom door samenwerkingsverbanden met reguliere ondernemingen of door doorstroomplaatsen te creëren binnen de eigen organisatie, maar de ondernemingen kiezen vrijwillig voor de realisatie ervan.

OPTIE 2: VRIJWILLIGE DOORSTROOM BINNEN UITGEWERKT DOORSTROOMKADER

In dit systeem is de intentie tot doorstroom opgenomen in de regelgeving en wordt er een doorstroomkader uitgewerkt en ondersteund door de Vlaamse Regering. Doorstroom kent echter geen verplichtend of automatisch kader, maar bestaat uit een vrijwillig traject. De doelgroepwerknemer beslist zelf, in samenspraak met de lokale diensteneconomieonderneming, of doorstroom een onderdeel vormt van het persoonlijk loopbaanperspectief. Beslist de doelgroepwerknemer om door te stromen, na een periode van kwaliteitsvolle begeleiding en competentieversterking, dan wordt de doelgroepwerknemer hierin ondersteund. Deze ondersteuning bestaat enerzijds uit een luik begeleiding bij het zoeken naar een passende functie met indien nodig nog de passende ondersteuning en anderzijds een begeleide tijdelijke stage bij de nieuwe werkgever. Dit laatste maakt een terugkeer aan het einde van de stage mogelijk voor wie uiteindelijk geen passende job vond.

OPTIE 3: VERPLICHTE DOORSTROOM BINNEN UITGEWERKT DOORSTROOMKADER

In dit systeem wordt de competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding van de doelgroepwerknemer een tijdelijke ondersteuning, waarbij de doelgroepwerknemer verplicht dient door te stromen of uit te stromen naar een meer gepaste maatregel na een bepaalde periode. Dit systeem vertrekt vanuit de idee dat na deze periode de nood aan competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle begeleiding niet hoog genoeg meer is of te hoog is om ondersteuning te krijgen in het kader van dit decreet. Een evaluatie na een vaste periode oordeelt over 'de nood aan ondersteuning'. Om deze doorstroom te realiseren wordt een doorstroomkader uitgewerkt. Zonder de kwaliteit van de dienstverlening in het gedrang te brengen, wordt een kader uitgewerkt om "doorstroomklare" mensen te begeleiden naar een job op de reguliere arbeidsmarkt. Dat doorstroomkader bestaat enerzijds uit een luik begeleiding bij het zoeken naar een passende functie met indien nodig nog de passende ondersteuning en anderzijds een begeleide tijdelijke stage bij de nieuwe werkgever. Dit laatste maakt een terugkeer aan het einde van de stage mogelijk voor wie uiteindelijk geen passende job vond.

3.3 Hierbij wordt dienstverlening gerealiseerd, door kwaliteitsvolle en duurzame organisaties, die inspeelt op lokale, maatschappelijke noden

Zoals reeds in de inleiding werd aangehaald wil de lokale diensteneconomie inschakeling van personen die moeilijk hun weg vinden naar de arbeidsmarkt koppelen aan de invulling van lokale noden. Het is precies deze meerwaarde, het voorzien in de invulling van lokale noden, dat de lokale diensteneconomie onderscheid van andere inschakelingsinitiatieven binnen de sociale economie. De LDE wil investeren in diensten en activiteiten die inspelen op maatschappelijke noden. Maatschappelijke nood is een containerbegrip dat niet af te bakenen valt in een enge definitie. Het huidige decretaal kader stelt dat de lokale dienstverlening aanvullend moet zijn op reeds bestaande dienstverlening opdat de lokale dienstverlening erkend kan worden binnen de lokale diensteneconomie (zie *infra*). Deze focus dient behouden te blijven, zonder te vervallen in een rigide of inconsistent aftoetsen van projectvoorstellen. Er dient dus een nieuw kader te worden uitgewerkt voor het aftoetsen van de aanvullendheid van de lokale dienstverlening, de aanvullendheid die de maatschappelijke noodzaak van deze diensten karakteriseert. Een aantal opties zijn hier voorhanden. De impact van elk van deze opties wordt in het volgende onderdeel uitgewerkt (zie *supra*).

Om de kwaliteitsvolle begeleiding en de competentieversterkende inschakeling van doelgroepwerknemers te kunnen garanderen en om de kwaliteitsvolle en toegankelijke dienstverlening te kunnen verstrekken, dient de organisatie, naar inzien van de decreetgever, te voldoen aan een aantal voorwaarden. Continuïteit van de dienstverlening speelt hier een cruciale rol, niet alleen naar de inschakelingstrajecten toe, maar ook naar de dienstverlening. Maar de praktijk leert ons dat bijvoorbeeld de kleinschaligheid van de lokale diensteneconomieondernemingen een gevaar vormt voor deze kwaliteit en continuïteit en dus voor de inschakeling van de doelgroepwerknemers. Bovendien vormt de kleinschaligheid van het merendeel van de projecten ook een probleem voor de omkadering. De decreetgever is dan ook van mening dat een bepaalde schaalgrootte de efficiëntie en de effectiviteit van de ingezette middelen ten goede zou komen. Om aan deze minimale grootte te kunnen voldoen moet de (lokale) nood, waarop de dienstverlening is gestoeld, voldoende groot zijn, zodat het project een minimale schaalgrootte kan garanderen. Intergemeentelijke samenwerking kan hierbij een instrument zijn om aan deze eis te voldoen. De impact van deze opties en keuzes wordt, zoals in hoofdstuk 2 aangegeven, niet verder uitgewerkt gezien het een politieke afspraak betreft.

Kwaliteit van de inschakeling en de dienstverlening worden hoog in het vaandel gedragen. Daarnaast is de lokale diensteneconomie ingebed in de sociale economie, waardoor noodzakelijk een aantal voorwaarden voorop worden gesteld in verband met sociaal ondernemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit is op zich geen nieuw gegeven. Ook in het huidige decreet neemt de definitie van sociale economie, sociaal ondernemerschap een maatschappelijk ondernemen een voorname plaats in. Deze elementen worden dan ook niet verder uitgewerkt in deze reguleringssimpactanalyse.

Met dit geheel aan voorwaarden wenst de decreetgever het karakter en de eigenheid van de sociale economie, waartoe de lokale diensteneconomie behoort te garanderen. Een laatste element dat hiertoe kan bijdragen is de organisatievorm, die nauw samenhangt met de plaats die sociaal ondernemerschap inneemt en de manier waarop wordt omgegaan met winst. Ondernemingen die handelen binnen de sociale economie, waartoe ook lokale diensteneconomieondernemingen worden gerekend, dienen in de eerste plaats maatschappelijke meerwaarden te realiseren. Het winstprincipe dient hier van ondergeschikt belang te zijn. De opties uitgewerkt rond de organisatievorm geven hier in meer of mindere mate uiting aan.

Opties voor de organisatievorm

OPTIE 1: NULOPTIE: HUIDIG DECREET

Het doel van de lokale diensteneconomie is het realiseren van maatschappelijke dienstverlening door de inschakeling van doelgroepwerknemers. Het is geenszins de bedoeling om commerciële en reguliere diensten op te zetten. De lokale diensteneconomie wil net inhaken op een aantal niches die omwille van kostprijs, bereik of specificiteit niet vermarktbaar of toegankelijk zijn. De lokale diensteneconomie kan enkel een aanbod doen daar waar het reguliere circuit in gebreke blijft. Daarom kunnen enkel vzw's, lokale en provinciale overheden erkend worden.

OPTIE 2: BEHOUDEN VAN SOCIALE PRINCIPES

De maatschappelijke dienstverlening door de inschakeling van doelgroepwerknemers blijft centraal staan. De sociale principes, zoals omvat door de definitie van de sociale economie blijft dan ook centraal staan. De optie geeft ook de mogelijkheid aan vso's (vennootschappen met sociaal oogmerk) om als lokale diensteneconomieonderneming doelgroepwerknemers in te schakelen en een maatschappelijke, aanvullende dienstverlening op te zetten. Vennootschappen met sociaal oogmerk zijn handelsvennootschappen die als hoofdactiviteit een industriële- of commerciële kunnen hebben, maar waarbij het sociaal, maatschappelijk oogmerk centraal blijft staan. De winst dient te worden geïnvesteerd in het sociaal doel dat in de statuten werd vastgelegd. De principes voor de dienstverlening dienen wel gegarandeerd te zijn: geen verdringing van bestaande tewerkstelling veroorzaken, ingebed zijn in het lokale socio-economische weefsel, aanvullend zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod, kwaliteitsvol en toegankelijk zijn, en ofwel niet-economisch zijn ofwel gefinancierd binnen DAEB-kader.

OPTIE 3: VRIJE MARKT SPEELT

De lokale diensteneconomieondernemingen worden aan geen voorwaarden omtrent juridische vorm onderworpen. Uitgangspunt is dat de sector zichzelf reguleert doordat de ondernemingen die geen maatschappelijke en sociale meerwaarden naleven en geen sociale principes hanteren op termijn minder of geen opdracht en dus geen financiering zullen ontvangen van het bevoegd lokaal bestuur of van het Vlaams belendend domein. Dit met de idee in het achterhoofd dat de kwaliteit van de inschakeling van doelgroepwerknemers en van de dienstverlening best gegarandeerd wordt door lokale diensteneconomieondernemingen die bewust kiezen voor sociaal ondernemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Maar ook ruimer, dat deze, door dezelfde reden, minder klanten zullen hebben en dus gaandeweg zullen verdwijnen. Hierbij gaan we ervan uit dat de klanten kiezen voor maatschappelijke dienstverlening en niet voor marktdiensten. De normale marktwerking vindt hier plaats.

Opties voor de aanvullendheid dienstverlening:

De lokale diensteneconomie ressorteert onder de Europese beschikking betreffende de 'diensten van algemeen economisch belang'. Dit zijn diensten van economische aard, die door de overheid aan organisaties zijn opgedragen in het kader van het realiseren van het algemeen belang. Vaak zijn het diensten die de overheid in het algemeen belang vindt, maar die alleen op een gewenste manier kunnen worden aangeboden met behulp van specifieke sturing en (eventueel) financiering van de overheid. Het gaat vaak om dienstverlening die door de markt als niet-rendabel wordt beschouwd.

Met betrekking tot de lokale diensteneconomie is dit DAEB-kader op twee manieren van toepassing:

1. De dienstverlening, als invulling van een maatschappelijke nood, die wordt voorzien door de lokale diensteneconomieonderneming, tenzij deze niet economisch zou zijn;
2. De inschakeling en begeleiding van de doelgroepwerknemers.

Over het karakter van de dienstverlening bestaat met andere woorden geen discussie. Het nieuwe wetgevend initiatief blijft, net als het bestaande decreet betreffende de lokale diensteneconomie, aanvullende, maatschappelijke dienstverlening voorop stellen. Deze dienstverlening dient dan ook aan een aantal voorwaarden te voldoen:

1. geen verdringing van bestaande tewerkstelling veroorzaken;
2. ingebed zijn in het lokale socio-economische weefsel;
3. aanvullend zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod;
4. kwaliteitsvol en toegankelijk zijn;
5. en ofwel niet-economisch zijn ofwel binnen het DAEB-kader ressorteren.

De vraag is echter wie oordeelt over de aard van deze aanvullende, maatschappelijke dienstverlening.

OPTIE 1: NULOPTIE: HUIDIG DECREET

In dit systeem bezorgt de lokale diensteneconomieonderneming een aanvraag tot erkenning aan het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. Deze aanvraag tot erkenning bevat een opdracht voor de dienstverlening van de lokale overheid of het Vlaams belendend domein, conform de Europese DAEB richtlijn. Bij ontvangst van de aanvraag, oordeelt het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie over, onder andere, het aanvullend karakter van de lokale dienstverlening. Lokale diensteneconomieondernemingen waarvan de dienstverlening niet voldoet aan het criterium 'aanvullendheid', kunnen geen inschakelingstrajecten toegewezen krijgen. De aanvraag tot toetsing van het aanvullend karakter van de dienstverlening dient te worden vergezeld van een opdrachtverlening van de bevoegde lokale/Vlaamse overheid en van een advies van het RESOC of lokaal forum werkgelegenheid (afhankelijk of de dienstverlening het zorggebied van de lokale werkwinkel al dan niet overschrijdt). Dit advies focust zich op de beschikbaarheid van doelgroepwerknemers in de regio, het belang van de dienstverlening in het kader van het regionaal tewerkstellingsbeleid en op het eventueel samenvallen van de dienstverlening met lokale aanbieders. Op die manier worden ook de lokale stakeholders en sociale partners betrokken.

OPTIE 2: BELENDEND DOMEIN / LOKALE OVERHEID

In dit systeem is het niet langer het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie die oordeelt over het aanvullend karakter van de dienstverlening, maar het lokaal bestuur of het Vlaamse belendend domein bevoegd voor de dienstverlening. De Vlaamse of lokale overheid is als opdrachtgever van de dienstverlening verantwoordelijk voor de invulling van deze dienstverlening. De dienstverlening kan geen verdringing van bestaande tewerkstelling veroorzaken binnen of buiten de lokale diensteneconomieorganisatie. De dienstverlening dient ingebed te zijn in het lokale socio-economisch weefsel, dient aanvullend te zijn ten opzichte van het reeds bestaande lokale aanbod en dient kwaliteitsvol en toegankelijk te zijn. De dienstverlening moet van niet-economische aard zijn of dient als dienst van algemeen economisch belang ingevuld te worden. De toetsing van de voorwaarden dient te gebeuren op het niveau van de opdrachtgevende overheid, die de verantwoordelijkheid van de toetsing draagt. De opdrachtgevende overheid attesteert dat de dienstverlening voldoet aan deze voorwaarden, na een voorafgaande impactanalyse te hebben uitgevoerd. Deze

impactanalyse dient minimaal gestoeld te zijn op een raadpleging van de lokale stakeholders. Indien de beslissing van de opdrachtgevende overheid kennelijk geen kwaliteitsvolle impactanalyse en/of geen representatieve raadpleging van de lokale stakeholders en/of geen kwaliteitsvolle toetsing van de voorwaarden betreffende de dienstverlening bevat, kan de Vlaamse Regering geen inschakelingstrajecten toewijzen aan de aan de beslissing van de opdrachtgevende overheid gekoppelde dienstverlenende organisatie.

4 Effecten

Bij onderstaande effectbeschrijving wordt dezelfde indeling gehanteerd als in hoofdstuk 3. In wat volgt worden dus de effecten besproken van de verschillende opties die bij de vier deeldoelstellingen opgesomd werden.

Aangezien alle af te wegen opties met betrekking tot de lokale diensteneconomie grosso modo effecten zullen hebben op dezelfde betrokkenen, worden in een inleidend hoofdstuk alle doelgroepen en betrokken partijen eenmaal opgesomd. Per optie zal geduid worden voor welke van de opgesomde doelgroepen welke effecten verwacht kunnen worden.

De specifieke **effecten op Brussel** zijn te bekijken in het licht van de bevoegdheidsregeling van de gewestmaterie. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid. Hiermee wordt het advies 50.048/I/V van 24 augustus 2011 van de afdeling Wetgeving van de Raad van State gevolgd, waarbij gesteld wordt dat de regelgeving sociale economie niet de bijstand aan personen met een handicap dan wel de ondersteuning van sociaal ondernemerschap beoogt. Deze regelgeving op zich heeft dus geen effecten op Brussel, gezien het decreet daar niet geldt.

De specifieke **effecten op Europa** zijn te bekijken in het licht van de het EU-werkingsverdrag. Voor de Vlaamse regelgeving met betrekking tot lokale diensteneconomie zijn voornamelijk de Europese regels inzake staatsteun het DAEB-kader van belang. Waar relevant, zullen de specifieke gevolgen vermeld worden.

De **effecten op Kinderen/JOKER** zijn onbestaande en worden dan ook niet meegenomen in de effectanalyse.

De specifieke **effecten op armoede** zijn relevant en positief in die zin dat de problematieken die gerelateerd zijn aan armoede in de nieuwe indiceringsmethodiek een plaats krijgen en dus een positieve impact hebben op de kans om in aanmerking te komen voor competentieversterkende inschakeling en kwaliteitsvolle begeleiding.

De **effecten op het brede Vlaamse Werkgelegenheidsbeleid** zijn positief. De hervorming en afstemming van de maatregelen werd van bij start gekaderd en afgestemd binnen het bredere Vlaamse Werkgelegenheidsbeleid.

Er is geen directe impact van deze hervorming op **het federale beleid**, maar gelet op de geformuleerde ambities op het vlak van regionalisering werd in de verdere uitwerking rekening gehouden met bestaande federale tussenkomsten, die verschillen naar gelang de beoogde doelgroep en tussen de bestaande maatregelen.

De kosten en bateneffecten zijn geldelijk zeer moeilijk waardeerbaar en zullen in de tabel weergegeven worden met een waardescore van 5 tot -5, naargelang het een baat (1 tot 5), kost (-1 tot -5) of neutraal (0) effect is. De scores worden gegeven voor de globale effecten bij alle doelgroepen.

De inschaling is gebeurd door de leden van de projectcel (zie consultatie) van het beleidsdomein, die een gewogen inschatting hebben gemaakt op basis van risico's, het gelijkheidsbeginsel, doelmatigheid, effectiviteit en efficiëntie.

4.1 Doelgroepen en betrokken partijen

1. De doelgroepwerknemers zijn als finale begunstigden van het inschakelingstraject de belangrijkste doelgroep van de regelgeving. Ze zijn gebaat bij een goed georganiseerde, kwaliteitsvolle competentieversterkende inschakeling en begeleiding. Wijzigingen aan de regelgeving kunnen dan ook ten opzichte van hen concrete gevolgen hebben.
2. De lokale diensteneconomieondernemingen dienen zich, als aanbieders van het inschakelingstraject voor doelgroepwerknemers en de maatschappelijk gewenste dienstverlening, te houden aan de geldende regelgeving en zijn daarmee de rechtstreekse doelgroep van het regelgevend initiatief dat voorligt. De huidige sector van de lokale diensteneconomieondernemingen kan opgesplitst worden naar juridische organisatie (vzw versus publiekrechtelijke rechtspersonen), naar dienstverlening (verscheidenheid aan initiatieven gaande collectieve diensten zoals buurtinitiatieven naar persoonlijke diensten zoals logistieke hulp en aanvullende thuiszorg), en naar financiering (financiële ondersteuning door lokaal bestuur of door Vlaams belendend domein zoals het beleidsdomein welzijn, toerisme, sport, wonen, energie,...). De effecten voor de lokale diensteneconomieondernemingen staan in principe los van deze opsplitsing en hebben bijgevolg betrekking op alle ondernemingen die voor ondersteuning vanuit onderliggend regelgevend initiatief in aanmerking komen.
3. De huidige initiatieven lokale diensteneconomie worden gefinancierd vanuit de idee van klaverbladfinanciering. Het uitgangspunt bij het klaverbladmodel is dat iedereen die baat heeft bij de diensten die worden aangeboden, zijn steentje bijdraagt om het geheel te betalen:
 - a) De Vlaamse overheid draagt vanuit het beleidsdomein sociale economie bij voor de tewerkstelling en begeleiding van de doelgroepwerknemers en de participatieve manier van werken;
 - b) De federale overheid komt tussen voor rendementsverlies;
 - c) De dienstverlenende overheid betaalt voor de dienstverlening en dus voor de invulling van een maatschappelijke nood;
 - d) De klant betaalt voor het gebruik van de dienstverlening.

Door het gebruik van dit model moet er een onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds 'Vlaamse klaverbladen' en anderzijds 'lokale klaverbladen'. De Vlaamse klaverbladen worden voornamelijk gefinancierd door de functionele minister bevoegd voor het domein waarin de dienstverlening zich bevindt (bijvoorbeeld bij thuishulp is dit de minister van welzijn) en de minister van sociale economie (deze betaalt voor de tewerkstelling van doelgroepwerknemers). Het gaat om een aanbod complementair aan een bestaande gereguleerde dienstverlening op Vlaams niveau waarvoor men dan een specifiek kader creëert. Indien een inhoudelijk bevoegde Vlaamse minister en de Vlaamse minister van Sociale Economie beslissen hun middelen gezamenlijk in te zetten en men een nieuw kader op Vlaams niveau creëert, worden de modaliteiten op vlak van werking, kwaliteit en prijssetting steeds gezamenlijk door de inhoudelijk bevoegde Vlaamse minister en de Vlaamse minister van Sociale Economie vastgelegd in een uitvoeringsbesluit. In dit kader werden reeds 6 klaverbladen verankerd: aanvullende thuishulp, occasionele en flexibele kinderopvang, buurtgerichte kinderopvang, groenjobs, MINA-werkers, buurtsport en de huisbewaarders in de sociale huisvesting. Daarnaast is er een samenwerking in het kader van toerisme en lijnspotters.

Een aantal betrokken partijen van voorliggend wetgevend initiatief zijn dan ook terug te voeren naar de betrokkenen bij deze klaverbladfinanciering:

- a) Het **beleidsdomein sociale economie** waarbij
 - a. het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie instaat voor de uitbetaling en de opvolging van de betrokken lokale diensteneconomieorganisaties;
 - b. de Sociaal Rechtelijke inspecteurs van het Departement Werk en Sociale Economie instaan voor de controle van de voorwaarden opgenomen in het decreet;
 - c. de VDAB instaat voor de individuele indicering van de doelgroepwerknemers, het bepalen van de ondersteuningsnood van het individu, de individuele toeleiding en bemiddeling bij inschakeling en doorstroom, de individuele opvolging en vorming in functie van doorstroom.
- b) De **federale overheid** staat, onafhankelijk van het decreet op de lokale diensteneconomie, in voor een deel van de financiering van de lokale diensteneconomieondernemingen op het niveau van de doelgroepwerknemer. Gezien de federale overheid geen impact ondervindt van wijzigingen in het decreet wordt deze niet meegenomen als betrokken partij bij de effectmeting.
- c) De **lokale overheden** betrokken bij de 'lokale klaverbladen' of als klant van de aangeboden dienstverlening.
- d) De **Vlaamse belendende domeinen** betrokken bij de 'Vlaamse klaverbladen'.

4.2 Deel doelstelling: het aanbieden van een vangnet voor doelgroepwerknemers

OPTIE 1 NULOPTIE

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	Duidelijkheid van wie in aanmerking komt.	2	- Bepaalde doelgroep komt in aanmerking. - De huidige doelgroepomschrijving denkt niet de complexiteit van de problematiek waardoor mensen soms onterecht geen toegang krijgen tot de maatregel. - Geen oog voor individuele noden en de individuele context van de doelgroepwerknemers	-3
Lokale diensteneconomie ondernemingen	De lokale diensteneconomie ondernemingen dienen geen extra inspanningen te leveren, aangezien de huidige doelgroepafbakening behouden blijft. Er wordt geen gedragsverandering verwacht. De bestaande voorzieningen naar doelgroepmedewerkers kunnen blijven bestaan.	4	- Differentiatie in het profiel van de doelgroepwerknemer naar gelang de dienstverlening is niet mogelijk. - Zeër beperkte mogelijkheid tot aanwerving van andere doelgroepwerknemers	-3
Beleidsdomein WSE	- Eenvoudige indicering op basis van vaste, objectieve indicatoren. Er wordt geen gedragsverandering verwacht. - Duidelijke doelgroepcriteria om afwijkingsvragen te beoordelen. Er wordt geen gedragsverandering verwacht.	2	De afstemming met het globale aanbod van maatregelen van de sociale economie naar doelgroepwerknemers wordt niet gerealiseerd. Zo zal er deels een overlapping plaatsvinden met de doelgroep beoogd in het decreet voor maatwerk bij collectieve inschakeling waar een andere manier van indiceren zal worden gebruikt. Op die manier gaat deze optie voorbij aan één van de kerndoelstellingen van het nieuwe decreet. Deze	-5

		manier van werken leidt dus tot een inefficiënte werking tussen de verschillende maatregelen in de sociale economie.
Lokale overheden/Vlaamse belendende domeinen	De lokale overheden en Vlaamse belendende domeinen dienen geen extra inspanningen te leveren, aangezien de huidige doelgroepafbakening behouden blijft. Er wordt geen gedragsverandering verwacht.	Differentiatie in het profiel van de doelgroepwerknemer naar gelang de dienstverlening is niet mogelijk.
Totaal	11	-15

OPTIE 2: CATEGORIALE AANPAK

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	- Eenvoudige indicering op basis van vaste, objectieve indicatoren. Er wordt geen gedragsverandering verwacht. - Duidelijke doelgroepcriteria om afwijkingsvragen te beoordelen. Er wordt geen gedragsverandering verwacht. - Verruiming van de jobmogelijkheden door een verbreding van de werkgevers.	3	- Beperkte doelgroep komt in aanmerking. - De huidige doelgroepomschrijving denkt niet de complexiteit van de problematiek waardoor mensen soms onterecht geen toegang krijgen tot de maatregel. - Geen oog voor individuele noden en de individuele context van de doelgroepwerknemers	-3
Lokale diensteneconomie ondernemingen	- De lokale diensteneconomieondernemingen dienen geen extra inspanningen te leveren aangezien de doelgroepafbakening slechts in beperkte mate wijzigt. Er wordt geen gedragsverandering verwacht. - De bestaande voorzieningen naar doelgroepwerknemers kunnen blijven bestaan.	4	- Differentiatie in het profiel van de doelgroepwerknemers naar gelang de dienstverlening is niet mogelijk. - Zeer beperkte mogelijkheid tot aanwerving van andere doelgroepwerknemers. - Doelgroepwerknemers komen niet noodzakelijk in aanmerking voor de SINE-toelage van de federale overheid.	-4

Beleidsdomein WSE	- Eenvoudige indicering op basis van vaste, objectieve indicatoren. Er wordt geen gedragsverandering verwacht. - Duidelijke doelgroepcriteria zodat het VSAWSE afwijkingsvragen eenvoudig kan beoordelen.	2	- De afstemming met het globale aanbod van maatregelen van de sociale economie naar doelgroepwerknemers wordt niet gerealiseerd. Zo zal er deels een overlapping plaatsvinden met de doelgroep beoogd in het decreet voor maatwerk bij collectieve inschakeling waar een andere manier van indiceren zal worden gebruikt. Op die manier gaat deze optie voorbij aan één van de kerndoelstellingen van het nieuwe decreet. Deze manier van werken leidt dus tot een inefficiënte werking tussen de verschillende maatregelen in de sociale economie. - Het systeem van toeleiding bij VDAB dient verruimd te worden.	-5
Lokale overheden/Vlaamse belendende domeinen	De lokale overheden en Vlaams belendende domeinen dienen geen extra inspanningen te leveren, aangezien de huidige doelgroepafbakening slechts beperkt wordt uitgebreid. Er wordt geen gedragsverandering verwacht.	3	Differentiatie in het profiel van de doelgroepwerknemer naar gelang de dienstverlening is niet mogelijk.	-4
Totaal		12		-16

OPTIE 3

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	- Ondersteuningsaanbod op maat van de individuele noden. - Verruiming van de jobmogelijkheden door een verbreding van de werkgevers.	5	Doorlopen (soms) een grondigere screening om de noden te detecteren.	-1

Lokale diensteneconomie ondernemingen	Differentiatie in het profiel van de doelgroepwerknemers naar gelang de dienstverlening is mogelijk.	- De lokale diensteneconomieondernemingen dienen bij ingang van het nieuwe decreet extra inspanningen te doen om de nieuwe doelgroep te leren kennen en te leren wat de meest effectieve en efficiënte manier van begeleiden is. - Doelgroepwerknemers komen niet noodzakelijk in aanmerking voor de SINE-toelage van de federale overheid.
Beleidsdomein WSE	- De afstemming met het globale aanbod van maatregelen van de sociale economie naar doelgroepwerknemers wordt gerealiseerd. Het indiceringssysteem dat ook de basis zal zijn voor de doelgroepindicering bij decreet voor maatwerk bij collectieve inschakeling zal worden uitgebreid naar de lokale diensteneconomie. Op die manier kan de lokale diensteneconomie een vangnet vormen voor individuen die wel nood hebben aan inschakeling binnen de sociale economie, maar niet in aanmerking komen voor het maatwerk. Op die manier wordt één van de kerndoelstellingen van het nieuwe decreet gerealiseerd. - Gerichtere toeleiding naar de meest passende maatregel. - Verhoogde effectiviteit van de ingezette middelen.	- Nieuwe aanpak met mogelijk een hogere screeningskost. - Ontwikkeling van een screeningsinstrument. - Vorming van de VDAB-consulenten.
Lokale overheden/Vlaamse belendende domeinen	- Hoewel de potentiële doelgroep verandert, worden er slechts beperkte gedragsveranderingen verwacht. - Differentiatie in het profiel van de doelgroepwerknemers naar gelang de	

	dienstverlening is mogelijk.	
Totaal	18	-5

KEUZE EN MOTIVERING VAN DE OPTIE

Optie 3 is de gekozen optie. Hierbij wordt de categoriale aanpak losgelaten, wat toelaat om mensen in te schakelen en te begeleiden naar gelang de individuele noden. Hierdoor neemt de effectiviteit van de maatregel beduidend toe. De vereenvoudiging en de afstemming met de overige maatregelen binnen de Sociale Economie en de tewerkstellingmaatregelen aangeboden vanuit het beleidsdomein Werk maakt het geheel overzichtelijker en zorgt ervoor dat individuen op basis van hun noden worden toegeleid naar de best passende maatregel. Deze optie maakt de ontwikkeling van een screeningsinstrument noodzakelijk en zal voor bepaalde personen tot een meer intensieve screening leiden. De kosten die hiervoor gemaakt moeten worden, kunnen echter niet eenzijdig aan deze maatregel worden toegeschreven. De nieuwe indiceringaanpak krijgt een plaats in het brede werkgelegenheidsbeleid en heeft tot doel om alle werkzoekenden, waarbij een vermoeden van ondersteuningsnood is, toe te kunnen leiden naar de meest passende maatregel (waaronder deze beoogd in voorliggend decreet). Het beoogt dus een efficiëntiewinst die breder gaat dan dit decreet. De keuze voor deze optie wordt dan ook gemaakt in de overtuiging dat de kosten op korte termijn niet opwegen tegen de baten op lange termijn waaronder een beter zicht op de problematieken van werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, een transparant systeem van passende ondersteuning in functie van de individuele noden en hierdoor een duurzame inschakeling in een normaal economische activiteit.

4.3 het creëren van een kader dat doorgroei en doorstroom van de doelgroep stimuleert

OPTIE 1: NULOPTIE: HUIDIG KADER: VRIJWILLIGE DOORSTROOM ZONDER KADER

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	Doelgroepwerknemers kunnen zich nestelen in hun situatie ongeacht de nood aan begeleiding en competentieversterking, het doorstroomprincipe krijgt immers geen uitvoeringsmodaliteit.	3	- Weinig loopbaanperspectief - Geen ondersteuningsaanbod voor doelgroepwerknemers die wensen door te stromen - Ingevulde plaatsen blokkeren kansen op instroom - Geen terugkeergarantie	-4
Lokale diensteneconomie ondernemingen	- Elke doelgroepwerknemer kan blijven ongeacht de nood aan competentieversterking en begeleiding. Er is dan ook sprake van overcompensatie. - Beperkte regulering zonder uitvoeringsmodaliteit.	4	Er wordt weinig tot geen doorstroom gerealiseerd. Er zijn weinig samenwerkingsverbanden om doorstroom te realiseren. Dit gaat in tegen de missie van het sociaal ondernemerschap in de betekenis van sociale inschakeling.	-2
Beleidsdomein WSE	- VDAB dient geen inspanningen te leveren in het kader van doorstroom - VSAWSE dient geen inspanningen te leveren	0	- Het doel van de maatregel wordt ondermijnd, namelijk de competentieversterking met het oog op inschakeling in de reguliere economie. In de mate dat er werknemers ondersteund - De werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen moeilijk geactiveerd worden door een lage rotatie in het bereik van de maatregel.	-5
Lokale overheden/Vlaamse belendende domeinen	De kwaliteit van de dienstverlening blijft gegarandeerd doordat het werknemersbestand relatief constant blijft	3	De missie van de maatregel, de koppeling van maatschappelijke dienstverlening aan de inschakeling van doelgroepwerknemers, komt in het gedrang als de plaatsen ingevuld blijven.	-4

Totaal	10	-15
---------------	-----------	------------

OPTIE 2: VRIJWILLIGE DOORSTROOM BINNEN EEN UITGEWERKT DOORSTROOMKADER

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	- Doelgroepwerknemers kunnen zich nestelen in hun situatie ongeacht de nood aan begeleiding en competentieversterking. Het doorstroomprincipe ken immers geen verplichtend of automatisch karakter. De doelgroepwerknemer beslist zelf over zijn loopbaanperspectief. - Doelgroepwerknemers die wensen door te stromen kunnen ondersteuning genieten binnen het opgezette doorstroomkader.	5	- Weinig loopbaanperspectief. - De doelgroepwerknemer wordt op geen enkele manier gestimuleerd om door te stromen. Ingevolge plaatsen blokkeren kansen op instroom. - Geen terugkeergarantie.	-4
Lokale diensteneconomie ondernemingen	- Lokale diensteneconomieondernemingen kunnen beroep doen op een uitgewerkt doorstroomkader om de doorstroom van doelgroepwerknemers te ondersteunen. - Lokale diensteneconomieondernemingen kunnen, in samenspraak met de doelgroepwerknemers, bepalen welke doelgroepwerknemers ze laten doorstromen.	4	Er wordt weinig tot geen doorstroom gerealiseerd. Dit gaat in tegen de missie van het sociaal ondernemerschap in de betekenis van sociale inschakeling.	-4
Beleidsdomein WSE	- VDAB kan de doelgroepwerknemers die wensen door te stromen begeleiden naar een gepaste vacature in het reguliere circuit. Op die manier realiseert de VDAB haar motto: de juiste persoon op de juiste plaats. Er worden vacante plaatsen gerealiseerd voor nieuwe doelgroepwerknemers. - VSAWSE dient een eenvoudig systeem van	4	De effectiviteit van de maatregel kan in vraag gesteld worden als slechts een beperkte doorstroom wordt gerealiseerd. VDAB dient doorstromers te ondersteunen bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere economie.	-4

	opvolging te ontwerpen.	
Lokale overheden/Vlaamse belendende domeinen	De kwaliteit van de dienstverlening blijft gegarandeerd doordat het werknemersbestand relatief constant blijft	De missie van de maatregel, de koppeling van maatschappelijke dienstverlening aan de inschakeling van doelgroepwerknemers, komt in het gedrang als de plaatsen ingevuld blijven.
Totaal	16	-16

OPTIE 3: AUTOMATISCHE DOORSTROOM BINNEN UITGEWERKT DOORSTROOMKADER

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	- Na een positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie wordt een begeleid doorstroomtraject ingezet. - Een stage bij de potentiële werkgever maakt een terugkeer mogelijk als het niet lukt of als er geen aanwerving volgt. - De doelgroepwerknemer wordt gestimuleerd in het realiseren van een loopbaanperspectief en in het nastreven van een competentieprofiel dat aantrekkelijk is in het normaal economisch circuit.	5	- De tewerkstelling in de lokale diensteneconomie is een tijdelijke tewerkstelling. Doorstroom is niet langer een vrijwillig traject, maar gaat van start van zodra uit de evaluatie blijkt dat doorstroom mogelijk is. Blijkt uit de evaluatie dat doorstroom niet mogelijk is, dan kan een beperkte verlening worden toegestaan of dient er te worden gezocht naar een meer gepaste maatregel. - Wanneer de doorstroom niet slaagt omwille van het tegenwerken van de doorstromer verliest deze zijn begeleiding en competentieversterkend traject aan het einde van het traject.	-2
Lokale diensteneconomie ondernemingen	Lokale diensteneconomieondernemingen realiseren doorstroom, en realiseren hiermee het deel van hun missie dat over sociaal ondernemerschap gaat.	2	- Lokale diensteneconomieondernemingen kiezen niet langer zelf wie doorstroomt. De bedrijfscontinuïteit ligt niet langer louter in handen van de onderneming, maar is onderhevig aan schommelingen door het realiseren van doorstroom. - Lokale diensteneconomieondernemingen dienen in te	-3

		staan voor vervanging tijdens de stageperiode van de doelgroepwerknemer.
Beleidsdomein WSE	- De effectiviteit van 5 de maatregel is optimaal, zowel naar de doelgroepwerknemers als naar de potentiële doelgroepwerknemers. VDAB neemt een actieve rol op in de evaluatie en de begeleiding tijdens het doorstroomtraject. - Er is een instrument om de juiste persoon op de juiste plaats te zetten.	- VDAB dient een -2 dienstverlening rond doorstroom te ontwikkelen. Er rust een grote verantwoordelijkheid bij de VDAB bij de evaluatie aan het eind van de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer binnen de lokale diensteneconomie. VDAB dient op dat moment te bepalen of er een doorstroomtraject wordt opgestart, of de termijn verlengd wordt of dat er andere meer gepaste maatregelen aan de orde zijn. - VSAWSE dient de doorstroommodule te beheren.
Lokale besturen/belende domeinen	De missie van de 3 maatregel, de koppeling van maatschappelijke dienstverlening aan de inschakeling van doelgroepwerknemers, komt niet in gedrang.	De kwaliteit van -3 de dienstverlening is niet optimaal gegarandeerd door het verloop van doelgroepwerknemers
Totaal	15	-10

KEUZE EN MOTIVERING VAN DE OPTIE

De derde optie komt duidelijk het meest tegemoet aan de belangen van de verschillende stakeholders. Voor de doelgroepwerknemers biedt de derde optie een begeleid traject dat leidt naar werk in het reguliere circuit. Werkzekerheid blijft gegarandeerd door de terugkeermogelijkheid gedurende de periode van de stage. Dit is niet onbelangrijk om de effectiviteit van de investeringen voor de overheid te garanderen. Voor de lokale diensteneconomieondernemingen brengt het traject een aantal organisatiekosten met zich mee, maar blijft de balans door de gefaseerde opbouw positiever dan in andere opties. Voor de overheid staan tegenover de kosten van de implementatie een menswaardig traject dat de effectiviteit van de ingezette middelen garandeert en voldoende zekerheid biedt aan de bedrijven (financieel) als de doelgroep (duurzame tewerkstelling).

4.4 het realiseren van dienstverlening die inspeelt op de lokale, maatschappelijke noden en het streven naar inschakelingstrajecten binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisatie

Organisatievorm

OPTIE 1: NULOPTIE

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	Nvt	0	nvt	0
Lokale diensteneconomie ondernemingen	De afscherming van de markt door het voorbehouden van de steun in het kader van dit decreet aan vzw's of lokale besturen zorgt voor een relatief beschermde omgeving voor lokale diensteneconomieondernemingen. Concurrentie van 'de markt' wordt vermeden.	3	- Financiële leefbaarheid en subsidieafhankelijkheid is een probleem bij de vaak kleine lokale diensteneconomieondernemingen. Het verbod op de realisatie van winst bij vzw's is hier een hinderpaal. - Fluctuaties in de inkomsten kunnen moeilijk worden opgevangen.	-4
Beleidsdomein WSE	De sociale principes, het handelsmerk van de sociale economie, worden maximaal gegarandeerd.	5	- Promoten van sociaal ondernemerschap is gelimiteerd tot vzw's en lokale besturen. - De afstemming met het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling wordt niet gerealiseerd.	-5
Lokale overheden/belendende domeinen	Nvt	0	nvt	0
Totaal		8		-9

OPTIE 2: BENADRUKEN SOCIALE PRINCIPES ORGANISATIES

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	Nvt	0	nvt	0
Lokale diensteneconomie ondernemingen	VSO's zullen geen speculatieve investeerders aantrekken door hun beperkte winstuitkeringsmogelijkheden. Maar vso's bezitten wel de mogelijkheid om maatschappelijk geëngageerde investeerders, gezinnen, institutionele beleggers,... aan te trekken die willen investeren in een onderneming die	5	Bestaande lokale diensteneconomieondernemingen vrezen de concurrentie van nieuwe, commerciële ondernemingen. De combinatie van de vso-vereisten, de principes van sociale economie en de voorwaarden naar de dienstverlening toe volstaan om winstgedreven ondernemingen die het	-2

	maatschappelijke en sociale meerwaarde biedt. - Financiële leefbaarheid vergroten en afname van subsidieafhankelijkheid van sociale economie ondernemingen. Vzw's zijn vooral afhankelijk van giften en subsidies, vso's zijn in de eerste plaats handelsvennootschappen en kunnen dus financieel onafhankelijk handelen. Vergoedingen vanuit de overheid zijn louter aanvulling. De gerealiseerde winst blijft geïnvesteerd in sociaal doel. - Vzw's kunnen zonder ontbinding overgezet worden naar vso's.	niet goed menen met de sociale economie te weren.
Beleidsdomein WSE	- De sociale principes, het handelsmerk van de sociale economie, blijft centraal staan. - Promoten van sociaal ondernemerschap. Vso's vragen regelingen met betrekking tot onder andere werknemersparticipatie. Bovendien introduceert dit deze ondernemingsvorm naar het breder publiek. - Afstemming met het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.	
Lokale overheden/belendende domeinen	Nvt 0	nvt 0
Totaal	10	-2

OPTIE 3: VRIJE MARKT

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	Nvt	0	nvt	0
Lokale diensteneconomie ondernemingen		0	Vrije concurrentie van commerciële ondernemingen.	-5

		• Ook speculatieve investeerders, gedreven door winstuitkering, hebben vrije toegang tot de lokale diensteneconomie. Dit zorgt echter voor fluctuaties in het beschikbare kapitaal, wat de kwaliteit van de dienstverlening en van de inschakeling en begeleiding van doelgroepwerknemers niet ten goede komt.
Beleidsdomein WSE	0	• De sociale principes, het handelsmerk van de sociale economie, zijn niet langer gegarandeerd. • Sociaal ondernemerschap wordt niet gepromoot, want het is niet langer een voorwaarde. • Er wordt geen afstemming met het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling gerealiseerd. • Kwaliteit van de dienstverlening is niet gegarandeerd.
Lokale overheden/belendende domeinen	Nvt 0	nvt 0
Totaal	0	-10

Aanvullend karakter van de dienstverlening

OPTIE 1: NULOPTIE

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	Nvt	0	nvt	0
Lokale diensteneconomie ondernemingen	Nvt	0	Nvt	0

Beleidsdomein WSE	0	Het is voor het VSAWSE zeer moeilijk om het aanvullend karakter van een lokale dienstverlening in te schatten. Lokale situatie en lokale noden leiden tot de nood aan lokale dienstverlening. Wat in de ene stad een maatschappelijke nood is, is dat niet noodzakelijk in een andere stad. Generalisatie van dat aanvullend karakter, en dus het voorbij gaan aan het lokale karakter van de LDE, maakt dat de LDE een deel van haar effectiviteit verliest.	-5
Lokale overheden/belendende domeinen	De lokale besturen en Vlaamse belendende domeinen kunnen een deel van de verantwoordelijkheid (in het kader van DAEB) doorschuiven naar het VSAWSE. 2	De beoordeling van het aanvullend karakter door het VSAWSE, maakt dat de lokale overheden en Vlaamse belendende domeinen de bewegingsvrijheid om de lokale noden in te vullen en om lokaal beleid te voeren, verliezen. -4	
Totaal	2		-9

OPTIE 2: BELENDEND VLAAMS BELEIDSDOMEIN OF LOKALE OVERHEID OORDELEN OVER AANVULLEND KARAKTER

Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemers	Nvt	0	nvt	0
Lokale diensteneconomie ondernemingen	Nvt	0	Nvt	0
Beleidsdomein WSE	Het VSAWSE draagt niet langer de verantwoordelijkheid over het beoordelen van het aanvullend karakter.	4	Het VSAWSE is niet langer in de mogelijkheid om dienstverlening waarbij het aanvullend karakter eerder twijfelachtig is, bij te sturen.	-2
Lokale overheden/belendende domeinen	De expertise van het inschatten van lokale noden en maatschappelijk relevante dienstverlening bij lokale overheden en de Vlaams belendende domeinen, wordt	5	De lokale besturen en Vlaamse belendende domeinen dienen een bijkomende verantwoordelijkheid op te nemen. Bovendien wordt een extra impactanalyse	-1

	gehonoreerd.	verwacht van deze overheden. In principe is dit geen bijkomende last, gezien beleid steeds dient gestoeld te zijn om een degelijke impactanalyse. Ook onder het huidige decreet.
Totaal	9	-3

KEUZE EN MOTIVERING VAN DE OPTIE

Eenzijds wordt er gekozen voor het benadrukken van de sociale principes van organisaties, waardoor de lokale diensteneconomie wordt opengesteld voor vennootschappen met sociaal oogmerk, naast de vzw's en de lokale besturen. De decreetgever is van oordeel dat deze optie de ideale balans geeft voor het garanderen van de sociale principes en het realiseren van maatschappelijke meerwaarden aan de ene kant en het uitdragen van sociaal ondernemerschap aan de andere kant. Daarnaast biedt optie 2 met betrekking tot het beoordelen van het aanvullend karakter het meest positieve resultaat. Hierbij zal het belendend Vlaams domein of de lokale overheid oordelen. Dit ligt tevens in het verlengde van de geest van het decreet waarbij het beleidsdomein sociale economie vooral instaat haar corebusiness, zijnde de inschakeling en begeleiding van doelgroepwerknemers en waarbij de lokale overheid of het Vlaams belendend domein haar expertise aanwent voor het beoordelen van de dienstverlening. Dit ligt daarnaast ook in het verlengde van het financieringsmodel dat de lokale diensteneconomie kenmerkt en sluit daar logischerwijs bij aan.

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

5.1 Juridisch-technische uitwerking

De gekozen opties worden gerealiseerd door de opmaak van een nieuw decreet betreffende de lokale diensteneconomie. Dit nieuwe decreet zal de nieuwe rechtsgrond bieden voor de organisatie van de lokale diensteneconomie.

Er is gekozen voor 1 decreet betreffende de lokale diensteneconomie waarbij vooropgesteld wordt om de uitvoering te regelen in 1 Besluit van de Vlaamse Regering (BVR).

Het decreet wordt volgens logische, inhoudelijke criteria ingedeeld in hoofdstukken en afdelingen. De structuur van het decreet is als volgt:

- Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen en definities
- Hoofdstuk 2 Organisatievoorwaarden
 - Afdeling 1 Algemene voorwaarden
 - Afdeling 2 De lokale diensten
- Hoofdstuk 3 Doelgroepwerknemers, toeleiding en bemiddeling
- Hoofdstuk 4 Inschakelingstraject
- Hoofdstuk 5 Doorstroom, opvolging en evaluatie
- Hoofdstuk 6 Procedure en toekenning diensten

Hoofdstuk 7	Vergoeding
Hoofdstuk 8	Adviescommissie Sociale Economie
Hoofdstuk 9	Heroverweging
Hoofdstuk 10	Toezicht en handhaving
Hoofdstuk 11	Slotbepalingen

5.2 Uitvoering en administratieve lasten

De VDAB, het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSAWSE) en het Departement Werk en Sociale Economie – afdeling Inspectie (IWSE) staan in voor de uitvoering van het decreet. De VDAB is het één-loket voor de doelgroepwerknemer en dient te zorgen voor de indicering, de evaluatie en de opvolging van de doelgroepwerknemer. Het VSAWSE is het één-loket voor de bedrijven en staat in voor de toekenning, uitbetaling, screening en opvolging van de organisaties. IWSE staat in voor de handhaving en de regelgeving.

Tijdspad:

Tussen vandaag en 2014 zijn er 3 fasen te onderscheiden.

FASE 1: NU TOT FEBRUARI 2013

Het Vlaams Parlement neemt het decreet aan.

Voorbereiding van het BVR ter uitvoering van het decreet.

Voorbereiding op het veranderingsproces binnen VSAWSE: Ontwikkeling van de operationele systemen.

Voorbereiding op het veranderingsproces binnen VDAB: ontwikkeling van een screeningsinstrument, ontwikkeling van indiceringssystemen.

Voorbereiding van de overgangsmaatregelen en veranderingsmaatregelen voor de sector.

FASE 2: FEBRUARI 2013 – EIND 2013

Uitvoering van de veranderingsmaatregelen voor de sector.

Testfase van de operationele systemen binnen VSAWSE – vorming en opleiding van betrokken werknemers.

Testfase van de screenings- en indiceringssystemen binnen VDAB – vorming en opleiding van betrokken werknemers.

Vorming en opleiding van inspecteurs.

BVR is goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

FASE 3: JANUARI 2014

Effectieve start van de nieuwe regelgeving met inbegrip van overgangsmaatregelen.

Administratieve lasten:

Het decreet kondigt een aantal informatieverplichtingen, en dus administratieve lasten aan.:

1. Aanvraag voor een toekenning van plaatsen

Dit is nu ook het geval, een lastenvermindering zit in het feit dat bij uitbreiding de procedure niet meer herhaald moet worden. Dit komt verder aan bod in het BVR.

2. Geïntegreerde rapportering aan over de subsidievoorwaarden. Dit betekent voor de lokale diensteneconomieondernemingen een nieuwe, meer geïntegreerde manier van werken, wat na implementatie een lastenverlaging zou moeten betekenen.

3. Screening van de individuele werkzoekenden in functie van toekenning van een kwaliteitsvolle begeleiding en competentieversterkend inschakelingsproces. Dit is een andere manier van werken ten opzichte van de huidige screening.

4. Invoeren van gegevens over de doelgroepwerknemer in CVS. Bijkomende administratieve ten aanzien van de organisaties, maar noodzakelijk voor een goede opvolging van de doelstelling en opvolging van het decreet in het belang van de doelgroepwerknemer.

5. Informatie verschaffen over de prestaties van de doelgroepwerknemers via DmfA.

De lastenverlaging van deze nieuwe manier van rapporteren werd berekend ten opzichte van het huidige systeem van prestatiestaten. Voor een organisatie met 50 doelgroepwerknemers betekent dit op jaarbasis een lastenverlaging van 3.211 euro aan personeels- en werkingskosten.

Buiten de invoering van de doelgroepwerknemers in CVS, zijn de verwachtingen ten aanzien van de actoren op zich niet nieuw, maar wel anders, door een sterkere focus in functie van de doelstelling van het decreet. Bij de opmaak van het decreet is een evenwicht gezocht tussen effectiviteit, efficiëntie en aftoetsbaarheid, omdat het duidelijk werd dat een lastenverlaging voor de ene partij slechts gerealiseerd kan worden met een lastenverhoging voor de andere indien men de aftoetsbaarheid en de opvolging van de regelgeving niet in het gedrag wilt brengen.

De effectieve lasten zullen duidelijk worden in de concrete modaliteiten van het BVR, daarom is gekozen om de meer uitgewerkte lastenberekening pas op te nemen bij het BVR.

5.3 Handhaving

Het toezicht op de uitvoering van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

In het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht wordt het kader bepaald binnen hetwelke de sociaalrechtelijke inspecteurs van de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie van het Departement Werk en Sociale Economie hun inspectiebevoegdheden kunnen uitoefenen. Zij kunnen binnen het omschreven kader lokalen betreden, onderzoeken instellen, personen verhoren, documenten inzien en in beslag nemen, waarschuwingen geven en processen-verbaal opstellen.

Het handhavings- en sanctineringskader in dit decreet wijkt af van het kader dat in recente decretale initiatieven werd uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, of het ontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.

Dit is logisch, vermits de hierboven vermelde decretale initiatieven in een uitgebreid subsidiëeringskader voorzagen diende een uitgebreid sanctineringskader te worden voorzien om oneigenlijk gebruik of misbruik van subsidies tegen te gaan. Dit decreet voorziet echter niet in de toekenning van subsidies. Conform de Europese regelgeving voorziet het daarentegen wel in een kader waarbinnen lokale diensteneconomieondernemingen door de overheid kunnen worden belast met de uitvoering van een inschakelingstraject. De inschakelingstrajecten worden beschouwd als een dienst van algemeen economische belang die als een publieke opdracht kunnen worden toevertrouwd aan lokale diensteneconomieondernemingen.

De consequentie hiervan is dat de handhavingsbepalingen met betrekking tot het oneigenlijk gebruik of het misbruik van subsidies niet binnen dit decreet kunnen worden geïntegreerd. Hierdoor is het handhavingskader beperkter, en specifiek aangepast aan het functioneren van private actoren binnen een overheidsomgeving.

De sancties zullen derhalve bestaan uit de vermindering of terugvordering van de vergoeding, of uit een intrekking van de opdracht. De sanctie is afhankelijk van de ernst van de inbreuken, alsmede van de al dan niet aanwezigheid van opzet in hoofde van de betrokkene(n).

De gevallen waar de dienstverlener de opdracht niet of onvoldoende realiseert vormen een kleinere inbreuk. In die gevallen zal de vergoeding proportioneel worden verminderd of teruggevorderd.

In gevallen waar sprake is van opzet in hoofde van betrokkene(n) en de opdracht wetens en willens niet werd uitgevoerd kan de opdracht worden ingetrokken. Indien niet meer wordt voldaan aan de organisatievoorwaarden, kan de Vlaamse regering de opdracht eveneens intrekken. Aangezien het voldoen aan de organisatievoorwaarden evenwel een voorafgaande voorwaarde voor de toekenning van de opdracht is, is de beoordelingsmarge van de Vlaamse regering in dit laatste geval beperkt.

Het spreekt voor zich dat beslissingen met betrekking tot sancties slechts kunnen worden genomen nadat betrokkene werd gehoord. Dit recht wordt decretaal verankerd.

5.4 Evaluatie

De opvolging en evaluatie van de regelgeving wordt via verschillende mechanismen voorzien.

In functie van de deeldoelstelling 1 'het organiseren van een vangnet voor doelgroepwerknemers' is er een opvolging en evaluatie van de doelgroepwerknemers door de VDAB zoals voorzien in dit decreet. De wijze waarop dit gebeurt zal opgevolgd worden door de adviescommissie Sociale Economie, opgericht in het kader van dit decreet, op basis van een monitoringsrapport opgemaakt door de beleidsafdeling van het Departement WSE in samenwerking met VSAWSE en VDAB.

In functie van deeldoelstelling 2 'het aanbieden van individueel passende en competentieversterkende tewerkstelling aan doelgroepwerknemers en het kwalitatief begeleiden van de doelgroepwerknemer op de werkvloer' is er opvolging, evaluatie en coaching voorzien van de onderneming in functie van de organisatievoorwaarden door het VSAWSE. De wijze waarop dit zal gebeuren, wordt verder uitgewerkt in het BVR. Daarnaast zal de adviescommissie ook oordelen in welke mate ondernemingen, die in aanmerking wensen te komen voor ondersteuning vanuit dit decreet, voldoen aan de vooropgestelde organisatievoorwaarden, zoals voorzien in dit decreet.

In functie van de opvolging van deeldoelstelling 3 'het realiseren van een kader waarbinnen doorgroei en doorstroom van de doelgroepwerknemers gestimuleerd wordt' is er enerzijds opvolging van de doelgroepwerknemers door de VDAB, de opvolging van de inspanningen door VSAWSE en VDAB en anderzijds de opvolging van de doorstroomtrajecten die verder uitgewerkt wordt in het BVR. De monitoring van de instroom/uitstroom/rotatie en doorstroom gebeurt jaarlijks door de beleidsafdeling van het Departement Werk en Sociale Economie in samenwerking met VSAWSE en VDAB.

Een evaluatie van het gehele decreet wordt niet decretaal vooropgesteld, maar is wel voorzien binnen de opdracht beleidsevaluatie door de beleidsafdeling van het Departement WSE. De timing van deze evaluaties wordt afgestemd op de politieke agenda, waarbij steeds een bepaalde periodiciteit en ook de opportuniteit in rekening worden gebracht.

6 Consultatie

Om optimale betrokkenheid te realiseren en de aanwezige expertise maximaal te benutten werd voor de opmaak van het maatwerkdecreet een specifiek organisatiemodel opgezet. Centraal in het model stond de **projectcel** met 4 inhoudelijke experts en 3 juristen van het Departement Werk en Sociale Economie (DWSE) en het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSAWSE), die nauw in contact stond met de inhoudelijke coördinator van VDAB. Hierdoor kon de continue afstemming tussen beleidsvoorbereiding en –uitvoering gerealiseerd worden.

Deze projectcel werd ondersteund door 8 werkgroepen met specifieke thema-experten uit het beleidsdomein WSE, die telkens voorgezeten werden door een andere inhoudelijke expert afhankelijk van de materie.

Module arbeidspostaanpassing	DWSE Lieve De Lathouwer	Dirk De Ruyck, Johanna Paternoster, Kathleen Vandebroek, Els Claeys, Erik Samoy
Het bepalen van de subsidievoorwaarden ten aanzien van de organisaties (MVO, kwaliteit,...)	DWSE Evelien De Ras	Kathleen Vandebroek, Jo Paternoster, David Feremans, Gert Van Eeckhout, Frederik Van Ingelgem/Alejandro Alba , Carole Castelein, Sabine Lievens, Erik Conings, Margot Lembrechts
Het bepalen van de procedures (wijze van toekenning, procedure, adviesvragen)	VSASE Jo Paternoster	Kathleen Vandebroek, Evelien De Ras, Marc Haesendonckx, Frederik Van Ingelgem/Alejandro Alba, David Feremans, David Feremans, Stany Van der Goten, Sabine Lievens, Margot Lembrechts
De invulling van het luik handhaving	IWSE Koen Van Osselaer	Elke Smits, Jan Boeykens, Vincent Vandenameele, Jo Paternoster, Kathleen Vandebroek, Frederik Van Ingelgem/ Alejandro Alba
Module loonpremie	DWSE Patricia Vroman	Kathleen Vandebroek, Evelien De Ras, Dirk De Ruyck, Erik Samoy, Kijlle Vanhoutte, Frederik Van Ingelgem/ Alejandro Alba , David Feremans, Els Claeys, Maryse Van Hal, Jo Paternoster, Lieve De Lathouwer, Stany Van der Goten, Willy Vermeir, Raymond Graindor, Margot Lembrechts
Module begeleiding op de werkvloer	DWSE Kathleen Vandebroek	Kathleen Vandebroek, Evelien De Ras, Wendy Ranschaert David Feremans, Sabine Lievens, Johanna Paternoster, Frank Roegiest (voor POP), Bieke Comer/Dries Van Gool/Joeri Colson, Margot Lembrechts
Module opleiding op de werkvloer	VDAB Yannick De Cocqueau Des Mottes	Evelien De Ras, Wendy Ranschaert, Johan Stevens, David Feremans, Sabine Lievens, Johanna Paternoster, Kathleen Vandebroek, Patricia Vroman

De werkgroep werd aangevuld met externe stakeholders, waaronder de koepels en de gebruikers.

Vanuit de projectcel wordt gerapporteerd aan het managementcomité en de beleidsraad Werk en Sociale Economie of de beleidsraad Sociale Economie.

De betrokken Lokale diensteneconomieondernemingen hebben een toelichting gekregen op de algemene vergadering van de Koepel LDE van 26 juni 2012. Op de stuurgroep regie van de VVSG kregen de centrumsteden toelichting bij het voorliggend wetgevend initiatief. Bovendien waren er verschillende overlegmomenten met de Koepel LDE en de VVSG ter afstemming.

De vorderingen van de regelgevende werkzaamheden werden besproken op het informeel VESOC.

Verder werd toelichting gegeven aan:

- Vereniging waar armen het woord nemen
- Arbeidsmarktcoördinatorenoverleg
- Projectontwikkelaars EAD
- Personeelsleden van het VSAWSE, met inbegrip van de projectadviseurs
- Werkgroep Sociale Economie van de Vlaamse sociale inspectie

Binnen de verschillende fora kregen alle betrokken organisaties de kans om hun visie kenbaar te maken.

7 Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

In eerste instantie betreft dit ontwerpdecreet een budget binnen de beschikbare kredieten betreffende de lokale diensteneconomie. Dit ontwerp van decreet veronderstelt geen directe bijkomende budgettaire impact. In totaal worden in 2013 20.470.000 euro voor de vergoeding van lokale diensteneconomieondernemingen voorzien.

BO 2013	Bedrag
JC0/1JE-F-2-B/WT	20 470 000 euro

8 Samenvatting

Dit decreet beoogt een vereenvoudigd en afgestemd kader voor de collectieve inschakeling van personen met nood aan een individueel passend en competentieversterkend inschakelingstraject en kwaliteitsvolle begeleiding waarbij een kader wordt gecreëerd dat doorgroeit en doorstroom van doelgroepwerknemers stimuleert en dit binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisaties. Deze inschakeling wordt gekoppeld aan het realiseren van dienstverlening die inspeelt op lokale maatschappelijke noden en die wordt geïnitieerd door de overheid.

Vetrekende vanuit de deeldoelstellingen wordt in deze reguleringsimpactanalyse (RIA) de impact van een aantal opties besproken. In deze beoordeling wordt steeds de effectiviteit en efficiëntie, de afstemming met het brede werkgelegenheidsbeleid en specifiek het maatwerkdecreet, de Europese regelgeving en de ambitie tot vereenvoudiging voor ogen gehouden. De samenvatting zal tevens worden opgebouwd vertrekkende van de deeldoelstellingen.

1. **De eerste deeldoelstelling: Het organiseren van een vangnet voor doelgroepwerknemers die omwille van de beperkte steunintensiteit en de steunduur in de Europese groepsvrijstellingsverordening, niet terecht kunnen in het bij collectieve inschakeling of in andere tewerkstellingsmaatregelen, maar die wel nood hebben aan een individueel passende en competentieversterkend inschakelingstraject en kwaliteitsvolle begeleiding.**

Dit decreet beoogt de inschakeling van doelgroepwerknemers die omwille van persoonsgebonden factoren of door de situatie waarin ze zich bevinden een zekere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Vele hebben bepaalde competenties niet kunnen opbouwen of zijn deze gaandeweg verloren, maar hebben wel het potentieel om te werken binnen het normaal economisch circuit. Gelet op de complexe problematiek van deze personen en de verschillende context waarin ze zich bevinden, wordt afgestapt van een categoriale benadering van de doelgroep op basis van werkloosheidsduur en scholingsgraad. Een individuele indicering zal de nood aan een inschakelingstraject bepalen om duurzame tewerkstelling te realiseren.

2. **De tweede deeldoelstelling:** *Het aanbieden van individueel passend en competentieversterkend inschakelingstraject aan de doelgroepwerknemers en het kwalitatief begeleiden van de doelgroepwerknemers op de werkvloer.*

De essentie van het decreet is de inschakeling van de doelgroepwerknemer in een competentieversterkend traject waarbij de competentieversterking en de kwaliteitsvolle begeleiding die daaraan gekoppeld wordt, tot doel heeft om het professioneel functioneren van de doelgroepwerknemer te ondersteunen. Dit met het oog op doorstroom naar een duurzame tewerkstelling in het normaal economisch circuit. Dit inschakelingstraject stimuleert de doelgroepwerknemer daartoe en geeft de lokale diensteneconomieondernemingen als werkgevers de ondersteuning om dit inschakelingstraject te realiseren. De realisatie van dit inschakelingstraject wordt hierbij geïnterpreteerd als dienst van de lokale diensteneconomieondernemingen aan de overheid. De financiële compensatie die hiertegenover staat moet de ondernemingen helpen de inschakeling te realiseren. Op deze manier wensen we de tewerkstellingskansen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt maar met potentieel om op termijn aan de slag te gaan in het normaal economisch circuit, te verhogen. Het creëren van doorstroom is dan ook een logisch gevolg.

De impact van het realiseren van deze deeldoelstelling en het daaraan gekoppelde financieringsmechanisme worden in deze RIA niet verder besproken aangezien dit slechts een vertaling is van het mechanisme en de voorwaarden in het huidige decreet binnen het nieuwe Europese DAEB-kader.

3. **De derde deeldoelstelling:** *Het creëren van een kader waarbinnen doorgroei en doorstroom van de doelgroepwerknemers gestimuleerd worden.*

Duurzame doorstroom krijgt in lijn met de ambities van de Vlaamse Regering ruime aandacht door een samenspel van instrumenten. Op niveau van de organisatie wordt gestreefd naar een professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemers en een competentieprofiel dat toegang geeft tot het normaal economisch circuit. Na een periode van 5 jaar, en bij uitzondering 6 of 7 jaar, wordt de doelgroepwerknemer geacht klaar te zijn om door te stromen of uit te stromen naar een meer gepaste maatregel. Hierbij wordt vertrokken vanuit de veronderstelling dat de nood aan competentieversterkende tewerkstelling en kwaliteitsvolle tewerkstelling niet hoog genoeg meer is of te hoog om ondersteuning te krijgen in het kader van dit decreet. Ter ondersteuning, van wat voor de doelgroepwerknemers toch een sprong in het onbekende is, wordt een doorstroomtraject voorzien dat bestaat uit een kwaliteitsvolle en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit en de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op zijn duurzame aanwerving. Om de terugkeergarantie te kunnen garanderen blijft de doelgroepwerknemer tijdens de doorstroommodule in dienst bij het maatwerkbedrijf of de -afdeling. Om de afstemming tussen de activiteiten in het kader van de

doorstroommodule en de activiteiten op de werkvloer te garanderen wordt een schriftelijke overeenkomst gesloten over de uitvoering van het doorstroomtraject tussen maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, de VDAB, de dienstlener, die de doorstroommodule uitvoert, en de doelgroepwerknemer. Deze overeenkomst houdt onder meer in dat er geen verplichte stages georganiseerd kunnen worden los van een reële vacature met het oog op een duurzame tewerkstelling na de stage. De organisatie wordt geacht om de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van prestaties tijdens het doorstroomtraject. Dit betekent dat de doelgroepwerknemer, veelvuldig of zelfs permanent afwezig is op de werkvloer. De lokale diensteneconomieondernemingen kunnen de doelgroepwerknemer tijdelijk, voor de duur van de stage, vervangen door een 'reguliere werknemer'.

Voor het einde een doorstroomtraject volgt per definitie een eindevaluatie door de VDAB die het verdere traject van de doelgroepwerknemer bepaalt.

Uit deze evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject succesvol werd beëindigd en de doelgroepwerknemer al dan niet met ondersteuning vanuit het individuele kader aan de slag kan gaan bij de reguliere werkgever.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de nood aan ondersteuning toch nog in die mate hoog is, dat een collectieve inschakeling aan de orde blijft. De doelgroepwerknemer kan in dit geval opnieuw voor maximaal twee jaar aan de slag in de lokale diensteneconomie of worden doorverwezen naar andere meer passende maatregelen.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd wegens een gebrek aan medewerking door de doelgroepwerknemer. In dat geval wordt er geen inschakelingstraject meer voorzien voor de doelgroepwerknemer.

Op deze manier wordt het nieuwe doorstroomkader vormgegeven. Een doorstroomkader dat een verplichtend karakter kent.

4. **De vierde deeldoelstelling: Het realiseren van dienstverlening dat inspeelt op de lokale, maatschappelijke noden en het streven naar het realiseren van inschakelingstrajecten binnen kwaliteitsvolle en duurzame organisaties.**

De lokale diensteneconomie wil de inschakeling van personen die moeilijk hun weg vinden naar de arbeidsmarkt koppelen aan de invulling van lokale noden. Het is precies deze meerwaarde, het voorzien in de invulling van lokale noden, dat de lokale diensteneconomie onderscheid van andere inschakelingsinitiatieven binnen de sociale economie. De LDE wil investeren in diensten en activiteiten die inspelen op maatschappelijke noden. Deze focus dient behouden te blijven, zonder te vervallen in een rigide of inconsistent aftoetsen van projectvoorstellen. Dit is dan ook de reden waarom er een nieuw kader wordt uitgewerkt voor het beoordelen van het aanvullend karakter van de dienstverlening. Deze toetsing zal plaatsvinden op het niveau van de lokale overheid die of het Vlaamse belendend domein dat de opdracht geeft voor de dienstverlening. Hun expertise en voeling met de lokale situatie maakt dat ze ideaal geplaatst zijn om deze toetsing uit te voeren. Bovendien zullen de lokale stakeholders verplicht geconsulteerd worden bij het uitvoeren van deze toetsing.

Om de kwaliteitsvolle begeleiding en de competentieversterkende inschakeling van doelgroepwerknemers te kunnen garanderen en om de kwaliteitsvolle en toegankelijke dienstverlening te kunnen verstrekken, dient de organisatie te voldoen aan een aantal voorwaarden. Continuïteit van de dienstverlening speelt hier een cruciale rol, niet alleen naar de inschakelingstrajecten toe, maar ook naar de dienstverlening. Maar de praktijk leert ons dat bijvoorbeeld de kleinschaligheid van de lokale diensteneconomieondernemingen een gevaar vormt voor deze kwaliteit

en continuïteit en dus voor de inschakeling van de doelgroepwerknemers. Bovendien vormt de kleinschaligheid van het merendeel van de projecten ook een probleem voor de omkadering. Een minimale schaalgrootte zal de efficiëntie en de effectiviteit van de ingezette middelen ten goede komen. Om aan deze minimale grootte te kunnen voldoen moet de (lokale) nood, waarop de dienstverlening is gestoeld, voldoende groot zijn, zodat het project een minimale schaalgrootte kan garanderen. Intergemeentelijke samenwerking kan hierbij een instrument zijn om aan deze voorwaarde te voldoen. Kwaliteit van de inschakeling en de dienstverlening worden hoog in het vaandel gedragen. Daarnaast is de lokale diensteneconomie ingebed in de sociale economie, waardoor noodzakelijk een aantal voorwaarden voorop worden gesteld in verband met sociaal ondernemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit is op zich geen nieuw gegeven. Ook in het huidige decreet neemt de definitie van sociale economie, sociaal ondernemerschap een maatschappelijk ondernemen een voorname plaats in.

Met dit geheel aan voorwaarden wenst de decreetgever het karakter en de eigenheid van de sociale economie, waartoe de lokale diensteneconomie behoort te garanderen. Een laatste element die hiertoe kan bijdragen is de organisatievorm, die nauw samenhangt met de plaats die sociaal ondernemerschap inneemt en de manier waarop wordt omgegaan met winst. Ondernemingen die handelen binnen de sociale economie, waartoe ook lokale diensteneconomieondernemingen worden gerekend, dienen in de eerste plaats maatschappelijke meerwaarden te realiseren. Het winstprincipe dient hier van ondergeschikt belang te zijn. Het uitbreiden van de huidige begunstigden (vzw's en lokale overheden) naar vennootschappen met sociaal oogmerk zal dit evenwicht versterken.

Aan de hand van deze vier deeldoelstelling wordt het ruimer kader geschetst dat voldoet aan de hoger vermelde doelstelling. Deze doelstelling wordt uitgewerkt in het voorliggend decreet betreffende de lokale diensteneconomie waarbij de uitvoering zal worden geregeld in één BVR. Hierbij zullen de VDAB, het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie en het Departement Werk en Sociale Economie – afdeling inspectie (IWSE) instaan voor de uitvoering van het decreet. De planning beoogt een invoering van het decreet in 2014, waarbij 2013 een overgangsjaar wordt.

9 Contactinformatie

Heiko Van Muylder

Raadgever Sociale Economie

Kabinet van Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie Freya Van den Bossche

Tel +32 2 552 61 00

Heiko.vanmuylder@vlaanderen.be

Evelien De Ras

Beleidsondersteuner

Departement Werk en Sociale Economie

Tel +32 2 553 09 51

Evelien.deras@wse.vlaanderen.be

Alejandro Alba

Jurist

Departement Werk en Sociale Economie

Tel +32 2 553 44 70

Alejandro.alba@wse.vlaanderen.be

Maryse Van Hal

Adviseur Budget, Organisatiebeheersing en Interne Controle

Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie

Tel +32 2 553 44 01

Maryse.vanhal@wse.vlaanderen.be